

Місцеві податки і збори

До парламенту надійшло цьогорічне послання Президента. Про це повідомив на вчорашній погоджувальній раді керівників фракцій і комітетів Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Лавринович. «Бажаю, щоб закони, які заветував Президент, довго не лежали в комітетах», — висловив він своє прохання. Водночас, за його словами, залишається відкритим питання щодо повноважень членів Центральної виборчої комісії.

► СТОР. 2

Рецепти благополуччя

Учора Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко зустрілася з послами країн «великої сімки», Головою делегації ЄК в Україні Ж. М. Пінту Тейшейрою, Головою місії МВФ в Україні Максом Альером, Директором Світового банку по Україні, Білорусі та Молдові Мартіном Райзером та Директором ЄБРР в Україні Андре Куусеком. Однією з основних тем розмови стало фінансове становище України, подальше співробітництво Києва з міжнародними фінансовими інституціями, обговорювалися також шляхи виходу з фінансово-економічної кризи. Про деталі та результат зустрічі читайте у наступному номері.

Вихід треба шукати разом

Учора Президент України Віктор Ющенко провів телефонні консультації з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином, Прем'єр-міністром Юлією Тимошенко, головою НБУ Володимиром Стельмахом та лідером опозиції Віктором Януковичем. **Як повідомила прес-секретар глави держави Ірина Ванникова**, головні теми консультацій — шляхи реалізації газових домовленостей, досягнутих під час конференції у Брюсселі, виконання Україною умов для отримання другого траншу кредиту МВФ та ситуація в банківському секторі.

А першого квітня Президент Віктор Ющенко готовий виступити у парламенті зі щорічним посланням про внутрішнє та зовнішнє становище України, у якому викладе своє бачення економічних, політичних і суспільних процесів у нашій державі.

Ліки вкотре подорожчають. Не хворійте!

На думку експертів, ціни на ліки зростуть на 30—100 відсотків. Такий значний діапазон подорожчання пояснюється складністю прогнозування курсу гривні до американської валюти. Адже відтепер дилери медпрепаратів ще завзятіше почнуть виправдовувати зростання цін на імпортні ліки стрибками долара США. З другого боку, від державного регулювання втекли ліки, гуртові ціни на які нижчі за 12 гривень, а це — корвалол, нафтизин, валідол, алохол та багато інших медпрепаратів. Це дає підстави

прогнозувати і різке подорожчання ліків, і цілком імовірні сплески захворюваності. Так, зі списку зникли препарати, які закупували за бюджетні кошти для безкоштовного розповсюдження, скажімо, інвалідам.

На знімку: інвалід I групи Микола Самусік.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ДОКЛАДНІШЕ ПРО ПРОГНОЗНІ ЦІНИ НА КВІТЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 15-Й СТОРІНЦІ.

КОРОТКО

□ Сьогодні останній день подачі декларацій про доходи громадян.

□ На Миколаївщині 82-річний пенсіонер знайшов у власній квартирі 30 грамів ртуті.

(За повідомленнями Укрінформу).

ПОДІЇ

Альтернативні плани

У Москві не мають наміру в відповідь на укладений у Брюсселі Україною та ЄС меморандум з модернізації української ГТС різко переглядати свої відносини з країнами і підприємствами ЄС. Крім того, РФ, як і раніше, не збирається відмовлятися від своїх планів будівництва альтернативних українській трубі газопроводів в обхід нашої країни.

Завітайте в добрий час — буде весело у нас, або Вечорниці в Москві у Гоголя

Лідер групи «Воплі Відоплясова» Олег Скрипка влаштує в Москві 1 квітня, в день народження великого письменника Миколи Гоголя, етнодисковечірку «Вечорниці». Як повідомив Скрипка, захід під девізом «Завітайте в добрий час — буде весело у нас, або Вечорниці у Гоголя» відбудеться в московському клубі «Gogo!». За словами Скрипки, програма «Вечорниць» передбачає поєднання народних танців і пісень, старовинних звичаїв, чудової української поезії й ультрасучасних танцювальних ритмів. Глядачів чекає не тільки музична вистава, а й велика розважальна програма: чарка горілки і сало «для розігріву», конкурс вишиванок зі спеціальними призами особисто від Олега Скрипки та інші сюрпризи.

Подорожчало тепло для населення і підприємств

Незважаючи на протести майже двох тисяч полтавчан, які зібралися на мітинг біля стін облради, депутати більшістю голосів затвер-

дили підвищення тарифів на тепло і гарячу воду. Мешканцям Полтави, Миргорода і Лубен доведеться платити за тепло і гарячу воду на 9 відсотків більше, а для бюджетних та інших організацій тарифи зросли в середньому на чверть, **повідомляє УНІАН**. Головною причиною підвищення вартості підприємства теплоенергетики називають подорожчання електроенергії і газу. Проте завдяки втручанню депутатів обласної ради в тарифи для населення закладена мінімальна рентабельність підприємств теплоенергетики — 2 відсотки.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 10-Й СТОР.

Видавці бояться нового «мовного» закону

Українська асоціація видавців періодичної преси (УАВПП) закликає народних депутатів виступити проти законопроекту, який передбачає перехід друкованих та електронних ЗМІ на українську мову. Відповідний документ було зареєстровано у Верховній Раді 17 березня 2009 року під номером 4222.

На думку керівників асоціації, прийняття цього законопроекту спричинить збільшення кількості безробітних більш як на 20 тисяч осіб. Крім того, у зверненні УАВПП зазначається, що запровадження мовних нормативів у пресі призведе до дефіциту російськомовних газет та журналів, тож читачі переорієнтуються на російські ЗМІ. А це особливо небезпечно напередодні виборів. Водночас УАВПП наголошує, що видавці не тільки не проти, а за те, щоб разом із державою реалізувати системний проект, спрямований на популяризацію використання української мови.

Перемогли краса і талант

У цьогорічному конкурсі «Міс Прикарпатський університет-2009», що традиційно проводиться в національному університеті імені В. Стефаника, взяли участь 10 красунь. І кожна з них реально претендувала на перемогу. Конкурсанти професійно дефілювали в купальниках та вечірніх сукнях, влучно відповідали на запитання ведучих та демонстрували свої різнобічні таланти. Родзинкою конкурсу став вихід учасниць у національному одязі. Перемогу і головний титул «Міс Прикарпатський університет-2009» здобула **Інна Сердюк (на знімку)** з факультету іноземних мов.

Фото Дарини НАЗАРЧУК.

У НОМЕР

Закон про вибори народних депутатів треба вдосконалити

Нині серед політиків відсутнє єдине чітке розуміння змін до закону «Про вибори народних депутатів». Але вдосконалення системи обрання парламенту необхідне.

На цьому наголосив Перший заступник Голови Верховної Ради **Олександр Лавринович** на вчорашній прес-конференції, відповідаючи на запитання «Голосу України». «Сьогодні політики змагаються в тому, хто яскравіше розповість про відкриті списки», — зазначив він. Водночас, на його переконання, Партія регіонів має чіткі проекти законів щодо пропорційної системи виборів.

За словами Олександра Лавриновича, нині існує можливість проведення дострокових парламентських і президентських виборів. А велика кількість законопроектів, які не знаходять підтримки в сесійній залі, свідчать про те, що реальної парламентської більшості немає. Загалом цього тижня, за словами Першого заступника Голови Верховної Ради, внесено 86 питань. Так, у середу парламентарії заслухають щорічне послання Президента і не виключено, що цього дня розглянуть повноваження деяких членів ЦВК. А шість законопроектів, внесених урядом як першочергові, можуть бути проголосовані сьогодні, якщо напередодні профільні комітети їх розглянуть.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Презентація просвітницького проекту

Заступник Голови Верховної Ради України **Микола Томенко** зустрівся з черкаськими журналістами. Під час розмови він поінформував представників обласних засобів масової інформації про новини щодо діяльності Верховної Ради України та підтримку народними депутатами ініційованих ним законопроектів.

Микола Томенко презентував черкаським журналістам свій просвітницький проект «Гоголь та Україна», ініційований ним з нагоди 200-річчя від дня народження Миколи Гоголя.

Цей проект передбачає ознайомлення з доробком Миколи Гоголя в сфері української історії та культури. Згідно з проектом у містах України, які пов'язані з життям та творчістю Миколи Гоголя, зокрема, в Києві, Полтаві, Ніжині, Запоріжжі та інших, розміщена соціальна реклама. Національна радіокомпанія України спільно з очолюваним ним фондом «Справедлива країна» презентує в ефірі фрагменти творів Миколи Гоголя про феномен українського козацтва, особливості українських пісень, народних звичаїв, побуту та культури.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Місцеві податки і збори

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перший заступник голови фракції Партії регіонів **Олександр Єфремов** заявив, що нині як політики, так і суспільство не почули, що робитиме уряд найближчим часом для подолання кризи, а всі задекларовані Кабміном законопроекти, за словами народного депутата, схожі на звіт перед МВФ. «Ми не маємо підтримувати дії урядовців щодо посилення податкового тиску на підприємства», — зазначив він. Крім того, викликає занепокоєння і складна ситуація із представниками малого бізнесу, водночас підприємства зупиняють, а людей звільняють. Непродуманим, за словами О. Єфремова, є й підвищення акцизів.

На цьому тижні, на переконання лідера КПУ **Петра Симоненка**, треба обов'язково розглянути інформацію про наслідки підписання брюссельських протоколів стосовно модернізації української газотранспортної системи. З огляду на це, наголосив лідер комуністів, потребують термінового затвердження застави внутрішньої і зовнішньої політики. Водночас, за його словами, немає антикризових законів і чіткої, зрозумілої програми уряду. «Не можна перекладати тягар відповідальності за вихід з кризи на простих громадян», — переконаний лідер комуністів. Крім того, на його думку, потребують перегляду і документи, якими наша країна взяла на себе зобов'язання щодо вступу до СОТ. **Петро Симоненко** попросив представників фракцій визначитися щодо ініціативи комуністів про імпічмент Президента.

Лідер фракції Блок Литвина **Ігор Шаров** закликав колег розглянути в середу щорічне послання Президента і підтримати законопроекти стосовно відновлення спів-

Микола Мартиненко, Валерій Борисов, Ігор Калетнік.

праці з МВФ, що буде ознакою економічної стабілізації.

Не розглядати питання щодо повноважень членів ЦВК попросив колег лідер БЮТу **Іван Кириленко**. Водночас, за його словами, запропоновані урядом розміри акцизів у 10—14 разів менші за європейські.

Лідер «НУ—НС» **Микола Мартиненко** пообіцяв, що протягом сесійного тижня його фракція працюватиме конструктивно і підтримуватиме всі законопроекти, спрямовані на стабілізацію фінансової системи. Проте, вважає він, треба шукати й альтернативні джерела палива.

У свою чергу, перший віцепрем'єр-міністр **Олександр Турчинов** запевнив, що уряд підписав брюссельські протоколи тільки в інтересах нашої держави, щоб зберегти потужний потенціал ГТС. За його словами, підписані протоколи свідчать, що Україна — надійний транзитер блакитного палива і, крім українських мар-

шрутів, Європа не розглядає альтернативних варіантів.

Сьогодні народні депутати планують розглянути законопроекти, визначені урядом як першочергові й спрямовані на подолання економічної кризи (за умови готовності). Зокрема, зміни до закону «Про ставки акцизного збору на тютюнові вироби» (щодо надпланових надходжень до державного бюджету), законопроекти про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти; про місцеві податки і збори.

Питання ратифікації заплановано на завтра. Зокрема, фінансова угода (проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС — Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком. Крім того, парламентарії обговорять законопроекти про державну реєстрацію актів цивільного стану і про доступ до публічної інформації.

У четвер народні депутати обиратимуть та звільнятимуть

суддів і розглянуть у другому читанні законопроекти про асоціації органів місцевого самоврядування (друге читання) тощо.

У п'ятницю парламентарії заслухають попередню інформацію тимчасової слідчої комісії з питань з'ясування обставин порушення посадовими особами, керівниками СБУ Конституції та чинного законодавства під час виконання своїх службових обов'язків (щодо подій навколо функціонування НАК «Нафтогаз України» та газотранспортної системи України). А також обговорять законопроект про попередню підготовку членів виборчих комісій та зміни до законів «Про політичні партії в Україні» (щодо упорядкування реєстрації партій та контролю за їх діяльністю) і «Про статус народного депутата України» (щодо дострокового припинення повноважень).

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Моральні авторитети — люди, які працюють

Голова Верховної Ради України **Володимир Литвин** вручив державні нагороди, Почесні грамоти, подяки та цінні подарунки науковцям, виробничникам, діячам культури, політикам та працівникам апарату Верховної Ради України «за заслуги перед українським народом у сприянні становленню незалежної держави, здійсненню заходів щодо забезпечення прав і свобод громадян, розвитку демократії, парламентаризму та високий професіоналізм».

За словами В. Литвина, саме «формування визначає сутність тих, хто отримав відзнаки і нагороди». Він підкреслив, «що моральним авторитетом мають бути люди, які працюють», а особливо — у нинішній непростий час. Він вкотре наголосив на необхідності «працювати усім», в тому числі й парламенту. Бо саме у Верховній Раді, на думку В. Литвина, має бути той діалог, який би вніс спокій у суспільство. Він висловив сподівання, що непроста економічна ситуація в державі на тлі боротьби за абсолютну владу в країні буде вирішена без залучення міжнародних посередників.

Уперше за три роки Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом було нагороджено члена Партії регіонів, народного депутата України, професора, члена-кореспондента АМН **Володимира Вечерка**.

За відносно невеликий парламентський стаж **Володимир Вечерко**, який наразі обіймає посаду першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, розгорнув успішну та багатосторонню професійну діяльність на ниві євроінтеграції та європейських проектів. Головування в Українській частині Комітету з парламентського співробітництва між Украй-

ною та Європейським Союзом **Володимира Вечерка** відзначилось посиленням міжпартійних відносин та наповненням їх конкретикою та прагматизмом.

Володимир Вечерко займає активну життєву позицію. Впроваджується в життя його довгострокова програма допомоги. Він віднайшов можливість придбати автомобілі «швидкої допомоги» для міст Стаханова, Теплогірська, Кіровська, Первомайська і селища Попасне. Також неодноразово допомагав у придбанні комп'ютерів для шкіл, а ще обладнання для проведення спортивних змагань.

У 2008 році **Володимир Вечерко** став засновником Міжнародного благодійного фонду «Європейський розвиток», що здійснює свою благодійну діяльність на засадах законності, гуманності, спільності інтересів та рівності прав. Фонд має на меті сприяти діяльності на впровадження про-

ектів соціального напрямку, перебудови соціально-економічної інфраструктури України та інших сфер життєдіяльності, які лежать в основі процесу становлення правової держави і громадянського суспільства.

Приємно усвідомлювати, що і в цей не легкий час для країни є політики, які дбають передусім про благо українського народу та про позитивний імідж нашої держави на міжнародній арені.

Вл. інф.

На знімку: глава парламенту Володимир Литвин вручає Почесну грамоту Верховної Ради України народному депутату Володимиру Вечерку.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПРИВІТАННЯ

Губському Б. В.

Шановний

Богдане Володимировичу!

Від імені Ваших колег — членів Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України — прийміть сердечні привітання з днем народження!

Поздоровляючи з цим чудовим святом, зичимо Вам невпинного руху вперед, вірності високим ідеалам служіння українському народу, успішного здійснення всіх планів, мрій і задумів.

Хай у Вашому домі завжди панують мир і злагода, у серці — доброта, а у справах — мудрість і виваженість.

Бажаємо, щоб підґрунтям щасливого життя та плідної професійної діяльності були міцне здоров'я і непохитна віра у нашу спільну справу.

Нехай доля і надалі буде прихильною до Вас, даруючи радість життя, родинний затишок, вірних і надійних друзів та соратників. Многая і благая літа!

12 тисяч книжок передав бібліотеці рідного села народний депутат Іван Куровський

— Усі книжки нові, здебільшого українських авторів — від класиків до сучасних письменників, — з гордістю зазначає сільський голова села Скаржинці Хмельницького району на Вінниччині Людмила Стрельчик. — Дуже багато дитячої літератури.

Поповнення для сільської бібліотеки доставили у відремонтовану бібліотеку, що розташована в сільському будинку культури. Його приміщення збудували двадцять років тому. Відтоді жодного разу капітально не ремонтували. Минулого літа народний депутат України Іван Куровський разом із сільським головою обговорили питання ремонту сільського вогнища культури. За кошти, надані з благодійного фонду депутата, оновили фасад, замінили підлогу, замість старих вікон і дверей встановили сучасні пластикові. До всього ще й закупили нові крісла і навіть завісу для сцени. До будинку культури веде вимошена з плитки алея, територія огорожена ажурним парканом. Усе зроблено теж за кошти земляка.

— Це не перша корисна справа для земляків Івана Івановича, — продовжує сільський голова. — Оновлення об'єктів соціальної сфери наш меценат розпочав з ремонту приміщення школи, в якій колись навчався. Потім за його фінансової підтримки відбудували майже заново приміщення сільської амбулаторії, він закупив стоматологічне обладнання, якого тут раніше не було. Маємо також оновлений дитсадок. Заслуга народного депутата ще й у тому, що газифіковано приміщення православної церкви і католицького костелу. Без нього ми й дорогу не відремонтували б, і ліхтарі на вулицях не встановили, бо нема за що.

В Івана Куровського у рідному селі нема вже ні батька, ні матері. Залишилися далекі родичі. Але він постійно навідується до земляків. І не з порожніми руками...

Віктор СКРИПНИК.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Звернення

Лікарі закликають депутатів Верховної Ради спрямувати гроші від підвищення тютюнових акцизів на охорону здоров'я

Ми, медики України, турбуючись за здоров'я кожного громадянина нашої держави, хочемо закликати особисто кожного депутата Верховної Ради проголосувати за законопроекти, які здатні прискорити подолання тютюнової епідемії в Україні.

Ми, як медики, щоденно бачимо, як куріння вбиває людей та підточує економіку держави. Спричинені курінням хвороби, такі як рак, інсульти, інфаркти та інші, стають трагедією сотень тисяч наших громадян і завдають непоправної моральної та матеріальної шкоди. Страждає не тільки хворий, а й уся його родина.

Десятки тисяч наукових досліджень, проведених у світі, показали масштаб шкоди, якої завдає людям тютюн. Понад 90% випадків раку легень спричинено курінням. Вживання тютюну викликає та обтяжує більш як 100 різноманітних хвороб. 95% пацієнтів, у яких серцевий напад стався до 35 років, були курцями. У середньому курці живуть на 10—15 років менше, ніж люди, які ніколи не курили. З другого боку, ефективні заходи проти куріння здатні суттєво зменшити кількість спричинених тютюном хвороб та смертей. Усі країни та міста, де було введено заходи проти куріння, зафіксували зменшення серцевих нападів серед населення.

За даними звіту ВООЗ про глобальну тютюнову епідемію, Україна 2006 року посідала сьоме місце серед 132 країн світу за поширеністю куріння. Завдяки таким заходам, як поступове звільнення громадських і робочих

місць від тютюнового диму та введення великих за розміром текстових попереджень на пачках тютюнових виробів, 2007 року в Україні спостерігалася тенденція до зменшення поширеності куріння серед дорослих і особливо серед підлітків. Без застосування всього комплексу заходів контролю над тютюном, які довели свою ефективність в інших країнах (серед них — збільшення ціни на сигарети) поширеність куріння в Україні не буде зменшуватися і може знову зрости.

У 2009 році Україна має історичний шанс зробити прорив у боротьбі за зменшення кількості курців у державі. Це буде вирішальний крок, який покаже, що ми — українці — не вимираюча, а здорова нація. Ми просимо депутатів Верховної Ради захистити жертв тютюнової епідемії, насамперед курців, яких грабує, обманює і вбиває транснаціональна тютюнова індустрія, що контролює 99% тютюнової галузі нашої країни.

Ми закликаємо прийняти у другому читанні і в цілому законопроект 4202, який підвищує ставки акцизу на тютюнові вироби, а також законопроект 2110, котрий має привести законодавство України у відповідність до Рамкової Конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну, ратифікованої Україною ще 2006 року.

Виступаючи за підвищення акцизів на сигарети, які, з медичної точки зору, викликають наркотичну залежність, ми виходимо з даних звіту ВООЗ про глобальну тютюнову епідемію 2008 року про те, що збільшення цін на тютюнові вироби в світі здатне зменшити на 25% кількість смертей.

Досвід минулого року показав, що збільшення ставок акцизу на сигарети принесло додатково понад 1 мільярда гривень у дер-

жавний бюджет. Запропоноване у законопроекті 4202 підвищення ставок акцизу має принести до бюджету більш як 3 мільярди гривень тільки цього року. Ми вважаємо, що певну частку цих додаткових надходжень логічно було б спрямувати на охорону здоров'я та боротьбу за здоровий спосіб життя, зокрема, на фінансування заходів Державної цільової соціальної програми зменшення шкідливого впливу тютюну на здоров'я населення.

Наші дії з подолання тютюнової епідемії вже завтра та післязавтра оцінять прийдешні покоління українців. Ми звертаємося персонально до кожного депутата Верховної Ради з проханням зробити реальний крок до розбудови цивілізованої країни та проголосувати за законопроекти 4202 та 2110.

Микола ПОЛЩУК, экс-міністр охорони здоров'я, голова Національної Ради з питань охорони здоров'я;

Іван СМОЛАНКО, доктор медичних наук, головний хірург-онколог МОЗ України;

Олена КВАША, доктор медичних наук, кардіолог;

Вадим ГЕТЬМАН, доктор медичних наук, професор, торакальний хірург;

Тарас ЧАБАН, професор-кардіолог, Київський медичний інститут;

Андрій ГУК, голова комісії з питань реформування галузі охорони здоров'я громадської ради МОЗ України;

Віктор БРИДКО, КРУ Центр здоров'я МОЗ АРК, головний лікар, кандидат медичних наук;

Олександр АСТАХОВ, КРУ Дитяча клінічна лікарня, головний лікар.

Реформувати публічну владу для підвищення її відповідальності

Подолання фінансово-економічної кризи можливе лише через глибоке, комплексне реформування публічної влади та посилення ролі місцевого самоврядування. На цьому наголосив Президент України Віктор Ющенко під час Всеукраїнських муніципальних слухань «Реформа публічної влади як інструмент подолання фінансово-економічної кризи в Україні», які тривають у Києві за участі керівників місцевої влади та депутатів місцевих рад.

Про негайну потребу реформ, за словами глави держави, свідчить те, що на сьогодні реальне самоврядування в Україні не забезпечено. В антикризовій програмі, запропонованій представниками місцевих громад, коли доходить до механізму реалізації запропонованих антикризових заходів, у 95 відсотках йдеться про створення нових законів чи змін до чинних, але це довгий шлях. А простих відповідей на виклики часу немає. «Ми потребуємо реформ публічної влади, починаючи від системи представництва, виконавчих функцій, які дублюються, накладаються, і коли чинний закон не робить виконавчий орган чи орган місцевого самоврядування самодостатнім з точки зору фінансового забезпечення делегованих функцій», — наголосив В. Ющенко.

Основою оновленої моделі публічної влади, на думку глави держави, має стати громада — міська чи сільська, яка обирає раду та голову громади, а рада громади формуватиме виконавчий комітет. Але водночас Президент наполягає на збереженні президентської вертикалі у рам-

ках адміністративної реформи: щоб контроль з боку держави забезпечувався через призначення Президентом голів державних адміністрацій.

Заради рівномірного представлення територій у Верховній Раді Віктор Ющенко виступив з ініціативою створення двопалатного парламенту. До компетенції верхньої палати, за задумом Президента, має бути зараховано представництво територій, перегляд законів, ухвалення нижньою палатою, питання забезпечення діяльності конституційних і регуляторних інститутів держави. А до компетенції нижньої палати — формування уряду, ухвалення держбюджету та інших законів. «Двопалатна модель побудови українського парламенту забезпечить і збалансує обласні інтереси, служиме ефективним каналом їх передачі до центральних органів влади, зокрема, для врахування у рішеннях і відповідних законах», — сказав Президент.

У своєму виступі Віктор Ющенко також наголосив на потребі реформування виборчої системи. Перехід до суто пропорційної виборчої системи за партійними списками, на його погляд,

відбувся непродумано і неадекватно до сучасних реалій. Виборець відчув розрив із обраною владою, а влада позбулася відповідальності перед людьми. Президент вважає за доцільне збереження пропорційної виборчої системи під час виборів до Верховної Ради, але пропонує запровадити систему відкритих списків. А на місцевому рівні вважає за необхідне скасувати пропорційну систему.

Комплекс реформ на рівні національного законодавства, вважає Президент, має складатися з адміністративно-територіальної реформи, реформи органів самоврядування, бюджетної, податкової реформи, підготовки кадрів

ТСК викликала на килим керівництво СБУ

Тимчасова слідча комісія Верховної Ради з питань з'ясування обставин порушення посадовими особами, керівниками Служби безпеки України Конституції України та чинного законодавства під час виконання своїх службових обов'язків (щодо подій навколо функціонування НАК «Нафтогаз України» та газотранспортної системи України) запросила на своє чергове, вже четверте засідання керівництво спецслужби — Голову СБУ Валентина Наливайченка та його першого заступника Валерія Хорошковського, а

також слідчу групу СБУ, яка проводила процесуальні дії у зв'язку з предметом розслідування ТСК, і представника Генеральної прокуратури. Про це повідомив в інтерв'ю «Голосу України» голова комісії Роман Зварич (фракція «НУ—НС»).

Голова комісії зазначив, що комісія уже заслухала пояснення заступника керівника енергетичної митниці Тараса Шепітька (якого 2 березня було затримано працівниками СБУ і порушено кримінальну справу за фактом заволодіння більш як 6 млрд. кубометрів

природного газу на суму 7,5 млрд. гривень і розмитнення газу, який начебто належить компанії «Росукренерго», на користь НАК «Нафтогаз України», але 5 березня звільнено 3-під варти. — Ред.). Це й спричинило створення в парламенті тимчасової слідчої комісії. «На даний момент є підстави стверджувати про можливі порушення з боку представників СБУ кримінально-процесуального законодавства у справі про затримання», — сказав Р. Зварич.

Вл. інф.

Лікувальні заклади Житомирщини отримали торік благодійну допомогу на суму понад 14 млн. гривень (Укрінформ)

У Кам'янці–Подільському на Хмельниччині виявили родовище мінеральної води (Укрінформ)

Державний капіталізм — інструмент

Розглядаючи цю проблему, ми, комуністи, виходимо з глибоконаукового Ленінського визначення: в сучасну епоху поняття «державний капіталізм» набуло двох значень. Державний капіталізм за капіталістичного ладу означає, що капіталістична держава, за словами В. Леніна, «прямо підпорядковує собі ті чи інші капіталістичні підприємства».

Петро СИМОНЕНКО.

Інша річ, казав В. І. Ленін, державний капіталізм при соціалізмі, при пролетарській державі. Це той капіталізм, підкреслював він, який пролетарська держава може і повинна допустити, може і повинна «поставити в рамки» в інтересах народу, соціалізму. Так і вчинила тоді Радянська влада в період НЕПу, на початку 1920-х років. І це було мудро. Це дало змогу швидко здолати розруху і розпочати будівництво соціалістичної економіки.

Але зараз Україна — держава капіталістична, влада у буржуазії. І ми мову ведемо про державний капіталізм в першому значенні цього поняття. Постає запитання: чи актуально сьогодні в Україні, при буржуазно-націоналістичній державі говорити про держкапіталізм? Тобто про те, щоб нинішня українська буржуазна держава пряма підкорила собі ті чи інші капіталістичні підприємства?

Вважаємо, що надзвичайно актуально. **Криза капіталістичної моделі регулювання економіки і необхідність повернення до державних форм правління**

Перехід до імперіалістичної стадії розвитку капіталізму в західних країнах супроводжувався дедалі більшим підпорядкуванням держави, передусім, інтересам монополістичного капіталу цих країн, у тому числі підтримці експансії останнього на світовому ринку. Однак у 80-ті роки ситуація змінилася.

У міру формування загальносвітового ринку, світової системи капіталізму і встановлення панування в ній транснаціональних корпорацій ідеологи ТНК висунули концепцію «відмирання» національних держав як учасників економічного процесу, надання повної свободи ринку, приватному підприємництву ТНК у світовому масштабі. Ця концепція глобалізації, як показали останні роки, прирікає держави периферії на консервацію економічної відсталості, перетворення їх на аграрно-сировинний придаток розвинених капіталістичних країн.

З погляду творців нової глобальної системи, для держав із широкими контрольними функціями, фіскальними правилами і регламентацією економічної діяльності настає «кінець історії». У цій системі координат національна держава розглядається глобалізаторами як соціо-культурне утворення, яке обмежується територіальною і культурною автономією. Крім того, фінансово-економічні центри диктують їм і параметри економічного розвитку, спеціалізацію і модель включення в міжнародний поділ праці держав-націй.

Будь-який національний уряд, що знаходив у собі сміливість для проведення політики національних інтересів, неминує натрапляв на жорсткий, аж до військового втручання, тиск з боку світових центрів сили і провокування внутрішніх політичних і соціальних конфліктів. Саме тому з моменту проголо-

шення незалежності Україна стала об'єктом реалізації такої політики. Замість структурної перебудови і модернізації промисловості та інфраструктури, формування інноваційної моделі економіки від української влади і націоналістичних політичних сил світовий капітал зажадав кинути національну економіку напризволяще, поклавшись на ринкову саморегуляцію. У результаті, Україна пережила анархію, найглибший економічний спад і гіперінфляцію, мільйони людей опинилися в злиднях, страждаючи від організованої злочинності й тотальної корупції. І нинішня світова криза може довести Україну та її народ.

Економічна наука і конкретна практика доводять необхідність державно-капіталістичного регулювання економіки, виходячи з неможливості реалізації ринкових механізмів у їх необмеженому чистому вигляді. При цьому йдеться, щонайменше, про таке.

Насамперед, очевидна неспроможність ринкової конкуренції. Ні для кого не таємниця, що на деяких галузевих і регіональних ринках можуть виникати (і виникають) монополії, які, якщо цьому не протидіє сама капіталістична держава, своєю політикою завдають шкоди добробуту народу, підривають основи національної безпеки.

По-друге, сам по собі ринок не здатний продукувати в необхідній кількості та якості цілу низку товарів, життєво потрібних суспільству. Йдеться про такі суспільно значимі послуги, як освіта, охорона здоров'я, наука, культура, оборона.

Ринок байдужий до екологічної проблеми — забруднення довкілля, заподіяння тим чи іншими суб'єктами господарювання шкоди природному середовищу або життєвому простору людей.

Ринок, без державного регулювання, не здатний визначити соціально допустимі бар'єри для безробіття, інфляції, економічної нерівноваги, які особливо різко проявляються в періоди криз (рецесій) і депресій.

Якщо держава не вживає заходів для «соціальної компенсації» незаможним і знедоленим верствам населення, то нерівномірний розподіл доходів призводить до різкого і глибокого майнового розшарування на надбгатих (олігархів) і переважну більшість малоїмущих, що неминує загострює соціальну напругу і здатне поставити під загрозу суспільну стабільність.

Із названих та інших проявів недосконалості ринку випливає не тільки, сама по собі, необхідність державного регулювання, а й економічні функції капіталістичної держави, які й реалізуються за допомогою такого регулювання.

У міру входження в кризу системи глобального капіталізму **почав зростати попит на роль і функції держави як антикризового інструмента**. Розумом західних і вітчизняних політиків та економічних експертів почала заволодівати ідея, що в умовах загострення міжнародної фінан-

сової кризи переосмислення ролі держави в економіці стане неминучим.

Для спекулятивного капіталу держава — це інструмент, покликаний захистити власників, їхні багатства й інтереси, захистити від банкрутства і націоналізації, запобігти загостренню класової боротьби. Парадокс, але передусім просити допомоги у держави почали саме представники великого капіталу. Спекулятивний капітал згадав про «свою» національну державу, про національну юрисдикцію головних офісів ТНК і шляхом економічного шантажу почав домагатися цільових преференцій від держави. Зокрема, саме представники великого капіталу вимагають від держави:

- * організувати процес порятунку і реанімації збанкрутілих банків і фінансових інститутів;
- * забезпечити доступ до дешевих державних кредитів для подолання кризи ліквідності;
- * розширити отримання державних гарантій за зобов'язаннями приватних компаній;
- * легітимізувати скупку збанкрутілих підприємств за низькими цінами;
- * використання громадських робіт для одержання вигідних замовлень для приватних компаній на постачання матеріалів для державного будівництва шляхів, каналів тощо.

Кажучи про все це, хочу підкреслити, що комуністи є категоричними супротивниками того, щоб держава перетворилася на рятувальний круг для неефективних власників і спекулятивних груп капіталу. Енгельс завжди підкреслював двоїсту природу державної капіталістичної власності. Державна власність, при капіталізмі, не розв'язує конфлікт між продуктивними силами і виробничими відносинами, але «... вона містить у собі формальний засіб, можливість його вирішення».

По-перше, державна власність доводить можливість запровадження виробництва без приватних власників, без капіталістів;

по-друге, при переході державної влади в руки робітничого класу вона автоматично перетворюється на соціалістичну власність.

Енгельс указував, що передача промислових і комерційних функцій у руки буржуазної держави може мати прогресивний характер, це — крок уперед до комунізму.

Таким чином, КПУ відстоює ідею реабілітації і консолідації державного сектору економіки і проведення на сучасному етапі політики державного капіталізму в інтересах трудових класів і суспільних груп.

Роль держсектору у провідних економіках світу та України

Особливістю нинішнього періоду економічної трансформації є зростання попиту на державу в ролі ефективного власника і менеджера висококонцентрованого виробничого і соціального капіталу. Така постановка питання у сфері економічної політики не є чимось унікальним. Ще під час кризи 1929—1933 років британський економіст Дж. М. Кейнс уперше піддав сумніву спроможності ринкової стихії до саморегулювання, заявивши, що без участі держави стабільної економічної рівноваги не буде.

Сьогодні питання про необхідність державного сектору вирішено принципово як на теоретичному, так і на практичному рівні. Однак його масштаби і роль в економіці різні в окремих країнах.

— Такі держави як США і Японія мають невеликий державний сектор, сконцентрований у ключових галузях і виробництвах. За допомогою створених ключових систем правового державного регулювання здійснюється гнучка стиму-

лююча підтримка ефективного використання приватної власності й підприємництва в поєднанні з ефективним механізмом відповідальності за використання цієї підтримки. Саме ця система і забезпечує в цих державах пріоритет загальнонаціональних інтересів.

— У Швеції інша система: там консолідований державний сектор використовує приблизно третина сукупних ресурсів країни, державні витрати досягають 62 відсотків валового національного продукту.

— За всіх розходжень моделей перехідної економіки в Індії і КНР, у них можна відзначити низку загальних рис: **ключова роль системи державного регулювання (включаючи планування) і державного сектору економіки** (особливо у сфері матеріальної і фінансової інфраструктури), регульований державою підхід до глобалізації, опора в основному на власні сили і протекціоністська підтримка національних виробників, врахування міжнародного досвіду різних моделей перехідної економіки і національних особливостей країни, поступовість у проведенні реформ. Це, очевидно, є важливими факторами успіху цих моделей перехідної економіки.

— Нарешті, політика держкапіталізму покликана враховувати і досвід СРСР. У СРСР державні підприємства залишалися загальнонародною власністю. У власності концесіонерів-орендарів залишався тільки оборотний капітал у вигляді добутої сировини, готової продукції або коштів.

А основні фонди у вигляді будинків, обладнання, землі, у тому числі знову побудовані й завезені з-за кордону, не могли бути продані чи передані капіталістом іншій особі. «Орендар, — зазначав В. І. Ленін, — не є власник... Оренда — договір на термін. І власність, і контроль за нами, за робітничою державою».

На жаль, для злодійської української влади світовий досвід і міжнародні стандарти в питанні організації державного сектору економіки пусте. Багаторічне нівелювання провідної ролі держави призвело до того, що чільну роль у процесі концентрації капіталу в сучасній українській економіці відіграють приватні фінансово-промислові групи. У більшості випадків вони є конгломератом різних компаній, що здійснюють контроль над найпривабливішими підприємствами, фірмами, компаніями, банками, страховими компаніями в різних регіонах країни. Сфера інтересів цих груп — гірничо-металургійний і паливно-енергетичний комплекси, будівельна індустрія тощо.

Роки так званих «ринкових реформ» в Україні, з усією очевидністю, продемонстрували, що українські ФПГ тягнуть до олігархізації. Корупція і злиття бізнесу і влади, лобізм і продавленнявання потрібних рішень, тінювий вплив на політику держави, апологетика інтересів великого капіталу у ЗМІ — це страшні реалії сучасної України.

Ставка на великий приватний капітал, діяльність якого слабо кореспондується з пріоритетами державної політики у сфері економіки, не дає жодних гарантій, що Україні вдасться-таки сформувати нову модель індустріального розвитку, що володіє потенціалом збалансованого і стійкого зростання.

З огляду на зміни, що відбулися в Україні, і досвід Компартії Китаю, В'єтнаму, Куби, комуністи України вважають, що економічний потенціал має формуватися на основі економічно **сильних компаній і корпорацій, в яких державі належить повний або контрольний пакет акцій**.

Кажучи про це, ми, комуністи, ставимо перед собою лише одну мету — полегшити, за рахунок держкапіталізму, сьогоднішні страждання найманих трудівників і сприяти об'єктивним факторам, що неминує ведуть до соціалізму.

Політика дежкапіталізму: інструменти, пріоритети, соціальний вимір
Необхідність політики державного капіталізму продиктована не тільки

вити завдання-максимум — відновлення в Україні системи довгострокового економічного планування. Плановий розвиток повинен стосуватися не тільки економічної і фінансової сфери. Планування має повернутися в промислову і науко-

Консолідація державного сектору економіки дозволить порушити питання про виділення пріоритетних перспективних галузей, що визначають індустріальний потенціал і забезпечують економічний суверенітет країни. Серед таких галузей

тицій і високих соціальних стандартів, як фундаментальної умови відновлення соціальної справедливості.

Комуністи вважають за потрібне послідовне зміцнення соціальної складової в інтересах трудящих. Ключові компонен-

антикризової політики для України

внутрішніми причинами, а й характером світових економічних процесів.

Сьогодні процеси глобалізації, засновані на безконтрольних і стихійних товарно-фінансових потоках, роблять украї негативний вплив на країни, що розвиваються, і пострадянські. Ці країни дедалі частіше зіштовхуються з процесами «втечі» національного капіталу за кордон, «захопленням» внутрішнього ринку іноземним виробником і «денационалізацією» промисловості, у результаті активної купки виробничих активів транснаціональними промислово-фінансовими групами.

Ці тенденції цілком характерні й для сучасної України. Щорічний відплив капіталів з національної економіки обчислюється мільярдами доларів. Внутрішній ринок заповонив імпортом. Провідні промислові підприємства, на догоду політичній кон'юктурі і транснаціональному капіталу, виставлені на торги. У результаті Україна і її промисловість опиняється не тільки під впливом вітчизняних олігархів, а й потрапляє під тотальний контроль транснаціональних корпорацій. Уникнути такого сценарію можна, тільки здійснивши перехід від ліберального капіталізму до державного.

Основним пріоритетом політики держкапіталізму є відмова від тотальної приватизації державних підприємств, що веде, насамперед, до розмивання доходної бази державного бюджету країни. Натомість, політика державного капіталізму має бути орієнтована на створення державних підприємств і установ у сфері економіки, а також реалізації системи економічних заходів, спрямованих на регулювання приватного національного та іноземного підприємництва, відтворення робочої сили, фінансування і кредитування найважливіших об'єктів загальнодержавного значення.

Ми розглядаємо політику державного капіталізму як необхідний крок до подальшої соціалізації економіки, як перший крок до нового соціалістичного курсу.

У політиці державного капіталізму, на думку Компартії, потрібно зробити наголос на трьох ключових інструментах, покликаних забезпечити відновлення керованості, йдеться:

- про поетапне повернення до планового розвитку;
- про відновлення бюджету як інструмента довгострокового фінансового планування;
- про підвищення ролі держави в просуванні вітчизняних компаній і товарів на зовнішні ринки.

Держава покликана стати координаційним центром, який визначає основні орієнтири розвитку економіки на найближчі роки, середню і віддаленішу перспективу. Тільки плановий розвиток здатний приборкати ринкову стихію і захистити економіку та суспільство від циклічних і структурних економічних криз. І першим кроком на цьому шляху має стати індикативне планування, що є невід'ємною складовою економіки всіх розвинених країн. Складовий елемент індикативного планування — процедура узгодження обраних пріоритетів з фінансово-промисловими групами, союзами підприємств, профспілками. Слід зазначити, що з 1947 року успішно діє Комісаріат з планування у Франції. Свої форми планування функціонують у Японії та багатьох інших країнах.

Після того як планові показники як економічні індикатори і прогнози увійдуть у економічну практику уряду, можна буде перейти до наступного ступеня економічного управління — планового розвитку. У сучасному світі управлінські, фінансові та інформаційно-комунікативні технології, методи математичного моделювання і система ризику-менеджменту революціонізували сферу економічного прогнозування і планування. Саме тому перехід до політики державного капіталізму дозволяє поста-

во-технічну політику. На плановій основі має відбуватися і підвищення соціальних стандартів життя. Зокрема, в Україні повинна бути вибудована сучасна система соціальної й економічної статистики, відтворені наукові школи, здатні розробляти сучасні моделі довгострокового планування і прогнозування соціально-економічного розвитку в країні і світі.

Відновлення керованості важко собі уявити без внесення якісних змін у бюджетну політику країни. У системі периферійного капіталізму, через засилля інтересів лобістських груп, бюджет перестав бути інструментом планування економічного розвитку країни. Для України нормою стала абсурдна практика прийняття бюджету без попередньої розробки і прийняття програми розвитку країни. Таким чином, бюджет фактично перетворився на інструмент переділу фінансового ресурсу країни вузьким колом політекономічних груп, що тримають під контролем виконавчу і законодавчу владу в Україні.

Політика держкапіталізму, яку просувають комуністи, покликана відновити економічну логіку і повернути бюджету функції інструмента фінансового управління.

По-перше, насамперед, буде відновлено практику, за якої прийняттю бюджету передуватиме якісна прогностична робота і прийняття програми соціально-економічного розвитку країни на 5—7 років. По-друге, буде розширено горизонт бюджетного планування — від бюджету як інструмента щорічного обліку необхідно перейти до 3—5-річного фінансового планування. Нарешті, поряд з поточними бюджетами, будуть розроблятися і затверджуватися бюджети розвитку, покликани забезпечити реалізацію проривних і інноваційних напрямів економічного розвитку країни.

Нарешті, політика держкапіталізму має зважати на той факт, що в умовах глобальної конкуренції і взаємозалежності зростає роль держави в просуванні вітчизняної продукції на зовнішніх ринках.

Підприємства і галузі, орієнтовані на випуск машинобудівної і високотехнологічної продукції, мають потребу в державі, що бере на себе функції геоекономічного провайдера для вітчизняних товарів і підприємств.

Політика держкапіталізму передбачає серйозний перегляд принципів організації зовнішньоекономічної політики в напрямі повернення держави на позиції ключового гравця у сфері зовнішньої торгівлі. Орієнтуватися потрібно, насамперед, на збільшення частки держкомпаній у загальному обсязі зовнішньоторговельних операцій країни.

При цьому система торгових представництв України за рубежом має перетворитися на мережу сучасних і ефективних центрів аналізу й маркетингу ринку збуту для вітчизняних товарів-виробників.

На нашу думку, політика держкапіталізму залежно від часу і місця повинна змінювати свої пріоритети і цілі. На зорі соціалістичного будівництва політика держкапіталізму була орієнтована на формування національного індустріального потенціалу, на розширення частки промислового пролетаріату в соціальній структурі суспільства. Для сучасної України, економіка якої переживає кризу і крах рентної моделі капіталізму, актуалізуються дещо інші пріоритети політики держкапіталізму.

Першочергове завдання — розширення сфери господарської самостійності підприємств держсектору на основі поділу права власності і права господарювання. Паралельно з цим, необхідно розробити і прийняти програму формування великих національних корпорацій, держпідтримку проєктів, спрямованих на виробничо-інвестиційну інтеграцію з країнами ЄС і ЄСП.

— інфраструктура АПК, медичне приладобудування, виробництво високотехнологічного озброєння, транспортна інфраструктура, будівництво.

Політика держкапіталізму буде приречена на провал, якщо не буде реалізовано пакет заходів, спрямованих на відновлення присутності держави в кредитно-фінансовій сфері, що є міцною базою проведення кредитної та інвестиційної політики держави.

Відновлення командних позицій держави в економіці дозволяє уряду відмовитися від позиції стороннього спостерігача і реалізувати економічну політику, спрямовану на підвищення капіталізації українських держкомпаній і формування умов для їх виходу на світові ринки капіталу.

Нарешті, ефективність політики держкапіталізму визначатиметься здатністю уряду відтворити діючі механізми контролю за природними монополіями. Демонополізація економічного середовища припускає також застосування методів підтримки конкурентних ринків у сфері малого і середнього бізнесу в Україні.

Часи змінюються і є підстави вважати, що зниження довіри населення до правлячих кіл і наочне погіршення життя підштовхнуть владу до проведення політики держкапіталізму і формування великих державних компаній в Україні.

Насамперед, фінансова криза створила унікальні умови, за яких власники підприємств, що опинилися на межі банкрутства, готові з власної волі й за символічну винагороду віддати державі свою власність. Середній клас менеджерів, який виявився зовсім не таким багатим, як йому здавалося, втративши свою роботу, будинок, обтяжений іпотекою, також починає розуміти хибність капіталістичних цінностей, що привели все суспільство до краю прірви.

По-друге, Україні варто придивитися до китайської моделі, в якій культивуються і «виращуються» державні корпорації. Фактично, Китаю вдається утримувати зв'язку держава-корпорація і блокувати перехід економіки в іншу наднаціональну чи транснаціональну площину. Корпорації одержують підтримку держави (що підсилює їх), але держава і народ також не втрачають своєї власної економічної основи. Саме тому багато експертів гадають, що в довгостроковій перспективі Китай може навіть перевершити США за своїм геоекономічним впливом. Але, говорячи про Китай, не треба забувати: там державна влада належить народу під керівництвом Компартії. Це інший держкапіталізм. Це для нас — завдання боротьби!

Нарешті, для прискореного розв'язання всього комплексу проблем необхідно рішуче почати формувати нову економічну систему, основними складовими якої мають стати спеціалізовані національні корпорації, якнайменше технологічно й економічно залежні одна від одної.

Кістяк української економіки може скластися з 8—10 великих українських корпорацій, завдання яких:

- * оновлення індустріальної інфраструктури — транспорт, зв'язок, енергетика;
- * формування могутніх аграрних корпорацій, спеціалізованих аграрних асоціацій;
- * розвиток ресурсної бази національної економіки — видобутку сировини і транспортування енергоресурсів;
- * реанімація і розвиток високотехнологічних секторів української економіки — авіа- і ракетобудування, флагманів українського машинобудування.

Посилення ролі держави, як активного суб'єкта економічних відносин, створення могутнього і конкурентоспроможного держсектору в промисловості та сільському господарстві відкриває дорогу для проведення активної соціальної політики — політики соціальних інвес-

ти такої стратегії — активізація ролі держави в процесах перерозподілу прибутку, орієнтація на забезпечення ефективної зайнятості, захист слабких партнерів у соціально-трудої сфері, регулювання загальних основ оплати праці, турбота про незаможних і малозабезпечених громадян, постійне підвищення соціального забезпечення всіх категорій трудящих. Звичайно, підкреслимо, буржуазна держава робитиме це тільки при класовій боротьбі пролетаріату за свої права.

Нинішня фінансово-економічна криза повалила ілюзії стосовно того, що в Україні існує цивілізований ринок і діє правова держава. Суспільство і політики стали німими свідками того, що олігархічний капітал став на шлях тотального ігнорування чинного трудового законодавства. Масові звільнення, відмова від виплати соціальних компенсацій, жорсткість експлуатації і скорочення рівня заробітної плати, різке падіння якості умов праці показали справжнє обличчя периферійного капіталізму, який вийшов з-під контролю політиків і держави.

За цих умов політика держкапіталізму покликана, насамперед, порушити питання про посилення соціальної відповідальності приватного капіталу. Якщо представники приватного капіталу відмовляться піти на узгодження своєї виробничої й управлінської практики з пріоритетами державної політики, комуністи порушуватимуть питання про відсторонення приватного капіталу від безпосереднього управління стратегічними секторами української економіки.

Другим ключовим завданням політики держкапіталізму на сучасному етапі є збереження інституціональної структури соціальної держави. Не можна допустити остаточної ліквідації системи безплатної освіти й охорони здоров'я, кризи державної системи пенсійного забезпечення. Нарешті, без підтримки держави, Україна може втратити вітчизняну наукову базу, що назавжди закрие нам шлях до індустріально-технологічної моделі розвитку.

Важко розраховувати на успіх соціальної політики, якщо турботу про забезпечення соціальної справедливості не візьмуть на себе самі трудящі. Саме тому, в рамках політики держкапіталізму, ставку буде зроблено на створення і культивування нових, справді робітничих, профспілок в Україні, які могли б узяти на себе функції контролю за підвищенням вартості робочої сили, забезпечення юридичного захисту прав трудящих у судах, удосконалення трудового і податкового законодавства, вирішення проблеми зайнятості людей.

Але повторимо й підкреслимо: з нашого боку вимога посилення ролі буржуазної держави в економіці країни має підлягати головному завданню КПУ — взяттю державної влади в Україні пролетаріатом. Без цього не можуть бути кардинально вирішені життєві проблеми найманих трудівників. Це довів всесвітній досвід країн соціалізму, досвід СРСР.

Сьогодні ми домагаємося держкапіталізму для полегшення становища трудящих і тим самим створюємо кращі умови для організації пролетарської боротьби за соціалізм.

Постановка питання про владу в державі тим більше актуальна нині, коли в умовах кризи швидко дозрівають об'єктивні фактори революційної ситуації — «верхи не можуть» — низи не хочуть» жити по-старому, масами завоює протест!

Бракує пролетарської свідомості! І в її формуванні ми бачимо своє головне завдання!

Петро СИМОНЕНКО,
голова фракції комуністів
у Верховній Раді України,
перший секретар
ЦК Компартії України.

Безпека на дорогах:

Ще і ще раз звертатися до цієї болючої для нашого суспільства теми спонукає її сув'язь із найважливішим, найголовнішим — збереженням людського життя та здоров'я. І якщо раніше рівень безпеки дорожнього руху практично не пов'язувався з розмірами штрафів за порушення його правил, то після листопада 2008 року такий зв'язок став, на моє переконання, тісним і безпосереднім.

Статистика

Загалом за роки незалежності України було багато спроб удосконалити законодавство, яке регулює відносини у цій сфері. Проте, на жаль, не всі законопроекти знаходили підтримку в парламенті. А водночас невпинно погіршувалася статистика дорожньо-транспортних пригод та їхніх наслідків. Порівняльний аналіз щоразу підводив до висновку, що рівень безпеки в нас чи не найнижчий в Європі. Зокрема, за останні десять років сталося майже 400 тисяч дорожньо-транспортних пригод, в яких загинули близько 63 тисяч і отримали поранення понад 430 тисяч осіб. **За кількістю загиблих у 100 ДТП, а цей показник в Україні становить 15 — 17 осіб, вона випереджала в сім-вісім разів Австрію, Німеччину, Португалію, Швецію і в три-чотири рази — Угорщину, Данію, Фінляндію та Францію.**

Щоденно на дорогах нашої

держави офіційно реєструвалося від двох до трьох десятків тисяч порушень Правил дорожнього руху, в тому числі 900—1500 фактів керування транспортом у нетверезому стані. Середня кількість загиблих за добу 2007 року сягнула 26 осіб. До того ж жертвами ДТП були переважно люди віком від 25 до 45 років, тобто найбільш продуктивного віку. Протягом кількох років народні депутати України — члени нашого комітету шукали шляхи розв'язання цієї проблеми, вивчали кращий світовий досвід, радилися з науковцями, вітчизняними та зарубіжними експертами. Було очевидно, що основними причинами аварійності й втрат на автошляхах є стрімке наростання числа автомобілів і відставання від цього процесу розвитку транспортної інфраструктури та рівня підготовки водіїв, вкрай низька культура поведінки на дорогах, що переходила у правовий нігілізм. Окремо слід сказати про недостатньо ефективну роботу Державтоінспекції, що не в останню чергу стало наслідком

ком поспішних, непродуманих кампаній з її реформування.

Реакцією на такі виклики та ризики і стали подані до Верховної Ради України на початку минулого року сім законопроектів про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосувалися регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Якщо конкретніше, то зміни пропонувалися до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Бюджетного кодексу, законів «Про міліцію», «Про дорожній рух», «Про автомобільний транспорт», «Про автомобільні дороги», «Про перевезення небезпечних вантажів». Основне, що ставилось на меті, — підвищення правової відповідальності за порушення Правил дорожнього руху.

Опрацювавши всі ці законопроекти, комітет рекомендував Верховній Раді України взяти за основу законопроект, поданий Президентом України, з подальшим врахуванням окремих положень альтернативних законопроектів. Після ухвалення його 20 березня 2008 року в першому читанні було розглянуто й узагальнено понад 2 тисячі поправок та пропозицій, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи, громадян, громадських організацій.

Результатом такого об'єднання зусиль став Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху», який набрав чинності 17 листопада 2008 року. Головна його особливість — не лише у збільшенні штрафів за порушення Правил дорожнього руху, а й такі засоби покарання, як адміністративний арешт та громадські роботи.

Позитивні зміни не забарилися, їх помітили і фахівці, і пересічні громадяни. Вже протягом листопада-грудня мину-

лого року кількість травмованих в автопригодах зменшилася майже удвічі (з 9 до 5 тисяч), загиблих за добу — практично утричі (з 26 до 9 осіб).

Отже, позитивні зрушення і тенденції очевидні. Хоча кількість дорожньо-транспортних пригод в Україні ще залишається значно вищою, ніж у країнах Європейського Союзу, наслідки дії нового закону навіть за такої короткої проміжок часу можна вважати, безперечно, вагомими.

Здавалося б, обнадійливий початок покладено, і справу треба рухати далі, вибудовуючи на цій основі комплекс організаційних заходів. І створюючи, окрім усього іншого, на дорогах та навколо них таку атмосферу, в якій загибель навіть однієї людини внаслідок ДТП розглядалася б як надзвичайна подія.

Історичне послаблення відповідальності

Тим часом до Верховної Ради, окремих народних депутатів, а також до нашого комітету надходить дедалі більше звернень від професійних спілок, організацій транспортників та автоперевізників, окремих громадян з настійними пропозиціями і навіть вимогами про істотне послаблення адміністративної відповідальності за порушення Правил дорожнього руху. Нещодавно відбулися присвячені цьому протестні акції таксистів і автолюбителів у Києві, Донецьку та Одесі. На думку їх учасників, застосування жорстких штрафних санкцій є необґрунтованим, невиваженим і відтак неефективним. Подібні оцінки поділяє Федерація роботодавців транспорту України в своєму зверненні до Голови парламенту, що деякі норми нового закону мають негативні соціальні наслідки для суспільства, погіршують умови підприєм-

ницької діяльності. Паралельно частішають нарікання на недосконалість автоматичних приладів фотофіксації порушень правил руху «Візор». В одному з місцевих судів Донецька уже розглядається позов автомобіліста з цього приводу. Не бракує і скарг на організацію процесу автоматичного фіксування порушень, факти корупції серед працівників ДАІ тощо.

Подібні тенденції матеріалізуються у законопроектах, де пропонується значно пом'якшити відповідальність за недисциплінованість на автошляхах.

Аргументи на користь послаблення є ніби досить переконливі лише на перший погляд. Якщо глянути глибше, то все зводиться до зменшення штрафних санкцій, а все інше — антураж для прикриття цієї основної мети.

Світова практика, до якої ми звикли апелювати, переконує: у більшості країн Заходу реагування на будь-які, навіть незначні порушення ПДР досить жорсткі. Бо за ними усвідомлення всієї цінності життя і здоров'я людей. А ще, і це не менш важливо, висока правова свідомість і правова культура громадян. Зрештою, ось цифри. Якщо в Україні за керування транспортним засобом у стані сп'яніння накладається штраф у розмірі 260 євро, то в Угорщині — 1200 євро, Польщі — 1400, а в Німеччині передбачене довічне відлучення від керма. Решта штрафів у нас також значно нижчі. Навіть ніж в Росії, де ситуація не краща. Причому практично скрізь в Європі витримується курс на дальше посилення відповідальності за скоєне на шляхах. І опонентам нових підходів можна сказати одне: законслухняним водіям не страшні жодні, навіть найсуворіші покарання. Вони передбачені для

ТОЧКА ЗОРУ

Ситуацію, що нині склалася з трамвайним транспортом в Україні, країни Західної Європи пережили ще у 50—70 роках минулого століття, коли економічний розквіт призвів до стрімкого розвитку автомобільного транспорту. А водночас вони зіткнулися з такими проблемами, як транспортна перевантаженість магістралей, затори, збільшення кількості ДТП і головне — негативний вплив шкідливих викидів на довкілля та здоров'я людей. Після цього транспортну політику було терміново переглянуто на користь екологічно чистого громадського транспорту, і пріоритет по праву було віддано трамваю.

Порівняння

не на нашу користь

Сьогодні у Відні з населенням 1,8 мільйона налічується близько тисячі трисекційних трамвайних вагонів, у Празі з 1,2-мільйонним населенням парк трамвайних вагонів теж сягає близько тисячі одиниць. При цьому наші європейські сусіди майже повністю відмовилися від тролейбусів, адже тех-

нологічно вони перетинають перехрестя на малій швидкості, що додатково сприяє виникненню заторів. Західна Європа позаконкурентно визнала трамвай найбільш соціальним, екологічним, економічно вигідним, технологічно виправданим засобом пересування для великих міст, альтернативою якому не має (див. порівняльну таблицю).

Кардинально протилежну ситуацію ми спостерігаємо в містах України. Для порівняння: щоденно на вулиці Києва

На трамваї

виходить 300 одиниць трамвайних вагонів, Одеси — 120, Дніпропетровська — 150 вагонів. Станом на 2007 рік довжина трамвайних ліній скоротилася на 140 кілометрів порівняно з 1990-м. Протягом останніх 18 років оновлення трамвайного парку в Україні практично не відбувалося, тож наявний парк трамвайних вагонів, що вже відпрацювали нормативний строк експлуатації та підлягають утилізації, становить майже 95 відсотків. Кількість рухомого складу та обсяги пасажирських перевезень скоротилися більш як удвічі, а їхнє місце відповідно зайняли мікроавтобуси. Як наслідок, Україна потерпає від тотального забруднення довкілля шкідливими викидами автомобілів, які є головними винуватцями екологічного лиха, за даними служб екологічного контролю Міністерства з питань охорони навколишнього природного середовища. На підтвердження своїх слів наведу кілька прикладів: лише у 2007 році в атмосферу Києва потрапило 227,2 тисячі тонн шкідливих речовин, з яких 191 тисячу тонн становили викиди автотранспорту, для Харкова ця цифра становить 135,104 тисячі тонн. За даними лабораторних досліджень, відсоток проб атмосферного повітря з перевищенням ГДК на центральних вулицях міста Харкова у 2007 році був у 5,2 рази більший, ніж відсоток проб з перевищенням ГДК в зоні впливу промислових підприємств. Загалом по Україні за 2007 рік від автотранспорту в атмосферу потрапило 2566,7 тисячі тонн

шкідливих речовин, що значно вплинуло на зростання захворюваності населення на рак, серцево-судинні недуги, хвороби органів дихання та порушення діяльності центральної нервової системи.

Кількість захворювань залежить... від кількості трамваїв

Станом на 2007 рік, порівняно з 1990 роком, в Україні кількість захворювань системи кровообігу зросла у 4,1 разу, ендокринної системи та патології вагітності — у 3,3 разу, а захворювань крові у дітей — у 6,6 разу, при цьому вроджені аномалії зустрічаються в 4,5 разу частіше, ніж раніше. Рівень захворюваності населення України на рак вражає: станом на 2008 рік кількість хворих сягнула 940 тисяч осіб (порівняно з 1990 роком зростання більш як на 30 відсотків). За даними Міністерства охорони здоров'я, в Україні на рак легенів страждає 70 відсотків онкологічно хворих, із них 43 відсотки є людьми працездатного віку. За останні 18 років виключно української історії наш народ скоротив свою чисельність з 52 мільйонів населення до 46 мільйонів. Коефіцієнт смертності до рівня народжуваності, за даними 2007 року, стано-

міраж чи реальна мета?

тих, хто порушує закон умисно, свідомо і нахабно. Інша річ, що цим інструментарієм треба користуватися виважено та відповідально.

Головне — людське життя

Підвищення штрафів було необхідним і з огляду на те, що для того, щоб поліпшити, докорінно змінити катастрофічну ситуацію, яка склалася на українських автошляхах, потрібні саме найрадикальніші заходи. Будь-який крок назад може призвести до непоправних наслідків.

Противники нововведень стверджують, що збільшення штрафів автоматично потягло за собою підвищення сум хабарів. Однак треба бачити, що останнім часом випадки хабарництва відчутно зменшилися. Із застосуванням нового закону посилено контроль за діяльністю співробітників Державтоінспекції. У дорожніх конфліктах знизилася роль суб'єктивного чинника: близько половини порушень Правил дорожнього руху уже зафіксовано за допомогою технічних засобів. Хоча, безумовно, ця робота потребує подальшого продовження та вдосконалення.

Назрілою і гострою є потреба у взаєморозумінні, узгодженості та скоординованості зусиль між органами Міністерства внутрішніх справ, прокуратури та судів.

Якщо з цієї системи випадає хоча б одна ланка, розсипається весь ланцюг. Конкретних прикладів, на жаль, не бракує. За час дії нового закону МВС України направило до органів прокуратури 1670 матеріалів про спроби дачі хабара працівникам ДАІ. За цими фактами органами прокуратури порушено лише три кримінальні справи. За такого стану справ годі й говорити про відповідальне ставлення працівників Державтоінспекції до виконання своїх обов'язків.

Також викликає занепокоєння діяльність українських судів щодо розгляду справ про порушення Правил дорожнього руху. Якщо торік судами щомісяця розглядалося близько 57 тисяч адміністративних справ, то в січні й лютому нинішнього року — утричі менше. Загалом за два місяці 2009 року судами було розглянуто тільки 36,4 тисячі таких матеріалів, або лише поло-

вина від направлених на судовий розгляд.

Сюди ж слід додати практику невикористовування лібералізму, що набула поширення, застосування судами санкцій, неадекватних вчиненням правопорушенням. Зволікання ж з розглядом справ порушує принцип невідворотності покарання, оскільки по завершенні встановленого строку порушники взагалі звільняються від відповідальності.

Не витримує жодної критики виконання такого принципово нового в Україні виду покарання, як громадські роботи. Передбачаючи його застосування в окремих випадках порушення Правил дорожнього руху, законодавець мав на меті примусити винних (особливо високопосадовців, бізнесменів, власників «блатних» номерів, яких не лякають будь-які розміри штрафу) особисто відпрацьовувати встановлений судом термін у лікарнях, травмпунктах, де перебувають особи, постраждалі у ДТП, власноруч брати участь у ремонті і відновленні шляхів та пошкоджених ними об'єктів благоустрою. Прикро, але від реалізації таких судових приписів самоусунулись органи місцевого самоврядування, хоча саме на них покладено визначення тих видів суспільно-корисної праці, якими мають спокотувати свою вину правопорушники.

Проблем лишається чимало, і наш комітет не стоїть осторонь їх вивчення та практичного розв'язання. 18 березня ми провели комітетські слухання про стан виконання закону, про який йдеться, та питання, що при цьому виникають.

Посилити нагляд за дотриманням законності

За результатами слухань Генеральній прокуратурі України запропоновано посилити нагляд за дотриманням законності працівниками Державної автомобільної інспекції МВС України, терміново провести перевірку за фактами намагання дачі хабарів працівникам ДАІ та прийняти рішення відповідно до вимог Кримінально-процесуального кодексу України.

Верховному Суду України рекомендовано узагальнити практику застосування судами законодавства про адміністратив-

ні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху. Акцентовано увагу на таких стягненнях за порушення Правил дорожнього руху, як адміністративний арешт, громадські та виправні роботи, обов'язкове оплатне вилучення транспортного засобу.

Від Міністерства внутрішніх справ очікуються дієві заходи щодо підвищення фахового рівня та моральних якостей працівників Державтоінспекції, посилення контролю за несенням служби нарядами ДПС, у тому числі з залученням служби внутрішньої безпеки МВС України.

Першочергової уваги потребують стан вулично-дорожньої мережі, забезпечення належного утримання, обсяги, темпи та якість ремонтно-відновлювальних робіт, розвиток транспортної інфраструктури.

Зрозуміло, що у реалізації усіх цих та інших завдань на чільному місці — фінансування. Тут теж має стати у нагоді досвід Європейських країн, де основним і неодмінним джерелом коштів для розвитку дорожньої інфраструктури є плата за користування автошляхами. Тобто, якщо українські водії прагнуть до покращення якості доріг, то їм треба — вчасно, добровільно і у певному обсязі. Штрафи з порушників Правил дорожнього руху, як і податок з власників транспортних засобів, також повинні слугувати цій спільній, загальнодержавній меті.

До відома тих, хто намагається спекулювати і на цій темі. У разі якогось вимушеного, ненавмисного відхилення від Правил дорожнього руху через відсутність попереджувальних знаків, поганий стан дорожнього полотна тощо, водій не повинен нести відповідальності і платити великий штраф. Більше того, за ним право вимагати відшкодування збитків у разі своєї травми, пошкодження автомобіля. Відповідачами у таких справах в судах мають виступати державні дорожньо-експлуатаційні служби.

Користуючись нагодою, хотів би зазначити, що минулого року комітет вніс до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо поліпшення стану справ у дорожньому господарстві, зокрема, обстеження автомобільних шляхів, їх будівництва та реконструкції, надземних і підземних переходів, дорожньої розмітки та знаків, світлофорів, а також з питань реформування і ухвалення на державному рівні комплексу заходів, що

визначають правові, економічні, наукові і методичні основи підготовки водіїв. На реалізацію цих та інших завдань спрямована схвалена урядом 30 жовтня 2008 року Концепція Державної цільової політики підвищення рівня безпеки дорожнього руху на 2009—2012 роки.

Ще наприкінці минулого року комітет висловив свої заперечення щодо необґрунтовано підвищених ставок податку з власників транспортних засобів, звернувшись з відповідним листом до Прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко. За її дорученням уряд підготував законопроект щодо перегляду та зниження ставок податку — ще задовго до початку протестів автомобілістів з цього приводу.

І насамкінець. **Досить поширений стереотип: зневага до законів загальної, є мало не нашою національною рисою. Однак це зовсім не так.** Коли громадяни України їздять автошляхами інших країн — їх, на думку тамтешніх стражів порядку, можна вважати взірцем поведінки на дорозі. Але варто лише перетнути кордон України, як усе це наче змінює вітром. Жодних парадоксів — суть у розмірі штрафів та невідворотності покарання. А також, що не менш важливо, за кордоном немає поділу порушень на істотні, серйозні чи незначні, як прийнято у нас. Тим часом порушення правил користування ремнями безпеки, на що в Україні ще донедавна взагалі не звертали уваги, на 70 відсотків підвищує тяжкість наслідків дорожньо-транспортних пригод. У числі інших важливість цієї вимоги підкреслена і в доповіді комісії ООН з питань глобальної безпеки дорожнього руху. А наші опоненти пропонують ігнорувати її й надалі — оскільки це, мовляв, є начебто тиском на водіїв.

У мене і моїх колег з комітету немає сумнівів у справедливості й ефективності нового закону, завдяки якому за короткий період істотно підвищилася безпека на українських дорогах. Відступити від нього означало б повернути пам'ятні всім нам часи, коли під колесами щодоби гинули десятки наших співвітчизників. І перетворити реальну безпеку руху з реальної мети на недосяжний міраж.

Віктор ШВЕЦЬ,
голова Комітету Верховної Ради України
з питань законодавчого забезпечення
правоохоронної діяльності.

до оздоровлення нації

вив 17,7, тобто Україна переживає демографічну кризу, де рівень смертності значно випереджає народжуваність. Безпліддя в Україні страждає до 20 відсотків населення репродуктивного віку, що значно перевищує показники Західної Європи (10 відсотків). Ця негативна тенденція, на жаль, прогресує та перетворилася на найглобальнішу проблему українського народу, що вимагає від нас невідкладних заходів стосовно її вирішення.

Отож далі неприпустимо не помічати, що кількість захворювань та тривалість життя прямо-пропорційно залежать

від наявної кількості трамваїв. І не дарма Міжнародний союз громадського транспорту на 7-й міжнародній конференції в місті Дрездені звернувся до лідерів країн Центральної та Східної Європи, а також держав-учасниць СНД з «Дрезденською декларацією» про важливість збереження та модернізації існуючих трамвайних мереж. В декларації підкреслюється, що для забезпечення стійкого розвитку та підтримки інвестиційної привабливості не слід проводити демонтаж трамвайних мереж, оскільки «трамвай — єдиний вид наземного транспорту,

який технологічно в змозі забезпечити в зонах щільної міської забудови високі об'єми перевезень за розумних затрат на інвестиції та експлуатацію».

Згадати про державну програму

Відновлення соціального, екологічного чистого виду транспорту — трамвая, доведення його парку хоча б до рівня 1990 року дозволить ліквідувати засилля мікроавтобусів, які створюють затори та забруднюють навколишнє середови-

ще, що призводить до масових захворювань мешканців міст, вимирання та зменшення чисельності населення.

З цього приводу ще в 2005 році була проведена нарада в Кабміні під головуванням Юлії Тимошенко і схвалена Державна комплексна програма розвитку міського електротранспорту. Проте, на жаль, через відсутність фінансування програма практично не виконується. Місцеві органи влади продовжують руйнувати цей вид транспорту — конкурента мікроавтобусних підприємств, власники яких, як правило, належать до місцевих владних структур. Крім того, інфраструктура трамвайних підприємств, яка розташована в центральних частинах міста, де вартість землі на «вагу золота», є безпосереднім стимулом для злочинних махінацій, пов'язаних із ліквідацією народного транспорту — трамвая. Турбота про здоров'я мешканців міст при цьому відійшла на другий план. Міста Київ, Одеса та Харків чи не єдині в світі, де йде тотальна руйнація цілих трамвайних маршрутів, депо та інших інфраструктур.

Безумовно, велике значення має ставлення влади на місцях до проблеми збереження трамвая. Зокрема, міський голова Донецька знаходить можливість і розвиває трамвай — тільки протягом останніх п'яти років там придбано 34 нові вітчизняні трамвайні вагони. Натомість київська міська влада не придбала жодного нового вагона за останні 18 років. Чи не тому саме очільника Донецька визнано найкращим міським головою України? Вважаю, що на наступних виборах виборці мають належно оцінити діяльність своїх керівників.

Отже, це гостре питання потребує негайного вирішення, зокрема, на законодавчому рівні потрібно заборонити ліквідацію трамвайних систем, поновити фінансування існуючої Державної програми розвитку міського електротранспорту в повному обсязі й насамперед на придбання міського електротранспорту вітчизняного виробництва до кількості одиниць рухомого складу хоча б на рівні 1990 року. Бо це є розумна світова практика, де на усунення причин потрібно значно менше коштів, ніж на подолання наслідків екологічного лиха.

Юрій КАРМАЗІН,
народний депутат України,
голова Партії захисників Вітчизни.

Характерні ознаки видів транспорту («+» — характерна ознака, «—» — нехарактерна ознака, «+/-» — вид транспорту характеризується частково)

	Метро	Трамвай (швидкісний)	Тролейбус	Автобус	Монореельс	Маршрутне таксі
Відособленість	+	+	—	—	+	—
Швидкість	+	+	—	—	—	—
Доступність	—	+	+	+	—	+
Комфорт	—	+	+	+	—	—
Надійність	+	+	+	+/—	+/—	—
Безпека	+/—	+	+	+	+/—	—
Економічність	—	+	+	—	—	—
Екологічність	+	+	+/—	—	—	—
Привабливість	+/—	+	+/—	—	+/—	—
Підсумок	5	9	6	2,5	2,5	1

Місцеві органи влади продовжують руйнувати конкурента мікроавтобусних підприємств

Запорізька АЕС виробила в 2009 році перші 10 млрд. кВт-год електроенергії (*Укрінформ*)

У першому кварталі на ДП «Свердловантрацит» видобуто 1 млн. 463 тис. тонн вугілля (*Укрінформ*)

У НОМЕР

Клею КМЦ — зелене світло!

Міністерство охорони здоров'я України дозволило масово використовувати в харчовій промисловості карбоксиметилцелюлозу. Як повідомили фахівці державного підприємства «Укрметрестстандарт», нещодавно медичне відомство видало гігієнічний сертифікат на комплексну добавку, що складається з клітковини бобів та натрієвої солі карбоксил — метилцелюлози.

— Карбоксиметилцелюлоза — це КМЦ, клей для шпалер, який зазвичай ми купуємо зовсім не для того, щоб їсти, — обурюється начальник науково-дослідного центру випробувань продукції ДП «Укрметрестстандарт» Володимир Семенович. — Тепер що диво-добавку можна використовувати де завгодно. Ось у мене в руках гігієнічний висновок на згадану суміш з переліком сфер її застосування: м'ясна, молочна, кондитерська, консервна, рибопереробна промисловість, виробництво алкогольних, слабалокольних та безалкогольних напоїв, мукомельна і хлібобулочна промисловість, виробництво макаронів, сухих харчових сумішей, приправ та харчових добавок. Здається, не залишилось у нашої харчовій промисловості нічого, що не перелічили б в цьому документі.

Експерт радить звернутися до європейської практики застосування таких харчових добавок:

— В Євросоюзі карбоксиметилцелюлозу дозволено тільки в одному виді продукції — це стерилізовані, пастеризовані оброблені вершки й низькокалорійні вершки і пастеризовані вершки з низьким вмістом жиру. КМЦ додають, щоб не було розшарування. В інших продуктах я її не зустрів. Навіть у наших старих Санітарних правилах і нормах, скасованих 1996 року, цю харчову добавку було дозволено тільки в делікатесних хлібобулочних виробках, тих самих стерилізованих вершках, десертах, напоях на основі води й молока, супах, бульйонах та соусах. Крапка. А зараз цей перелік розширили до нескінченності.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Добування вугілля в Луганській області може спричинити землетруси

Регіон не вважається сейсмічно активною зоною, однак активний рух землі, що відбувається в останні роки, частішає, особливо в районах розробки вугілля. 2004 року сейсмомостанції в Криму зафіксували землетрус на таких територіях області, як Ровеньки і Теплогірськ, у 2006-му — знову в Ровеньках і Новоайдарі.

Ці природні явища експерти гірничої справи пояснюють тим, що в регіоні видобування вугілля ведеться протягом двох сотень років. За цей час під землею утворилися величезні порожнини. Вони заповнюються водою, котра через порожнини в землі іде туди, куди не повинна надходити. Одне слово, у круговорот води в природі вона не повертається, а накопичується в тектонічних розламах.

— За підсумками наших досліджень, можна сказати, що всі тектонічні переміщення передовсім пов'язані з видобуванням вугілля, — каже головний геолог по вугіллю Східного державного регіонального геологічного підприємства Євген Герасимов.

За його даними, під селищем Біле, розташованим за 15 кілометрів від Луганська, кілька випадків поштовхів на початку грудня 2008 року сталися саме через техногенні дії людей.

Що треба робити? Для початку, глибоко вивчати явище, вважають фахівці, фіксувати і документувати зміни ландшафтів. Проблема, як завжди, в одному — у фінансах.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Нині всюди тільки й чути: криза, занепад виробництва.

Люди втрачають роботу... Але це не стосується одного з сучасних підприємств, яке з'явилося майже чотири роки тому в райцентрі Тальне, що на Черкащині. Телерадіокомпанія «Влад», дочірнє підприємство ТОВ «Влад +» (Київ), збільшує кількість робочих місць, нарощує випуск продукції. Очолує товариство уродженець Тального Владислав Левицький, а телерадіокомпанію — його син Олександр.

Раніше у цьому просторому цеху райспоживспілка виробляла ситро, а тепер приміщення не впізнати: сучасні лінії, обладнання, за якими працюють молоді жінки.

Телерадіокомпанію створили для того, щоб організувати в Тальному сучасне електро- та радіотехнічне виробництво на 50—100 робочих місць з подальшим розширенням до 200 працівників. Два роки тому було налагоджено монтаж плат і виробництво кабельної продукції для банкоматів, які йшли на вітчизняний ринок, а також виготовлення приладів кабельного телебачення. А останнім часом почали виготовляти датчики для автомобілів BMW, Audi, VW та Skoda.

Замовники електротехнічної продукції, виробленої в українському містечку, — німецька фірма «AB Elektronik», з якою Владислав Левицький успішно співпрацює більш як десять років. Директор фірми Томас Ріншеде, його заступник Франк Ясснер відвідували тальнівське виробництво двічі-тричі на рік, а начальний технологічного відділу Артур Асмус — по п'ять-шість разів.

— Спершу вони перевіряли на якість усю продукцію, — розповідає Олександр Левицький, — а потім, упевнившись, що браку ми не допускаємо, перейшли до вибіркового кон-

тролю. Тепер повністю нам довіряють. Деталі, виготовлені в Тальному, ідуть на конвеєр в Німеччину, Чехію, Польщу, бо «AB Elektronik» має виробництво в різних країнах. Німці співпрацюють цілком задоволені, хоч зразу побоювалися, чи наберемо ми кваліфікованих кадрів, чи буде належна культура виробництва, чи матимемо інженерне забезпечення. Тепер усі ці проблеми відпали. Більшість наших фахівців пройшли тривале стажування на головному підприємстві в Києві, а дехто — в Німеччині. На підприємстві є все для ефективної праці: сучасні робочі місця, достойна платня, дружний колектив, відповідні побутові умови.

На початку цього року німецьких партнерів привела в Тальне досить приємна подія: вводилася в експлуатацію дільниця з виготовлення приладів регулювання освітлення панелі та положення фар для автомобілів «Skoda». Понаїхало гостей, з цікавістю оглядали підприємство, а журналісти засипали німців запитаннями. Наприклад, чому вони вирішили інвестувати підприємство саме в невеликому райцентрі? На це Томас Ріншеде відповів:

— Ми побачили, що пан Левицький — надійний партнер. Маємо впевненість у гарантії

Українським залізницям не вдається одержати кредити у своїй країні

ГРОШІ СХОВАЛИСЯ

Через брак коштів комерційні банки відмовляються брати участь у тендерах з надання грошової допомоги «Укрзалізниці». Одна за одною залізниці змушені повідомляти про скасування конкурсів на вибір кредитора — не набирається навіть двох належних за законом заявок від банків-учасників.

«Ми тричі намагалися взяти позику у вітчизняних банках на поповнення обігових коштів, спочатку в розмірі 200 млн. гривень, потім хоча б на 100 млн. і навіть на 50 — нічого не вийшло. Відповідь одна: «Немає грошей», — каже перший заступник начальника Львівської залізниці Богдан Піх.

На його думку, це просто відмовки й небажання банкірів йти назустріч залізницям, які потрапили через промислову кризу у важку ситуацію, коли практично ніде заробити — обсяги перевезень відновлюються вкрай повільно. «Ми шукаємо будь-які замовлення й освоюємо, які лише можна, послуги, але якісна робота теж потребує певних вкладень, а в нас ледь-ледь вистачає коштів, щоб купити запчастини на поточні ремонти й видати заробітну плату. Про придбання нової техніки або модернізацію шляхового господарства вже й мови не ведемо», — бідкається Богдан Піх.

Точно в такій самій ситуації опинилися нині всі шість залізниць «Укрзалізниця». Водночас Міністерство транспорту і зв'язку України повідомляє про шоденні

прохання багатьох інших державних підприємств галузі допомоги повернути з вітчизняних банків свої депозитні вклади, терміни яких давно минули, або хоча б розблокувати поточні рахунки.

«Маючи на депозитних рахунках більш як 1 млрд. гривень, підприємства галузі не можуть залучити навіть кредити під відсотки, втричі вищі за кредитні ставки комерційних банків», — йдеться в офіційній заяві Мінтрасз'язку про причини, що змушують міністерство створювати власний банк. Там вважають, що «в нинішніх умовах це єдиний спосіб не втратити фінансові ресурси держпідприємств і зберегти державні підприємства від потенційного краху».

Тим часом джерело в самому Нацбанку повідомляє, що близько 60 комерційних банків України перебувають у такому фінансовому стані, що змусить їх найближ-

якості. Це єдине підприємство в Україні, з яким ми співпрацюємо.

— А чи маєте плани відкривати інші?

— Ні. Плануємо розширювати це.

— А скільки коштів інвестували?

— Приблизно мільйон євро. Журналістів цікавило й те, чому на виробництві працюють здебільшого жінки.

— Вони ретельніші, — сказав пан Левицький, — більш посидючі. А саме це й треба. За зміну жінки складають по дві-три тисячі деталей, а чоловіки зробили б всього відсотків 20—30. Вкрай необхідні інженерні кадри — в цьому маємо велику потребу і чекаємо пропозицій.

Щодо розширення виробництва, то найближчим часом лінія з виготовлення системи вентиляції для авто «Mercedes» має бути перенесена в Тальне з Вишгорода, що на Київщині. Отже, на кінець першого кварталу цього року все виробництво для фірми «AB Elektronik» зосередять на Черкащині.

У майбутньому планується вдвічі-втричі збільшити номенклатуру та обсяги продукції. Задля цього збудують триповерховий виробничий корпус площею близько 1500 квадратних метрів.

...Йдемо цехом. Жінки зосереджено трудяться. Олена Піскорська — монтажник лінії датчиків температури повітря для BMW — спаює деталі. Робота потребує максимальної уваги й ретельності, кожен рух — точний і відшліфований.

— Праця в нас не одноманітна, як на перший погляд здається, — каже вона. — З кожним роком з'являються новітні лінії, ми освоюємо нові процеси.

А Марина Бойко (на знімку) зварює повзунки до коліс на напівавтоматі й вже так освоїла процес, що й рухи стали ніби автоматичні.

Тальнівці довели, що вони працювати вміють. Як сказав Томас Ріншеде, щоб потрапити на світовий ринок, на це треба заслужити.

Галина ЄВИЧ,
Лілія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фото Галини ЄВИЧ.

чим часом просити НБУ про введення тимчасових адміністрацій.

«Нам не зрозуміла ситуація, коли уряд підтримує комерційні банки грошима МВФ, а ті відмовляються нас кредитувати. У кризовій ситуації питання підтримки залізниць — це питання життя всієї економіки. Замовляючи техніку або запчастини, ми даємо роботу машинобудівникам, ті, у свою чергу, — металургам і далі — по ланцюжку. Ми навіть тепер працюємо без зривів, отже, можемо гарантувати повернення кредитів», — зазначає Богдан Піх.

«У гарантіях «Укрзалізниці» ніхто й не сумнівається, просто грошей катастрофічно мало. Наші банки як звикли працювати: візьмуть в Європі кредит під 5—6 відсотків річних, тут видають під 15—16, тим і живуть. За дуже малим винятком у них не було й немає джерел поповнення власних капіталів. Нині у кредит їм самим не дають, а допомога МВФ іде на підтримку гривні. Гадаю, криза всім піде на користь — банки вона змусить знайти своє місце у вітчизняній економіці, ну а залізниці навчатися працювати за цільовими кредитами у партнерстві із закордонними банками. Розраховувати на банки вітчизняні поки що не доводиться», — вважає керівник експертної групи консорціуму «Менеджмент Консалтинг Груп» Дмитро Подтуркін.

«З вітчизняної банківської системи з жовтня минулого року виведено більш як 90 млрд. гривень. І вплив грошей триває. А значна частина кредитів не погашається. Нібито немає чим. Але гроші в Україні є! Повернеться довіра до влади, до банків і я вам гарантую: буквально на другий день банки одержать приплив коштів і, звичайно, зможуть знову кредитувати всіх охочих», — прокоментував ситуацію президент Асоціації банків України

Олександр Сугоняко.

Людмила МЕНЖУЛІНА.
Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Енергетичний компроміс

Нарешті держава зможе в повному обсязі брати участь в управлінні однією з найбільших генеруючих компаній України. Днями, після дворічної перерви, таки відбулися збори акціонерів енергогенеруючої компанії «Дніпроенерго». Як розуміють фінансові аналітики та експерти, ці збори — результат ефективних попередніх переговорів недержавних акціонерів та НАК «ЕКУ», яка володіє контрольним пакетом акцій — 50 відсотків плюс 1 акція.

Перші дивіденди

Варто нагадати, що протистояння навколо «Дніпроенерго» виникло після серпня 2007 року. Саме тоді для виведення підприємства зі скрутного фінансового становища комітет кредиторів після проведення конкурсу відібрав санаторів енергокомпанії — вугільні підприємства «Павлоградвугілля» та «Комсомолець Донбасу», які, в свою чергу, входять до складу ДТЕК. Згідно з умовами проведення санації інвестори одразу погасили мільярдну заборгованість «Дніпроенерго», і ще 1,1 млрд. грн. планувалося вкласти в розвиток підприємства, про що було підписано відповідний договір. Частка акцій інвесторів при цьому зросла на 26 відсотків.

Щоб зрозуміти всю важливість санації підприємства для економіки України, варто згадати, що на сьогодні ВАТ «Дніпроенерго» є одним із лідерів серед п'яти теплових енергогенеруючих компаній країни. Її виробничі потужності становлять 8185 МВт — це 16 відсотків від загальної потужності електростанцій України. Її частка становить 8,9 відсотка від загального обсягу виробленої в державі електроенергії.

Проте влиття запланованих інвестицій, як пише інтернетвидання «Економічна правда», було припинено після того, як «із тим не погодився» тільки власник 0,00655% акцій: ТОВ «ІК» «Бізнес-Інвест», близьке до групи «Приват». Однак услід за цією заявою одного з дрібних акціонерів реєстратор «Дніпроенерго» відмовився враховувати в реєстрі акціонерів «Дніпроенерго» додаткову емісію.

Природно, що в цих умовах до зборів акціонерів була пильна увага не тільки власників акцій, а й усього приватного капіталу України. І ось збори акціонерів «Дніпроенерго» таки відбулися. Щоправда, спочатку атмосфера була дещо напружена. Щоб уникнути сюрпризів та спроб рейдерських атак, на підприємстві було введено режим підвищеної безпеки. Проте ці заходи виявилися зайвими. На початок зборів було зареєстровано участь 97,8 відсотка акціонерів. А першим позитивним сигналом став той факт, що НАК «Енергетична компанія України» (ЕКУ) була представлена на засіданні як власник контрольного пакета акцій.

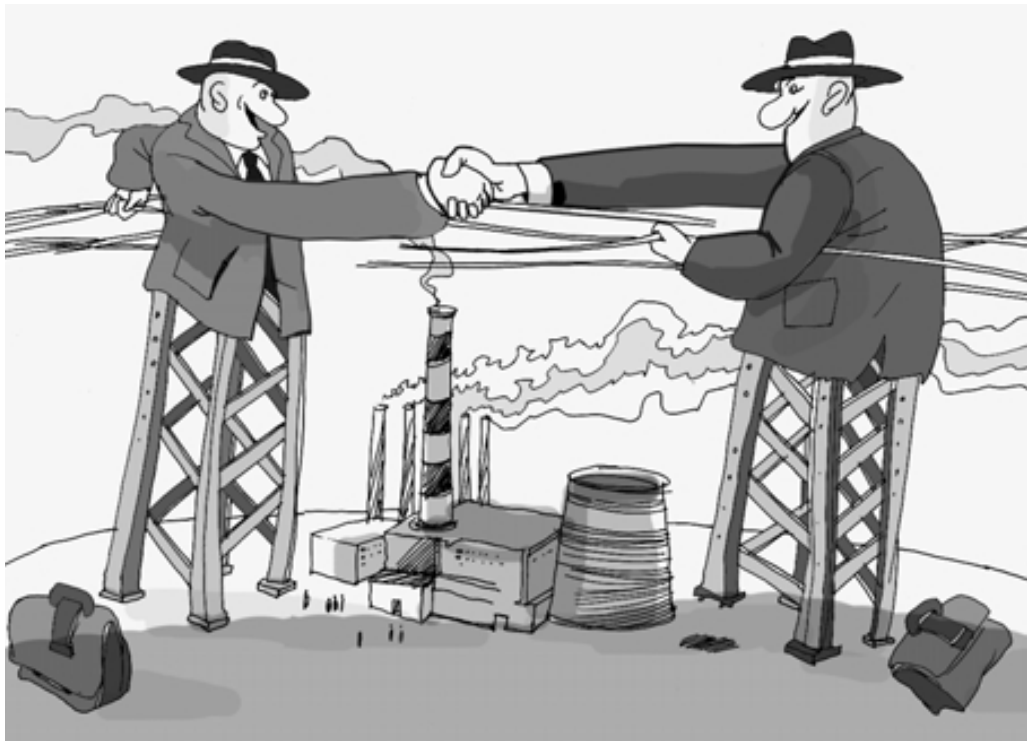
Хоч би як там було, але збори акціонерів не тільки відбулися, а й виявилися дуже продуктивними, оскільки основні акціонери позитивно вирішили всі питання, включені до порядку денного, а саме — про розподіл місць у керівних органах компанії і виплату дивідендів. Зокрема, було вирішено спрямувати на виплату дивідендів 50 відсотків чистого прибутку, отриманого «Дніпроенерго» в 2007 р., у розмірі 121,9 млн. грн., а також використати на виплату дивідендів 100 відсотків прибутку компанії за підсумками 2009 р. Звичайно, за умови, що вони будуть. Ще 45 відсотків прибутку за 2007 р. «Дніпроенерго» спрямує на розвиток компанії і 5 відсотків — до резервного фонду. За словами керівника прес-служби НАК «Енергетична компанія України» Олени Гаркуші, таке рішення можна назвати найважливішим результатом зборів. Адже виплата дивідендів акціонерам не проводилася, починаючи з 1998 року.

Справді, тепер державний бюджет отримає дещо більше 30 млн. грн. додаткових надходжень. Хоча чимало експертів схиляються до думки, що логічніше було б спрямувати дивіденди на розви-

ток підприємства. Адже в умовах, що склалися, «Дніпроенерго» може зіткнутися з серйозними проблемами при залученні коштів для підтримки своєї діяльності. А про модернізацію виробничих потужностей зараз навіть годі й говорити.

Що ж до управління компанією, то головою правління «Дніпроенерго» акціонери переобрали Юрія Бочкарьова.

Також змінився склад наглядової ра-

ди. Більшість її членів тепер складають представники ЕКУ. Крім того, внесені на зборах зміни в статут енергокомпанії дають змогу наглядовій раді проводити зміни в керівництві, але тільки за умови, якщо контрольно-ревізійне управління Міністерства фінансів України виявить порушення або зловживання з його боку. До речі, наглядову раду, на думку багатьох експертів, швидше за все, очолить президент НАК «Енергетична компанія України» Володимир Зіневич.

Є ще одне важливе рішення, що сприяє стабільності роботи енергокомпанії. Акціонери затвердили реєстратора «Дніпроенерго» — ВАТ АКБ «Промінвестбанк». А тепер, після залучення незалежного реєстратора, енергогенеруюча компанія стає захищеною від рейдерських атак.

«Дніпроенерго» як запорука стабільності в енергетиці

Таким чином, можна констатувати, що основні акціонери, які представляють інтереси держави й приватного капіталу, таки знайшли компроміс. Це особливо важливо в нинішніх кризових умовах, коли енергогенеруючі підприємства України обтяжені боргами, реконструкція виробничих потужностей не проводиться, а інвестори не поспішають вкладати гроші в галузь, не бачачи чітких і прозорих умов приватизації.

В усякому разі учасники зборів залишилися задоволені результатом. За словами Олени Гаркуші, збори стали можливими в результаті проведення довготривалих, непростих, але конструктивних переговорів між акціоне-

рами «Дніпроенерго». Сторони прийшли до згоди, «щоб у складних кризових умовах забезпечити максимально ефективне і стабільне функціонування підприємства», — підсумувала представниця ЕКУ.

У свою чергу, генеральний директор Донбаської паливно-енергетичної компанії Максим Тимченко заявив, що обидва основні акціонери, а саме НАК «Енергетична компанія України» і ДТЕК, продемонстрували відповідальний підхід до долі найбільшої теплової генеруючої компанії країни — «Дніпроенерго». «Навколо останніх зборів акціонерів «Дніпроенерго» останнім часом був нездоровий, багато в чому штучно створений ажіотаж. На моє переконання, збори — це стандартний і обов'язковий інструмент корпоративного управління, і наша компанія завжди виступала за їх проведення. Досягнутий консенсус — запорука стабільного і ефективного функціонування «Дніпроенерго», в чому ДТЕК зацікавлена», — наголосив він. Крім того, Максим Тимченко пові-

домив, що ДТЕК збереже постачання вугілля на «Дніпроенерго», що особливо важливо для генерації в умовах дефіциту грошових коштів.

Багато хто з фахівців також вважає, що в нинішніх кризових умовах держава, в особі ЕКУ, ухвалила правильне рішення, пішовши на певний компроміс. Адже в цей нелегкий час варто долати злигодні спільними зусиллями. Зокрема, генеральний директор компанії «Центренерго» Сергій Попов вважає, що ЕКУ вирішила припинити конфлікт саме у зв'язку з кризою в енергетиці. «Об'єм виробництва електроенергії знизився на 15 відсотків, у всіх генерацій сьогодні брак обігових коштів. У цих умовах немає сенсу продовжувати війну, яка тільки розполює банки й інвесторів», — зазначив Сергій Попов.

Правильність такого висновку підтверджує і сам ринок. Як розповів брокер торгового відділу ЗАТ «Альтана Капітал» Євген Пшеничкін, безконфліктне проведення зборів акціонерів стало позитивним сигналом для інвесторів, які збираються вкладати гроші в енергогенеруючі компанії. Адже всі власники акцій, які взяли участь у зборах акціонерів, реалізували свої права. В результаті на торгах, що пройшли після того, як стало відомо про результати зборів, акції «Дніпроенерго» в індексному кошику ПФТС злетіли одразу на 23,42 відсотка. На тлі цього акції практично всіх енергетичних компаній продемонстрували упевнену позитивну динаміку. Адже стабільність одного з основних теплових генераторів електроенергії неминуче впливає і на інвестиційний клімат у цілому.

Ігор ПАНЧЕНКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

► ЧЕРНІВЦІ

Чи відновить роботу аеропорт?

На початку року Чернівеський аеропорт припинив регулярні пасажирські рейси. Тоді міська влада, комунальною власністю якої став цей об'єкт, інвестувала в його реконструкцію 20 мільйонів гривень. Але на продовження реконструкції, у першу чергу злітної смуги, грошей немає. Це може поставити підприємство на межу банкрутства. Тим часом у місті не розцінюють ситуацію як загрозливу. Тривають переговори між представниками обласної та міської влади, з тим щоб забезпечити продовження робіт. З початку березня міжнародний аеропорт «Чернівці» відновив сполучення з Туреччиною та Італією, обслуговує яке авіакомпанія «Львівські авіарейси». Першим рейсом до Стамбула скористалося майже 80 пасажирів. 29 березня авіакомпанія «Аеросвіт» обіцяє також відновити рейс Чернівці—Київ—Чернівці.

Сергій СУЛИМА.

► КИЇВ

Європейський банк визначив п'ять банків, яким допоможе

Європейський банк реконструкції та розвитку визначив п'ять українських банків, яким він надасть фінансову допомогу. Про це повідомив журналістів прес-секретар київського представництва ЄБРР Антон Усов. Раніше президент ЄБРР Томас Міров заявляв, що банк має намір надати українським фінзакладам фінансування (у вигляді кредитів, субординованих позик або входження до статутного фонду) на суму близько 600 млн. дол. і проводити переговори з декількома українськими банками. Серед щасливчиків називають Укрсоцбанк, «Форум», «Мегабанк», Укресімбанк і Укрсиббанк. Однак наданням однієї тільки допомоги для збільшення регулятивного капіталу співробітництво Європейського банку з українськими фінансовими закладами не обмежиться. «У майбутньому ми розглядаємо можливість надання нашим банкам-партнерам кредитних ліній для розвитку малого бізнесу й узагалі поновлення кредитування реального сектору економіки», — зазначив Усов.

► КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

«Електроном» зацікавилися столичні інвестори

Пакет акцій кам'янець-подільського заводу «Електрон», що його Фонд держмайна України вже кілька років безуспішно виставляв на продаж, нарешті виявив намір придбати столична фірма «Київспецресурс». Нагадаю, що до незалежності нашої держави «Електрон» був частиною потужного всесоюзного підприємства «Електроприлад», на якому працювало понад сім тисяч робітників.

Як заявив під час переговорів із міською владою та нинішнім керівництвом «Електрону» представник фірми-інвестора Андрій Корнієнко, кияни хочуть використовувати повний виробничий комплекс підприємства та земельну ділянку. На цій базі планують налагодити випуск медичного обладнання. Остаточну ціну Фонд держмайна називає 22,5 мільйона гривень.

Віра ШПИЛЬОВА.

У Римі карабінери намагалися конфіскувати заробітчанські автобуси

Карабінери в Римі намагалися конфіскувати мікро-автобуси українців, що здійснюють перевезення з Італії до України. Як повідомив голова Християнського товариства українців в Італії Олесь Городецький, у неділю карабінери оточили одну з двох стоянок у Римі, звідки відправляються мікроавтобуси до України, поблизу станції Остієнцє. Самі карабінери пояснили, що прибули у відповідь на звернення жителів кварталу, нібито незадоволених наявністю стоянки, після чого почали конфіскацію транспортних засобів.

Олесь Городецький зауважив, що в цей момент ситуація досягла найбільшого

загострення, оскільки сотні жінок кинулися захищати водіїв, ледь не спровокувавши силовий конфлікт. Деякі з них на знак протесту лягли на землю перед мікроавтобусами, щоб не допустити їхньої конфіскації. Після тривалих переговорів, проведених з представниками правоохоронних органів начальником консульського відділу Посольства України в Італії Русланом Семенчуком, головою Християнського товариства українців в Італії та двома депутатами міської ради італійської столиці, карабінери погодилися не конфісковувати мікроавтобуси і обмежилися лише кількома штрафами, передає УНІАН.

Тори з архівів повертають законним власникам

Співробітники Миколаївського державного обласного архіву передали іудейській громаді 24 сувої священної Тори. Сувоєм 150 років, історія їхньої появи в державному архіві Миколаївської області невідома.

Урочистій церемонії передачі сувоїв Тори передувала копітка робота. Запрошений з Ізраїлю фахівець в галузі священних книг Юді Асафар провів експертну оцінку цілісності релігійних книг, можливості їхньої реставрації. Керівник іудейської громади Миколаєва рабин Шолом Готтліб із вдячністю прийняв сувої Тори — живих свідків життя єврейського народу, повідомляє наш власний кореспондент у Миколаївській області В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Водночас Хмельницький обласний державний архів повернув єврейській громаді сім сувоїв Тор. Свого часу ці древні тексти були вилучені радянською владою і передані на збереження в архів. Проте виявилось, що у всіх сувоєх ушкоджено пергаментну основу, тому тексти на них погано видно, та й самі Тори складаються з уривків. Відповідно до іудейської традиції, ушкоджені Священні писання повинні бути поховані, повідомляє наш власний кореспондент у Хмельницькій області Ірина КОЗАК.

ФОТОФАКТ

У Дніпропетровську людей, які втратили роботу, запросили в комунальне господарство, щоб допомогти їм заробляти на життя. Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

Бандити, які нападали на поштарів та банкірів, чекають суду

КРИМІНАЛ

Нині у слідчому ізоляторі Сімферополя чекають на суд троє кримчан, які скоїли цілу низку нападів на поштарів, поштові відділення, банки та аптеки у Феодосії, Сімферополі, Дніпропетровську та Запоріжжі. Бандитів затримали в Дніпропетровську. Заарештовані виявилися кримчанами: двоє феодосійців та житель містечка Шолкіне. Всі зовні добродішні молодики, мають родини і малих дітей, усім трьом було ледь за двадцять років.

Їхня злочинна епопея почалася у Феодосії з розбійного нападу на жінку-поштарку, яку госпіталізували з тяжкими травмами. У неї вони відібрали близько 18 тис. грн., призначених для виплат пен-

сій. Наступною жертвою стали працівники відділення зв'язку, розташованого біля феодосійського автовокзалу. Звідси бандити винесли 4,5 тисячі гривень і вирушили до Сімферополя, де пограбували 35-те поштове відділення, звідки викрали близько 15 тис. грн. Невдовзі схожий розбій трійка вчинила в аптеці. Добути зловмисникам вдалося лише 100 грн., бо перед їхнім нападом тут провели інкасацію. Тоді молодики увірвалися до відділення Ощадбанку, звідки викрали 17 тис. грн.

Це лише короткий перелік пограбувань, які були скоєні у різних містах країни. Тепер правоохоронці перевіряють бандитів на причетність до інших злочинів. Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

У ямі скотомогильника чоловік просидів десять діб

Повідомлення про те, що в ямі глибиною 15 метрів перебуває людина, надійшло від директора Приморського скотомогильника.

«Вийхавши на місце події, співробітники МНС витягли виснаженого чоловіка на поверхню й передали його медикам Приморської районної лікарні», — повідомили в МНС, зазначивши, що на дні скотомогильника постраждалий житель Приморська провів близько 10 діб.

«Установлено, що за десять днів до цього до райвідділу міліції надійшло повідомлення про зникнення місцевого жителя, яким і виявився врятований чоловік», — повідомили у пресслужбі ГУ МНС в Запорізькій області.

А в Саках рятувальники витягли з ями інваліда, якому байду жінка не спромоглася надати допомогу... цілу добу.

Лише ввечері наступного дня до відділу рятувальної служби надійшло повідомлення, що в півтораметровій ямі підвально-го вікна застрягла людина, розповіли бійці МНС. Коли рятувальники прибули на місце події, то побачили в калюжі й бруді ями інваліда, який через травму хребта не міг вибратися сам. Його на руках підняли й витягли, на ношах віднесли додому. Через падіння 53-річний чоловік не постраждав, але дуже переохолодився. Як з'ясувалося, спинальний хворий, який живе зі старенькою тіткою, вирушив до магазину, пересуваючись у звичний спосіб: сидючи на візку й відштовхуючись від землі руками. Повертаючись, уже біля свого будинку, зісковзнув до підвальної ями. Добу на кволі крики про допомогу ніхто з перехожих не звертав увагу, а на прохання родички інваліда витягти його всі сусіди відповіли бездушною відмовою.

Вл. інф

Хатина «під соломою» живе третє століття

Унікальна будівля на хуторі Безодня Радивилівського району може претендувати на статус найстарішої немусейної української оселі «під соломою», адже її звели ще у ХІХ столітті.

Шоправда, останнім часом вона стоїть порожня. Утім, директор Радивилівського краєзнавчого музею Олесь Шикало та науковий працівник музею Аліна Дузінська, які відшукали старовинну сільську реліквію, вважають, що хата може послужити людям ще більше часу, ніж служила досі.

— Схоже, хатина належала небідним господарям, — розповідає Олесь Шикало (на знімку), — бо зроблена із дуба, стоїть на дубових брусах, що забезпечило їй довголіття. Ще одною цікавинкою хати є універсальна піч, яка слугувала і для приготування їжі, і для обігріву, і для ночівлі.

До речі, хатина «подарувала» музею чимало предметів домашнього ужитку: діжки, глечики, сита, коромисла (на знімку)... У хаті збереглися навіть дитячі полотняні сорочки. А от солом'яна покрівля, вочевидь, не

первісна, хоч і позначена довгим віком. Та якщо її підлатати, то ще послужить не одне десятиліття.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Карабінери обмежилися лише кількома штрафами

Світова фінансова система має бути заснована на мульти-валютному кошику, в перспективі можна домовитися про створення всесвітньої резервної валюти, заявив президент РФ Дмитро МЕДВЕДЄВ (*Укрінформ*)

У Дніпропетровську стартував перший тур благодійного Всеукраїнського марафону здоров'я Ольги Богомолець (*Укрінформ*)

На боротьбу із кризою Казахстан виділив 18 мільярдів доларів

До кінця 2010 року Астана, за прогнозами, відчує поліпшення економічної ситуації

У рейтингу найпривабливіших для ведення бізнесу країн, складеному журналом «Форбс» із 127 держав, Казахстан утратив цього року лише 2 позиції й посів 71-шу. Основними критеріями було надання максимально повної інформації інвесторам, демократичні вибори, права людини, свобода слова і законодавство, що захищає міноритарних акціонерів. Експерти Світового банку прогнозують поліпшення показників Астани. «Уряд Казахстану проводить досить ефективні реформи з метою подальшого вдосконалювання бізнес-клімату й умов ведення бізнесу загалом», — сказав регіональний координатор СБ з фінансів і розвитку підприємницької діяльності в Центральній Азії Андреа Дал'Оліо.

Та й президент країни Нурсултан Назарбаєв, виступаючи з посланням до нації, заявив, що світова економічна криза «не заскочила Казахстан зненацька, не стала «національним несчастьям». Надзвичайний і Повноважний Посол Казахстану в Україні Амангельди Жумабаєв (на знімку) розповів «Голосу України» про те, як колишня радянська республіка бореться з нинішніми труднощами. — Амангельди Жумабаєвичу, це вже третя серйозна економічна криза за роки незалежності Казахстану. Чи є в країні свій рецепт боротьби з цією проблемою? — Політика нашого президента починаючи з першого дня незалежності — вирішувати передусім економічні питання, політика — потім. Вживачи будь-які антикризові заходи, ми думаємо насамперед про людину: не погіршити її становище, не допустити безробіття. Крім того, вирішуючи поточні питання, намагаємося передба-

чити, що буде після кризи. У 1997—1998 роках, приміром, була фінансова криза Південно-Східної Азії. Саме після цих подій, 2000 року, в Казахстані було ухвалено рішення створити Національний фонд. Туди спрямовували всі кошти, які ми одержували від продажу або від проектів із сировинного сектору. Унаслідок цього в останні декілька років держбюджет країни приймався без урахування доходів від нафтогазового сектору, і до кінця 2007-го у Нацфонді було вже 51 мільярд доларів. Ці гроші виявилися дуже доречні, коли Казахстан одним із перших на пострадянському просторі відчув кризу в 2007-му (в нерухомості та фінансовій сфері). До початку економічних проблем великі міста країни нагадували будмайданчик, після — з'явилася загроза заморожування проектів. Щоб цього не допустити, у грудні 2007 року уряд виділив із нацфонду 5 мільярдів доларів на побудування проектів на етапі го-

товності від 70 відсотків. Махіна торів і спекулянтів покарали — аж до кримінальної відповідальності. Ці заходи принесли результат: нині в Казахстані немає проблем стосовно людей, які вклади гроші в споруджуване житло. — Які пріоритети економічної політики на 2009 рік? — Сьогодні у нас у Національному фонді є 47 мільярдів доларів. На боротьбу із кризою вже спрямовано 18 мільярдів (із 22,5 запланованих). Пріоритет держави — добробут громадян, тому насамперед фінансуватимемо галузі, де працює найбільше населення. Це малий і середній бізнес, сільське господарство, житлове будівництво та інфраструктурні, інноваційні проекти. — Чи доведеться урізати якісь статті бюджету-2009? Зокрема, чи вплинула криза на соціальні виплати і зарплати бюджетників? — Коли економіка Казахстану добре розвивалася, щорічно була проблема недоосвоєння бюджетних коштів. Однак цього року довелось внести коригування. Передусім скорочуємо видатки, без яких поки що можемо обійтися. Президент Назарбаєв сказав у своєму посланні, що потрібна «жорстка економія за всіма видатковими статтями бюджету і сувора фінансова дисципліна». Приміром, доведеться зменшити кількість відряджень, заходів, зупинити реалізацію великих проектів, в яких немає нагальної потреби. Однак проекти, котрі необхідні державі, виконуватимуться: дороги потрібні, газопровід — теж, а те, що може почекати, залишимо на потім. Соціальні виплати, звичайно, не скорочуватимуться. Більше того, як і обіцяно, розмір середньої пенсії, стипендії та зарплати бюджетників планово підвищуватиметься. Також держава додатково виділяє 11 тисяч грантів і 40 тисяч креди-

тів для студентів, які цього потребують (діти-сироти, з багатодітних родин тощо). А щоб не допустити корупції, в нас на всіх рівнях шотижня перевірятиметься виконання бюджету. — Чи є в Астані програма зі стимулювання внутрішнього ринку держави (у зв'язку зі зниженням експорту)? — У Казахстані прийнято поправки до деяких законів, зокрема, стосовно держзакупівель. Ми стимулюємо компанії, приміром, пільгами, купувати устаткування і продукти в Казахстані, якщо тут розташовано виробництво. Отже, компаніям буде дешевше й вигідніше виробляти товари з наших матеріалів, ніж з імпортних. — Громадяни багатьох країн сьогодні заощаджують на покупках, чи доводиться казахстанцям себе в чомусь обмежувати? — З розмов знаю, що люди стали менше ходити за покупками, менше продається нерухомості, рідше відвідуються ресторани, що в такі часи природно. Але на продуктах казахстанці не заощаджують. Ціни на продовольчі товари в нинішньому лютому порівняно з лютом 2008 року зросли на 8,6 відсотка. Найбільше подорожчали кондитерські вироби, молочні продукти, алкогольні та безалкогольні напої, круп. Щоб не допустити подорожчання, ми спрямовуємо великі кошти в те, щоб основні продукти харчування вироблялися в Казахстані. Адже тепер багато що доводиться імпортувати (консерви, фрукти, овочі). Тому будемо розвивати консервну промисловість, зрошуване землеробство. — Сьогодні важливо зберегти робочі місця. Як із цим справи в Казахстані? — Держава робить усе, щоб фінансова криза не вплинула на життя населення. По-перше, спрямовано зусилля на те, щоб

не допустити безробіття й підвизити зайнятості, особливо тих, хто втратив роботу через кризу. Важливо, щоб казахстанці пройшли перепідготовку з урахуванням на майбутнє. Кожний керівник області звітуватиме щотижня, скільки скорочено людей, скільки створено нових робочих місць. По-друге, уряд і профспілки провели переговори з найбільшими підприємствами (сталеливарними, меткомбінатами) і домовилися не допускати масових звільнень. Вони братимуть на себе видатки на перепідготовку працівників, відправлятимуть в оплачувані відпустки, зберігатимуть робочі місця на півставки. Держава тримає на контролі кожне велике промислове підприємство, незалежно від власника. Крім того, ми виділяємо 1 мільярд доларів на перепідготовку кадрів по державній лінії. Є завдання зайняти людей для наведення ладу в комунікаціях, у суспільних роботах, для розвитку місцевих підприємств, у будівництві доріг. Приміром, у проєкті «Західний Китай—Західна Європа» (3000 кілометрів шляху відводиться Казахстану) цього року буде зайнято 5 тисяч осіб, а в 2010—2012 роках — 50 тисяч. У Казахстані сьогодні затребувані професії енергетичного, нафтогазового секторів, сільського господарства та фахівці, що впроваджують нові технології. Для останніх, до слова, у нас передбачено безліч пільг. Тож ми не допустимо рівня безробіття більш як 11 відсотків. — Амангельди Жумабаєвичу, експерти дають різні відповіді на запитання, коли ж усе-таки закінчиться ця криза... — Заходи з подолання економічної кризи в Казахстані розроблено на два роки. Отже, якщо ми впровадимо з поставленими завданнями, то до кінця 2010 року повинні вже відчувати позитивні результати — це наш оптимістичний прогноз. Звичайно, чітко сказати, як розвиватиметься ситуація, складно, адже наша економіка дуже тісно пов'язана з економіками провідних країн світу. — Дякую за бесіду. Бесіду вела Анна БОЙКО.

ВІСТІ З КРИМУ

Необачного рибалку занесло в море

45-річного рибалку з селища Багерове, що ловив рибу біля берега містечка Шолкіне, під вечір шквальним вітром віднесло у море. Через темряву і трибальне хвилювання пошуковий катер пустити було неможливо, однак устигли сповістити про пригоду всі судна в морі. Тільки на світанку на пошуки вийшов буксир «Бора». Чотири групи Ленінської районної міліції й чотири групи керченських міських правоохоронців обшуковують берег. У повітря для пошукових робіт підняли вертоліт Мі-8.

Знайшли ртуть біля школи

У Сімферополі біля сміттебаків, що на вулиці Садовій, виявлено 50 кілограмів ртуті в п'яти скляних колбах. У Кримському главку МНС побіляжи, що небезпечну знахідку утилізують, а того, хто її підкинув, знайдуть. Віктор ХОМЕНКО.

Французькі парфумери виграли суд в Одесі

Суворовський районний суд задовольнив позов французької компанії «Шанель» до жителя міста Наталії Шевчук. Одеситка завозила з Туреччини і реалізовувала в Одесі підроблену продукцію всесвітньо відомих парфумерних фірм: «Шанель», «Кензо», «Лакоста», «Крістіан Діор», «Дживанші» та інших. Два зразки продукції, що їх реалізо-

увала одеситка, були запропоновані експертам на предмет визначення фірмовиготовлювачів, чий етикетки значилися на флаконах. Вердикт експертів — фальшивка. Представник французької фірми «Шанель» заявила в суді, що компанія не укладає договори з фізичними особами. Вся продукція «Шанель», конфіскована у бізнес-леді, зни-

щена. З неї стягнуто матеріальну компенсацію. Найближчим часом Суворовський районний суд розгляне ще сім позовних заяв всесвітньо відомих фірм до одеситки, яка займається реалізацією контрабандної фальшивої продукції. В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеса.

Учнівська олімпіада все-таки відбулася

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

«Економія на обдарованих дітях». Так називалась публікація, надрукована 17 лютого нинішнього року в нашій газеті. Йшлося про те, що на всеукраїнському рівні шкільні олімпіади проведуть лише для учнів 10—11 класів. Мовляв, для 8—9-х у державі бракує грошей. Хоча перед нашими дітьми, зважаючи навіть на те, що в країні криза, це було б нечесно. Адже такі змагання, окрім усього, допомагають не загубитися талановитим учням з глибинки. Нечесним це було б і по відношенню до освітан, які доклали зусиль для проведення цьогоріч олімпіад з багатьох предметів на шкільному, міському, районному, обласному рівнях. Переможці цих відбіркових етапів з нетерпінням чекали миті, коли з'їдуться до якогось з великих міст і у відкритому змаганні з'ясують «стосунки» між собою. І ось... Коли «Голос України» звернувся до заступника міністра освіти і науки Павла Полянського, а потім й до самого міністра Івана Вакарчука, ті повідомили — справді, така проблема є. Водночас запев-

нили: міністерство гроші намагається відшукати для всіх учнів, які здолали відбір. Сьогодні ми раді повідомити, незважаючи на фінансову скруту, кошти у державній скарбниці на цю важливу справу таки знайшлися. Минулого тижня олімпіади на всерозважному рівні таки відбулися. Вже підбито підсумки, пройшли нагородження, для дітей влаштували навіть екскурсії. Так юні фізики змагалися у Севастополі, математики з'їхалися до Рівного. Хіміків (150 учнів з усіх областей зібралися разом, аби провести завершальний етап 46-ї Всеукраїнської олімпіади з цього предмета) гостинно зустріла Одеса. «Полігоном» для експериментальних завдань школярів стали лабораторії хімічного факультету Одеського національного університету імені І. Мечникова. «Голос України» щиро вітає переможців і учасників олімпіад з усіх предметів. Галина КВІТКА. На знімку: хімічна команда Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету ім. Т. Шевченка виборола в Одесі два дипломи. Фото автора.

Кайфуєм, знову протестуєм!

БАЛАНС ТИЖНЯ

- Підсумкова брюссельська декларація щонайменше засвідчила, що українська газотранспортна система (ГТС) і прийнятна, і бажана для імпорту природного газу в Європу — про те, чого ще більше.
- Уряд підготував до розгляду в парламенті антикризовий пакет заходів — про понятях і свідків.
- Банк «Хрещатик» не видаватиме кредиту компанії «Київенерго» — про Слона й Моську.

Довіра плюс модернізація

Поза сумнівом, головною подією тижня є підписання декларації на інвестиційній представницькій конференції у Брюсселі стосовно модернізації української ГТС. Про наміри європейців посприяти цій конче потрібній справі ми чули й раніше, але наміри — журавель у небі. Дотепер ГТС не мала й третини того фінансування, що здійснюється на Заході, а обладнання багатьох компресорних станцій втратило свою ефективність ще в минулому столітті. Поза тим проектна здатність до транспортування становить 288 мільярдів кубометрів на вході й 175 мільярдів кубометрів газу на виході, а фактичні обсяги прокачування газу в Європу зашкалюють за 120 мільярдів кубометрів. Інвестувати в модернізацію української ГТС вигідніше, ніж вкладати гроші в будівництво нових газогонів з огляду на обсяги капіталовкладень і побудову прозорого газового ринку на Євроконтиненті. Модернізувати її означає мати синицю в руках і для постачальника, і для транзитера, і для споживача газу.

Якщо взяти декларацію про наміри за чисту монету, то головні вимоги інвесторів до «Укртрансгазу» якраз і полягатимуть у прозорому цільовому використанні коштів, які надаватимуть

для зміцнення надійності поставок енергоносіїв європейським споживачам. Від результативності майбутніх інвестпроектів залежатиме і вартість газу для українських споживачів — промисловості та населення, а, просто кажучи, робочі місця і сімейні бюджети. Чого більше? Юлія Тимошенко привезла з Токію надію на екологічно чисті та енергозбережні технології, на-тякнувши тим само, що сакура квітне швидше за нашу вишню.

Емоційний демарш росіян у Брюсселі та відкладені україноросійські перемовини до «обміркування» підсумкової декларації повіяли холодом. Не тому, що хтось завинив перед іншим, — переговорний процес ані з Україною, ані з Євросоюзом росіяни не переривали. Просто вони вгледіли між рядків декларації намір країн Євросоюзу купувати газ на кордоні з Україною. І це логічно, якщо українська ГТС стане де-факто складовою європейської. І це добре, бо тоді домовлятися про транзит газу треба буде з європейцями. Хіба не росіяни дорікали нам втратою близько одного мільярда кубометрів газу в ході його транзиту до Європи? Було таке, підтвердив уповноважений Президента з питань енергобезпеки Богдан Соколовський. І резюмував: модернізація ГТС, яку планують завершити до 2011 року, унеможливить такі

втрати, тож Росія заощаджуватиме 300—400 мільйонів доларів США на рік. Його міркування, звісно, не заспокоїли російського монополіста, і він заявив рішучий протест проти продажу газу європейцям на кордоні з Україною. Смішно. Бо журавель у небі ще не синиця в руках.

Недовіра мінус революція

Уряд нарешті вніс до парламенту низку законопроектів, котрі він розглядає як невідкладні й кваліфікує як антикризові. І вже зрозуміло, що він не рубатиме з плеча. Кумулятивної

ний газ підакцизним товаром. Судячи зі ще одного законопроекту, більш лояльно уряд планує підійти й до обкладання акцизами алкоголю, але як лояльно, з'ясується у сесійній залі. Як і те, чи виявляться акцизи на тютюн убивчими для виробників! Бо прийнятий у першому читанні законопроект автоматично зробить наші цигарки утричі дорожчими, ніж в Росії, не кажучи вже про Молдову, а це знаменуватиме повернення на ринок контрабандної продукції і скорочення бюджетних доходів. Якщо звести все до купи, то простежується стійкий намір уряду захистити країну від кри-

оподаткування, схоже, вже загрожуватиме скасуванням її, як такої. Поза сумнівом, підприємці погодяться платити в Пенсійний фонд на 123 гривні більше, ніж не мати спрощеного оподаткування взагалі. Тим паче, що цю статтю видатків уряд їм збирається компенсувати іншими статтями. Так, уряд скоротив на 50 відсотків базові ставки за оренду державного та комунального майна.

Гадаю, поточний тиждень усе розставить на свої місця. Але знову смішно. Юлія Тимошенко для того, щоб переконати МВФ у виконанні урядом своїх зобов'язань, бере у свідки послів іноземних держав. Понятих (інакше кажучи, платників податків) не запрошували, бо вони страйкували. Низка великих підприємств, як, наприклад, Запорізький алюмінієвий комбінат, розпочнуть масові звільнення робітників. Профспілки й опозиційні сили закликають уряд піти у відставку. Але, по-перше, навзамін краший не прийде. По-друге, політика мало якого уряду в світі сьогодні задовольняє його країну — глобальна криза висікає глобальне невдоволення. По-третє, нова революція неможлива вже тому, що ми не виходили зі старої. І тоді, й зараз гасла головніші за справу. Серед тижня, наприклад, правління банку «Хрещатик» заявило, що не одержало офіційного звернення від столичної влади стосовно видачі кредиту на погашення заборгованості міста перед компанією «Київенерго». Як на мене, і не одержить. Бо для столичної влади правовий механізм погашення більш як мільярдного боргу компанії — не головне. Те, що важливо, вона вже сказала: мовляв, цим кредитом Київрада врятує НАК «Нафтогаз України». А ви думали — Моська?

Сергій ВЛАД.
Мал. Євгенія МЕРА.

надбавки у два відсотки до ціни на нафтопродукти не буде, а запропонують, то вона не пройде через небажання законодавців розкручувати ціни власноручно. Прислухався уряд і до пропозиції більш помірковано і поступово підвищувати акцизний збір на дизпальне (до 50 євро за одну тонну з 1 жовтня ц. р.). І, схоже, відмовився від хворобливої ідеї зробити стисне-

зи фіскальними засобами, коштом платників податків.

Так, ініціюватимуть закон, який збільшує надходження у Пенсійний фонд від малого та середнього бізнесу. Нагадаю, бюджет Пенсійного фонду затвердили з дефіцитом у 13,5 мільярда гривень, а подальша недоворотність фіксованого збору за спрощеною системою

Волинні очі голубі

Понад сто річок і чверть тисячі озер — таке водне багатство області. Як зберегти і примножити його — про це йшлося на публічному звіті обласного виробничого управління водних ресурсів і водного господарства перед громадськістю краю.

Минулий рік подарував певні надії на поліпшення справ у використанні 417 гектарів осушених земель області. На шість відсотків зросли обсяги з поточного ремонту міжгосподарської меліоративної мережі, з каналів виїнято 182 тисячі кубометрів мулу, або на 12 відсотків більше, ніж 2007 року. Значно більше, ніж торік (понад тисячу), відремонтовано міжгосподарських гідротехнічних споруд. За

рахунок встановлення багатотарифних лічильників протягом 2008 року зекономлено 409 тисяч бюджетних коштів. Ці та інші факти навів у доповіді під час громадських слухань начальник «Волиньоблводгоспу» Юрій Бахмачук.

Не оминули увагою водогосподарники і річок регіону. Кожна з них, навіть такі великі, як Західний Буг, Стир, Прип'ять, Стохід, Турія, починаються з джерел, невеликих струмків. За останні роки підрозділами «Волиньоблводгоспу» спільно з органами місцевого самоврядування і лісгосподарськими підприємствами області розчищено і облаштовано 40 джерел, у тому числі у 2008 році — дев'ять. Усі вони добре доглянуті, активно використовуються місцевим населенням. Проведено роботи зі збільшення пропускної здатності річки Прип'ять біля сіл Річиця Рат-

нівського і Ветли Любешівського районів, розчищено від затоплених дерев русло Західного Бугу в Шацькому районі, на цій річці також укріплено берег поблизу села Забужжя Любомльського району, чим попереджено зміну кордону між Україною і Польщею на користь сусідньої держави.

Чимало клопотів мешканцям північних районів області завдають розливи річки Прип'ять. Щоб зменшити негативний вплив паводків, торік проводились роботи з посилення дамб на території Долської і Бірківської сільських рад Любешівського району і спорудження захисної дамби поблизу села Бучин цього ж району.

Наша газета не раз порушувала питання про відновлення озера Нечимне, яке свого часу надихнуло Лесю Українку до написання драми-феєрії «Лісова пісня». Минулого року там проклали електролінії для забезпечення роботи земснаряду. Однак, як зауважували учасники громадських слухань, долю цієї історико-культурної й екологічної пам'ятки мало цікавилися і місцеві, й центральні органи влади. Тож може статись, що через кілька років озеро, на березі якого юний Лесі розповідали про Мавку лісову, русалок, Того, що греблі рве, — зникне назавжди.

Проблемним залишається і питання використання внутрігосподарських меліоративних мереж. Через недогляд вони виходять з ладу, а коштів на їх ремонт і догляд у сільських рад, на баланс яких вони передані, немає. Проблема вимагає вирішення на загальнодержавному рівні.

Нині Волинь готується до надходження повеневих вод. Березневі снігопади додають проблем водогосподарникам області. Вже зараз на Стиру, Західному Бугі, Стоході, Прип'яті, Турії вода вийшла на заплави. І її рівень продовжує підніматися. Тож ці дні будуть напруженими для колективу управління, яке очолює заслужений працівник сільського господарства України Юрій Бахмачук. Сподіваємося, що робота колективу дасть можливість мінімізувати негативний вплив стихії.

Серед планів водогосподарників Волині — багато цікавого. Зокрема, визначити і відповідно оформити місце, звідки починається одна з найбільших річок України — Прип'ять. Є надія, що очі у Волині і в подальші роки залишатимуться, як і зараз, голубими.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

На знімку: лісове озеро поблизу Луцька.
Фото автора.

Співвласники багатоповерхівок знають, як реформувати ЖКГ

У Кам'янці-Подільському зібралися на «круглий стіл» представники влади та об'єднані співвласників багатоповерхових будинків (ОСББ) Західної України, щоб обговорити проблему управління цими новими формами в житлово-комунальному господарстві. На чолі об'єднань можуть стояти професіонали, але де таких навчають?! Може діяти й самоврядування, що більш характерно для нинішньої ситуації. Люди довіряють ці клопітні посади, як правило, своїм більш активним сусідам, часто пенсіонерам, котрим уже не треба щодня ходити на роботу. Але інститут «командирів житла» мав би все-таки працювати в Україні на професійній основі. Тим часом реформа ЖКГ триває от уже 17 років, і не видно її кінця. Сусідня Польща розпочала реформувати цей важливий сектор пізніше, і вже давно з усіма проблемами впоралася. А в нашому законодавстві чимало прогалин, котрі заважають працювати, переконаний ведучий зібрання Володимир Бригілевич.

Стотисячний Кам'янець-Подільський, повідомив заступник міського голови Віктор Дибаш, накопичив чималий досвід, тут діє 40 ОСББ, а також 38 будинків перебувають у кооперативній власності, хоч нині, в кризовий час, формування нових об'єднань дещо загальмувалося. Головне ж, на думку пана Дибаша, щоб ЖЕКи та ОСББ не ворогували. Якщо в інших містах таке протистояння є, і часто дуже жорстке, то в Кам'янці майже всі живуть мирно. У майбутньому ЖЕКи могли б узяти на себе обов'язки менеджерів. Обговорили й концепцію навчальної програми для керівників ОСББ. Рух за вдосконалення діяльності згаданих об'єднань, що активно розгортається на заході країни, є суттєвою перевагою цього регіону, така одна з думка учасників зібрання.

Віра ШПИЛЬОВА.

Ударна міць авіації Повітряних Сил прагне до нуля

ВІЙСЬКОВА РЕФОРМА

Кожна нова політична сила, прийшовши до влади, бралася за військову реформу. За моєї пам'яті прийнято вже третю програму реформування Збройних Сил України. Їх можна умовно поділити на дві основні частини: перша — скорочення, друга — безпосередньо реформа. Як правило, перша частина завжди виконувалася, а друга не встигала початися, як приймалася нова програма, де знову на першому місці було скорочення.

Я не збираюся докоряти комусь із реформаторів Збройних Сил, бо твердо знаю: стан справ в армії — це дзеркальне відображення стану справ у державі. Будь-яка реформа повинна бути забезпечена державою і, насамперед, фінансово. Цього ніколи не було.

Вся історія військового розвитку, усі теоретичні викладки видатних військових умів стверджують: структура збройних сил, їхній склад і призначення змінюються зі зміною двох основних умов: по-перше, політичної ситуації навколо чи всередині держави, по-друге — зі зміною засобів збройної боротьби. Згадаймо приклади: від князівської дружини — до регулярного найманого чи добровольчого війська. Кавалерію змінюють танки, створюється авіація, потім — ракетні війська тощо.

Виходячи з цих двох положень, зробимо стилістичний аналіз, як наша армія проходила і проходить цей нелегкий шлях на прикладі Повітряних Сил Збройних Сил України як спадкоємця ВПС і ППО. Чи змінилася перша наша умова, тобто зовнішня і внутрішня ситуація? Звичайно, змінилася, тому змінилися призначення, склад і завдання Збройних Сил України. Країна позбулася ядерного озброєння (43-я ракетна армія, з'єднання і частини дальньої авіації, оперативно-тактичних ракет (ОТР) фронтового, армійського і дивізійного комплексу в основному ліквідовані, частково переведені на звичайні боеголовки). ВПС і ППО об'єднали в окремий вид — Повітряні Сили Збройних Сил України (ПС ЗСУ). Змінилася і структура військ: оперативне командування — армійський корпус (АК) — бригада (полк) — батальйон, рота, взвод — у Сухопутних військах; Повітряне командування (ПК) — бригада, авіаескадрилья, ланка (загін) — в авіації ПС.

Розберемо докладніше авіаційну компоненту ПС ЗСУ. У ПС зберегли ті роди авіації, що, на думку політичного і військового керівництва країни, дозволяють виконувати завдання, які стоять перед ними: винищувальне, бомбардувальне, штурмове, розвідувальне, транспортне.

Впадає в око явна перевага винищувачів. Винищувач хоча і зброя нападу, але вирішує переважно оборонні завдання: прикриття військ і районів, забезпечення дій інших родів авіації, боротьбу з розвідниками, знищення повітряних десантів у повітрі, у тому числі й авіаційна підтримка військ, тобто удари по наземних (морських) цілях. Виконання останнього завдання в умовах сучасної ППО і відсутності на борту винищувачів, що є в нас на озброєнні, номенклатури керованого озброєння «повітря-земля» дуже проблематичне. Я вже не кажу про те, що льотчикам винищувальної авіації ПС ЗСУ гасу ледве вистачає на відпрацьовування завдань техніки пілотування, навігації, бойового застосування по повітряних цілях, несення бойового чергування в системі ППО. А про відновлення навичок роботи по наземних цілях навіть наявними боеприпасами (гармати, бомби, некеровані авіаційні ракети (НАР), а тим більше про підготовку до ведення повітряної розвідки в таких умовах годі й говорити.

Чому ж відбувся такий перекис у структурі авіації? Чому зміни в структурі були настільки значні, хоча друга умова (зміна засобів збройної боротьби) в Україні не змінилася, на озброєнні авіації залишилася техніка часів СРСР, що не пройшла навіть найменшої модернізації?

На озброєнні більше винищувачів, ніж ударників, тому що за мізерні кошти, що їх виділяли на підтримку справності авіатехніки, вдалося зберегти тільки те, що можна було зберегти, а те, що вимагало більших коштів, довелося пустити «під ніж». Здавалося б, якщо ми змушені йти на таке відчутне скорочення кількості ударних літаків, то коефіцієнт бойового потенціалу бомбардувальників, що залишилися, і штурмовиків треба збільшувати. Як це зробити, якщо немає грошей на закупку нової авіатехніки? Відповідь здається простою: модернізувати їх, причому силами вітчизняної промисловості, що гарантує мінімальні витрати

ти. Чи можемо ми це зробити? Не просто можемо, а вже зробили. На Запорізькому АРЗ «МіГремонт» готовий зразок літака Су-25, на якому за рахунок збільшення точності навігації і поліпшення характеристик прицілу можна завдавати удари по наземних цілях керованим і некерованим озброєнням вдень у складних метеоумовах і вночі, причому точність ураження цілей зросла в кілька разів. Результат: зарубіжні замовники відразу це оцінили, і завод уже успішно «відвантажує» модернізовану техніку за кордон. А от на модернізацію українських Су-25 грошей немає.

Таким чином, для ударів по наземних (морських) цілях в інтересах наземних військ, сил флоту в нашому розпорядженні залишається одна штурмова й одна бомбардувально-розвідувальна бригада. Відкинувши оперативно-тактичні нормативи авіаційного ресурсу, двох авіаційних ескадрилій Су-24 і двох Су-25, навіть за стовідсоткової підготовки льотного складу і справності машин, вочевидь не вистачає навіть для одного «вогнища» можливого конфлікту. Я вже не кажу про одночасне ведення бойових дій усім складом Об'єднаних сил швидкого реагування (ОСШР) оперативних командувань (ОК) і ВМС. До того ж до складу ОСШР авіації ПС входить далеко не весь льотний склад, а менш як 50% екіпажів з цих бригад. Тобто для бойових дій з початком збройного конфлікту можна задіяти по одній неповній аеромобільних бомберів і штурмовиків (до 10 екіпажів). Решта можуть взяти участь у конфлікті тільки через період введення до ладу, що, залежно від рівня

підготовки льотчиків, становить від кількох тижнів до кількох років.

Висновок: ударна міць авіації ПС прагне до нуля і не задовольняє потреби навіть урізаної до «не може» армії.

Чому ж наша військова машина опинилася в такому кризовому стані? Жодна цивілізована країна світу не реформувала свою армію практично безкоштовно. А ми змогли. Це предмет гордості політиків та велике горе військових керівників і простих «служак».

Підтвердження цьому — бюджет на 2009 рік, де із закладених у «Державну програму розвитку Збройних Сил України на 2006 — 2011 роки» тринадцяти злишком мільярдів гривень (за реальної потреби в коштах 32,4 млрд. грн. і мінімальної необхідної потреби 17,5 млрд. грн.) виділяється лише 11,65 млрд. грн. (а це далеко не загальноприйняті в НАТО 2% від ВВП), з яких державою гарантується виділення близько 7,4 млрд. грн. (із загального фонду), а решта грошей (спецфонд) потрібно ще заробити. Це свідчить про те, що результат нинішньої реформи мало чим відрізнятиметься від попередніх.

Тих, хто проводив військову реформу в подібних умовах, за її результати треба не карати, ім треба дякувати. Адже незважаючи ні на що, армія в Україні все-таки є. Вона прагне в найтяжчих умовах політичного, інформаційного й економічного пресингу зберегти себе для держави, яка, на превеликий жаль, за 17 років незалежності ще не зрозуміла, що за безпеку краще платити своїй військовій машині, аніж наймати чужу.

Дуже хотілося б вірити, що в армійських умовах не повториться звичайна історія сильних господарських організацій, що спочатку штучно доводилися до банкрутства, а потім за безцінь переходили в інші руки.

Володимир АЛЕКСЄЄВ,
генерал-майор запасу.

А ось кількісний склад бойових частин, за даними «Білої книги 2005»:

Винищувальних бригад — 5 (МіГ-29 і Су-27).

Бомбардувально-розвідувальних — 1 (Су-24М, МР).

Штурмових — 1 (Су-25).

ФОТОФАКТ

Фото В'ячеслава МАДІВСЬКОГО (Укрінформ).

У Харківському університеті повітряних сил імені Івана Кожедуба пройшов день відкритих дверей, у ході якого абітурієнтів познайомили зі спеціальним тренажером.

Для людей з вадами здоров'я туризм — як паличка-виручалочка

Немає потреби доводити, наскільки потрібний і корисний для будь-якої людини туризм. Для людини з вадами здоров'я — це ще й дуже дієвий засіб реабілітації, свого роду вихід з ізоляції, це чудовий спосіб пізнання та оздоровлення як душі, так і тіла.

Але наскільки доступний цей вид відпочинку для інвалідів у місцях, які створені самою природою для відпочинку та оздоровлення?

Крим славиться не тільки своїми чорноморськими курортами, здравницями, чудодійним цілющим повітрям, горами та дивовижною природою, а ще й цікавими історичними місцями, пам'ятками культури, архітектури та мистецтва різних народів і епох.

Тому дуже приємно, що по-

чався рух у напрямку організації туризму для людей з обмеженими фізичними можливостями і що уряд Криму, в свою чергу, робить кроки назустріч. Рух цей почався з конференції 17—18 жовтня минулого року в Керчі, де обговорювалось питання інвалідного туризму і стан справ на сьогоднішній день. Стало ясно, що цей напрямок ще потребує доброї роботи, щоб ним могли скористатись інваліди. Організатором конференції була Всеукраїн-

ська профспілка працездатних інвалідів за підтримки Верховної Ради Криму.

Нещодавно Керч знову гостинно прийняла в себе учасників семінару-тренінгу з упродовження проекту Всеукраїнської профспілки працездатних інвалідів, який виконується за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження», під егідою Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Проект цей спрямовано на оцінювання стану доступності об'єктів культури та туризму південно-східного Криму.

Під час семінару обговорювалися питання стандартів та вимог з доступності інвалідів різної нозології до потрібних об'єктів культури, туризму, навчальних закладів та ін., а

також юридичні аспекти цієї проблеми. Йшла мова і про працевлаштування інвалідів на місцевому рівні. Але ж про яке працевлаштування інвалідів та захист їхніх трудових інтересів можна говорити, якщо інваліди не можуть дістатися до роботи, а робоче місце не пристосоване для їхніх професійних обов'язків?

У роботі семінару-практикуму взяли участь партнери Всеукраїнської профспілки працездатних інвалідів по виконанню проекту, а саме такі вищі навчальні заклади, як Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка, Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, університет «Україна», Львівський інститут економіки і туризму, Керченський еконо-

міко-гуманітарний інститут ТНУ, а також представники від обласних та місцевих організацій Всеукраїнської профспілки працездатних інвалідів.

Особливої уваги заслуговують організатори семінару, котрі опікувалися гостями в Керчі. Це члени кримського осередку Всеукраїнської профспілки працездатних інвалідів, який очолює Ганна Олексіївна Грабко, дуже активна і душевна людина, котра з максимальною відповідальністю ставиться до будь-якої справи, за яку береться. Пліч-о-пліч з Ганною Олексіївною працюють члени її команди, такі ж активні та відповідальні люди, котрі роблять дуже багато для покращення життя інвалідів.

Інна АРТЕМЕНКО.

Що? Де? Почім?

Прогнозні цінники квітня

Споживчі ціни формуватимуться під впливом різнобічних чинників: сезонного поживавлення торгівлі, з одного боку, і скорочення платоспроможного попиту населення та здорожчання газу і електроенергії — з другого. У сухому залишку ми одержимо помірно інфляційний квітень. Але тільки за відновленої співпраці з МВФ, що поверне надію на погамування девальваційних очікувань.

БЕНЗИН (високооктановий) — середня вартість літра А-95 становитиме 5,6 гривні, **ДИЗПАЛЬНОГО** — до 5,5 гривні за літр.

Завдяки сприятливій ціновій кон'юктурі та істотному скороченню споживання нафтопродуктів у першому кварталі бензин подешевшав на автозаправних станціях вже в другій половині березня (дизпальне — більш як на 40 копійок на літрі). Це не симптом, а тенденція, бо на складах зосереджується неабияка кількість нереалізованих нафтопродуктів. І це позитивна тенденція, бо низькі ціни — неабиякий антиінфляційний чинник. Поза тим цілком ймовірно запровадження акцизів на реалізацію нафтопродуктів може спричинити зворотний ціновий тренд.

БОРОШНО — подорожчання середніх роздрібних цін на 4—5 відсотків.

Я виходжу з того, що Аграрний фонд вдавнати-меться до періодичних інтервенцій з держзерву, але це не утримає роздрібні торговельні мережі від підвищення цін на борошно (особливо вищого ґатунку і у зв'язку з Великодніми святами), так само як і на інші ліквідні товари.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Перебіг кризових явищ у першому кварталі засвідчив вкрай негативні тенденції — рецесію промислового виробництва, зниження внутрішнього товарообігу на тлі стагнації зовнішньої торгівлі та в банківській сфері, неспроможність уряду сформувавши для економіки антикризовий пакет державних замовлень через бюджет, який вочевидь має багатомільярдний прихований дефіцит. Усе разом штовхає уряд до прийняття суперечливих рішень, а Держказначейство — до відмови оприлюднювати помісячну динаміку виконання зведеного бюджету. За таких умов будь-які цінові прогнози мають інтуїтивний характер. І все-таки...

ХЛІБ — подорожчання на 1,5 відсотка.

Я допускаю, що місцеві органи влади посилають контроль за реалізацією хліба і хлібобулочних виробів у роздрібній торгівлі, але ціни пекарень зростатимуть об'єктивно через подорожчання сировини, енергоносіїв і кредитів. Так, уже цього місяця про намір підвищити ціни на елітні сорти хліба заявило ВАТ «Київхліб». Так само об'єктивно, пручаючись зниженню товарообігу, підніматиме ціни на елітні сорти хліба й роздрібна торгівля.

М'ЯСО — подорожчання кілограма **СВИНИНИ** в середньому на 25 відсотків, **ЯЛОВИЧНИНИ** — на 20 відсотків, **КУРЯТИНИ** — на 7—10 відсотків; **КОВБАСИ** — на 8—10 відсотків.

Закупівельні ціни на свиней у живій вазі зросли на так і не втіленому в життя намірі підняти імпорتنе мито на м'ясо, але відтепер їх уже навряд чи знизять. Гуртові ціни на м'ясо великої рогатої худоби за січень-лютий зросли на 10 відсотків, до 9,2 тис. грн./тонна. Нарешті, на мій погляд, уряд доведе до логічного кінця антидемпінгове розслідування стосовно імпорту американської та бразильської курятини, що потягне за собою зростання цін на вітчизняну продукцію на 2—3 гривні за кілограм. Уже

проявилися перші ознаки дефіциту м'яса та м'ясопродуктів через різке скорочення поголів'я ВРХ та поставок на переробку. Імпортна сировина вже відповідає за вартістю вітчизняній, але вочевидь ціни дисонують з купівельною спроможністю споживачів.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Найпомітніший вплив на цінову динаміку справлятиме вкрай низький платоспроможний попит споживачів. Статистика засвідчила, що в першому півріччі він здебільшого спиратиметься на заробітні плати та соціальні виплати, які переважно спрямовуються на купівлю продовольства та оплату житлово-комунальних послуг. При цьому доходи 13 відсотків мешканців міст і 27 відсотків селян нижчі від прожиткового мінімуму. При цьому одні пенсії становлять 95 відсотків від загального заробітку, інші — 1,35 відсотка. Тому деякі експерти прогнозують втрату населенням до 30—40 відсотків доходів за підсумками року.

МОЛОКО І МОЛОКОПРОДУКТИ — зростання цін на 1—2 відсотки. **ЯЙЦЯ** — подорожчання на 20 відсотків.

Падіння внутрішнього попиту на молоко і молочні продукти в першому кварталі вже спричинило різке падіння цін (у січні—лютому на 15 відсотків) та істотно знизило експортний потенціал молокопереробних заводів. Поза тим, враховуючи сезонність і природну зміну структури реалізації молока на користь роздрібною торгівлі, можна розраховувати на поступову стабілізацію цін у квітні. Як на мене, посприяє цьому й суттєва активізація торгівлі сільгосппродукцією на ринках у період Великодніх свят.

ЦУКОР — подорожчання кілограма в середньому на 30—40 копійок.

Економічних підстав для подорожчання солодокх кристалів більш, ніж достатньо, бо фінансова криза, яка прийшла на зміну жорсткому регулюванню цін у галузі, загрожує банкрутством десяткам цукрозаводів.

ОВОЧІ — подешевшання на 5 відсотків, **ФРУКТИ** — подорожчання на 5 відсотків.

Я виходжу з того, що пік подорожчання овочів і фруктів ринок пройшов у першому кварталі, поза тим зростання цін на фрукти і овочі стимулюватиме попит у період Великодніх свят.

АЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ — подорожчання кон'яку в середньому на 3—5 відсотків за пляшку, горілки — до 5 відсотків за пляшку.

Міцні напої зазнають помірного подорожчання через очікуване запровадження акцизів. Не виключаю, що потужні спиртзаводи виведуть на ринок продукцію більш дешевого сегмента з наміром втримати покупця.

ЛІКИ — подорожчання на 20 відсотків.

Очікування певної стабілізації цін на імпортні ліки в березні обернулося зникненням з аптек багатьох мед-

препаратів. Нестабільність курсу гривні, яка примушувала дилерів закладати в ціни додаткові ризики, завадила одержати бажаний ефект від регулювання рівнів рентабельності та торговельних націнок, ініційованих урядом. До того ж зростання цін на ліки стимулюватиме зниження рівня державного регулювання.

ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ — подорожчання на 10 відсотків.

Будь-яке підвищення тарифів уряд обгрунтовуватиме спершу політичними, а вже потім економічними аргументами. Поза тим я вважаю, що зростуть тарифи на пасажирські перевезення залізницею (на 3—5 відсотків залежно від класу вагонів) і на комунальному транспорті (8—10 відсотків). До речі, уряд ухвалив, що відтепер мінімальна вартість перевезення тонни вантажу на 1 км залежить від вантажопідйомності транспортного засобу і ринкової вартості бензину, яку цюквартально затверджуватиме Мінекономіки.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ — подорожчання на 10 відсотків.

Кінець опалювального сезону і той факт, що Україна платитиме за імпортний газ у другому кварталі на 80 доларів США за тисячу кубометрів менше, не зупинить зростання вартості житлово-комунальних послуг.

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ — подешевшання на 5 відсотків.

Я вважаю, що оператори ринку гостро відчуватимуть падіння попиту на туристичні послуги, як це спостерігається на міжнародних ринках, де організатори відпочинку захищаються від наслідків глобальної економічної кризи зниженням цін. Вже в березні чартери до Єгипту перевозили одного-двох пасажирів. Поза тим внутрішній туристичний ринок послуг ще має резерв до підвищення цін через нестабільність курсу гривні. Він зросте у гривневому еквіваленті, хоч впаде — у доларовому.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ:

Нацкомісія з регулювання енергетики з квітня підвищила тарифи на електроенергію для населення, яке споживає понад 400 кВт/год. (з урахуванням ПДВ). Це рішення не розповсюджується на багатодітні сім'ї, будинки, обладнані електроплитами, а також ті, що використовують електроенергію на опалення житла (за наявності лічильників диференційованого обліку).

ОФІЦІЙНИЙ КУРС — 7,8 гривні за \$.

Як на мене, Нацбанк не відмовиться від жорстких адміністративних заходів впливу на валютному ринку, доки не отримає другий транш кредиту МВФ.

Сергій ВЛАД.

РЕГІОНАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Бережіть нерви! Оминайте м'ясні ряди

Луцьк завжди славився поміркованістю цін на ринках. Ось і сьогодні тут можна купити кілограм свіжої капусти лише за 70 копійок, моркви — за гривню, картоплі та цибулі — за дві, яблук (хоч в основному і привозних) — за 5—6 гривень. Ціни на них порівняно з минулим роком навіть впали. Тішить покупців і олія. Її літр коштує 7,5 гривні. За цукор і борошно просять, відповідно, по чотири і три гривні. Минулої весни борошно попри менший врожай було дешевшим у середньому на 30 копійок, а цукор — дорожчим на півгривні. Тобто ціни на продукцію рослинництва настрою лучанам не псуєть.

А ось відвідування м'ясних павільйонів змушує їх нервувати. Сало, яке традиційно в період Великого посту дешевшало, тепер коштує 30—35 гривень за кілограм, або на 5—10 гривень більше, ніж у січні—лютому. На 5 гривень в середньому подорожчала свинина. За кілограм свинячої шинки продавці просять 45—48 гривень. Кілограм телячої шинки й філеїки можна купити за 36—38 гривень, лопатки — 30. Майже стільки коштували вони й у січні-лютому. І хоча до Великодня ще далеко, за останній тиждень на гривню-дві подорожчали домашні курячі яйця — десять гривень за десяток. Зростають ціни й на молоко. Літр його продають за 3,5—4 гривні (в лютому — три гривні). На 20 відсотків подорожчав мед (35—40 грн./кг).

Зростання цін сповільнює одна серйозна обставина: безгрозів'я людей.

Микола ЯКИМЕНКО.

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Хліб і далі дорожчає, натомість капуста дешева

За два місяці кілограм хліба вищого ґатунку подорожчав з 4,08 до 4,24 гривні. До 3,39 гривні піднялася ціна на хліб першого ґатунку — це на 29 копійок більше проти січня. А так званий масовий хліб після різдвяних свят можна було купити за 3 гривні 6 копійок у перерахунок на кілограм (тепер він коштує 3,25 гривні). Нехай лише на кілька копійок, але зросли ціни на вермішель, гречку, манку.

Загалом з січня цього року змінилися ціники фактично на всі продукти. Лише на курятину та яйця у бік зменшення. А на м'ясо, молоко, сметану, сир, цукор ціни зросли. Знову почала дорожчати олія. Зрозуміло, що ажіотаж, який виник у деяких регіонах навколо солі, не міг минути безслідно для ціни. Тепер середня ціна на неї в магазинах уже не 71 копійка за кілограм, а 1, 10 гривинь.

Трохи інший вигляд має ситуація на продовольчих ринках. Там ціни стрімко піднялися раніше — ще до новорічно-різдвяних свят.

Олексій КАВУН.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Накручуєш ціну — працюєш собі на збиток

Прикметно, що власний моніторинг луганських господарок переконає їх у тому, що вибір варто робити на користь продукції місцевих товаровиробників. Наприклад, ВАТ «Луганськмлин» реалізує найдешевше в Україні борошно — по 2, 68 коп. за кілограм, інші виробники випускають найдешевшу вермішель. Незважаючи на те, що сільське господарство регіону не спеціалізується на вирощуванні гречки, у торгівлі всього регіону її достатньо й за поміркованими цінами. В обласній Держінспекції з контролю за цінами їх також називають найнижчими в Україні. Навіщо тримати високу вартість продуктів харчування, тим самим відлякуючи покупців, і працювати собі на збиток? Якщо ціни на м'ясо і птицю мають невеликі коливання, то на молочні продукти скидати ціну поки що не думають. Як, утім, і на картоплю. Її завозять з інших областей, тому з урахуванням транспортних витрат уперто залишається на позначці 3—3,5 грн. за кілограм.

Алла АНТИПОВА.

Міністерство юстиції України зареєструвало нову 164 політичну партію — «Український республіканський альянс» (*Укрінформ*)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат» щодо повноважень по вчиненню нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про нотаріат» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; із змінами, внесеними Законом України від 11 жовтня 2008 року № 614-VI) такі зміни:

1) частину першу статті 37 викласти в такій редакції:

«У населених пунктах, де немає нотаріусів, уповноважені на це посадові особи органу місцевого самоврядування вчиняють такі нотаріальні дії:

1) вживають заходів щодо охорони спадкового майна;

2) посвідчують заповіти (крім секретних);

3) видають дублікати посвідчених ними документів;

4) засвідчують вірність копій (фотокопій) документів і виписок з них;

5) засвідчують справжність підпису на документах»;

2) частину другу статті 40 викласти в такій редакції:

«До нотаріально посвідчених довіреностей привінюються:

1) довіреності військовослужбовців або інших осіб, які перебувають на лікуванні в госпіталях, санаторіях та інших військово-лікувальних закладах, посвідчені начальниками цих закладів, їх заступниками з медичної частини, старшими або черговими лікарями;

2) довіреності військовослужбовців, а в пунктах дислокації військової частини, з'єднань, установ, військово-навчальних закладів, де немає нотаріуса чи посадових осіб органів місцевого самоврядування, які вчиняють нотаріальні дії, також довіреності працівників, членів їх сімей і членів сімей військовослужбовців, посвідчені командирами (начальниками) цих частин, з'єднань, установ або військово-навчальних закладів;

3) довіреності осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі (слідчому ізоляторі), посвідчені начальником місця позбавлення волі (начальником слідчого ізолятора);

4) довіреності осіб, які проживають у населених пунктах, де немає нотаріусів, посвідчені уповноваженою на це посадовою особою органу місцевого самоврядування, крім довіреностей на право розпорядження нерухомим майном, довіреності на управління і розпорядження корпоративними правами та довіреностей на користування та розпорядження транспортними засобами».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
3 березня 2009 року.
№ 1054-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 245 Цивільного кодексу України щодо повноважень посадових осіб органів місцевого самоврядування по вчиненню дій, привіняних до нотаріальних

Верховна Рада України постановляє:

1. Частину третю статті 245 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) викласти в такій редакції:

«3. Довіреність військовослужбовця або іншої особи, яка перебуває на лікуванні у госпіталі, санаторії та іншому військово-лікувальному закладі, може бути посвідчена начальником цього закладу, його заступником з медичної частини, старшим або черговим лікарем.

Довіреність військовослужбовця, а в пунктах дислокації військової частини, з'єднання, установи, військово-навчального закладу, де немає нотаріуса чи органу, що вчиняє нотаріальні дії, а також довіреність робітника, службовця, члена їхніх сімей і члена сім'ї військовослужбовця може бути посвідчена командиром (начальником) цих частини, з'єднання, установи або закладу.

Довіреність особи, яка перебуває у

місці позбавлення волі (слідчому ізоляторі), може бути посвідчена начальником місця позбавлення волі.

Довіреність особи, яка проживає у населеному пункті, де немає нотаріусів, може бути посвідчена уповноваженою на це посадовою особою органу місцевого самоврядування, крім довіреностей на право розпорядження нерухомим майном, довіреностей на управління і розпорядження корпоративними правами та довіреностей на користування і розпорядження транспортними засобами.

Довіреності, посвідчені зазначеними посадовими особами, привінюються до нотаріально посвідчених».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
3 березня 2009 року.
№ 1055-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про організацію формування та обігу кредитних історій»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про організацію формування та обігу кредитних історій» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 32, ст. 421) такі зміни:

1) останній абзац статті 3 викласти в такій редакції:

«Уповноважений орган — спеціально уповноважений орган виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг»;

2) в абзаці першому частини третьої статті 15 слова «Міністерством юстиції України» замінити словами «Уповноваженим органом»;

3) пункти 4 і 6 розділу III «Прикінцеві положення» виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Ліцензії, видані Міністерством юстиції України відповідно до вимог Закону України «Про організацію формування та обігу кредитних історій», діють протягом усього строку, на який вони були видані.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
4 березня 2009 року.
№ 1062-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року (далі — Програма), що додається.

2. Кабінету Міністрів України: протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити заходи щодо виконання Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року;

при підготовці проекту закону про Державний бюджет України на відповідний рік передбачати видатки на забезпечення виконання заходів Програми.

3. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування при підготовці проектів відповідних бюджетів передбачати видатки для фінансування заходів Програми щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на період до 2016 року.

4. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

5 березня 2009 року.
№ 1065-VI.

Україна не братиме участь у ювілейному саміті НАТО, бо не є членом Альянсу. Про це учора заявив речник Міністерства закордонних справ Василь Кирилич (*Укрінформ*)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 191; 2003 р., № 46, ст. 365) такі зміни:

1) статті 1 і 2 викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства є суб'єкти підприємницької діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування, які реалізують в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування алкогольні напої та пиво.

Виробники алкогольних напоїв та пива є платниками збору лише за умови реалізації ними цієї продукції в роздрібній торгівлі безпосередньо споживачам. У разі постачання такої продукції суб'єктам оптової та роздрібної торгівлі власного виробництва вони не є платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

У разі реалізації алкогольних напоїв та пива за договорами комісії (консигнації) платниками збору є суб'єкти підприємницької діяльності (крім виробників-комітентів у разі здійснення ними оптової торгівлі алкогольних напоїв та пива), які отримують на свій рахунок кошти або інші види компенсації за продаж цієї продукції.

Стаття 2. Об'єктом оподаткування збором є виручка - товарооборот, одержаний на всіх етапах реалізації в оптово-роздрібній торговельній мережі та мережі громадського харчування алкогольних напоїв та пива, у тому числі за операціями, що не передбачають оплати у грошовій формі»;

2) частину третю статті 4 викласти в такій редакції:

«Нараховані суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства залишаються на спеціальному рахунку Державного казначейства України. Головним розпорядником цих коштів є центральний орган виконавчої влади, який здійснює державну політику у сфері виноградарства, садівництва і хмелярства. Суми збору розподіляються та використовуються таким чином: вісімдесят п'ять відсотків — на розвиток виноградарства і садівництва, п'ятнадцять відсотків — на розвиток хмелярства»;

3) у пункті 1 статті 5 «Прикінцеві положення» цифри та слова «31 грудня 2009 року» замінити цифрами та словами «31 грудня 2014 року».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

5 березня 2009 року.
№ 1067-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності»

Верховна Рада України постановляє:

Внести до частини третьої статті 2 Закону України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5-6, ст. 44; 2000 р., № 48, ст. 416; 2003 р., № 37, ст. 300) такі зміни:

1) абзац перший після слів «центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики» доповнити словом «безоплатно»;

2) доповнити абзацами такого змісту:

«Рішення про видачу або відмову у

видачі суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності України разового індивідуального дозволу приймає центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики не пізніше ніж через 15 робочих днів після подання суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності України всіх необхідних документів.

Підставами для відмови у видачі разового індивідуального дозволу є:

1) подання суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності України центральному органу виконавчої влади з питань економічної політики документів пізніше ніж за 15 робочих днів до закінчення встановленого цим Законом строку ввезення на митну територію України товарів (виконання робіт, надання послуг), які імпортуються за бартерними договорами;

2) невідповідність поданих документів вимогам, які передбачені порядком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

3) виявлення в поданих документах недостовірної інформації;

4) застосування до однієї із сторін зовнішньоекономічного договору (контракту) спеціальних санкцій згідно із статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність».

Рішення про анулювання разового індивідуального дозволу може бути прийнято на підставах, визначених пунктами 2-4 частини третьої цієї статті.

Разовий індивідуальний дозвіл анулюється та вважається недійсним з моменту прийняття рішення про його анулювання центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики.

Про відмову у видачі або анулювання разового індивідуального дозволу з обґрунтуванням причин заявнику повідомляється в письмовій формі».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

5 березня 2009 року.
№ 1069-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації статистичних спостережень

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Частину восьму статті 19 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№18-22, ст. 144) викласти в такій редакції:

«8. Усі суб'єкти господарювання, відокремлені підрозділи юридичних осіб, виділені на окремий баланс, зобов'язані вести первинний (оперативний) облік результатів своєї роботи, складати та подавати відповідно до вимог закону статистичну інформацію та інші дані, визначені законом, а також вести (крім громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які провадять господарську діяльність і зареєстровані відповідно до закону як підприємці) бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Забороняється вимагати від суб'єктів господарювання, відокремлених підрозділів юридичних осіб, виділених на окремий баланс, подання статистичної інформації та інших даних, не передбачених законом або з порушенням порядку, встановленого законом».

2. У Законі України «Про державну статистику» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., №43, ст. 362; 2006 р., №14, ст. 118):

1) абзаци другий і третій пункту «б» статті 4 замінити трьома абзацами такого змісту:

«юридичні особи;

відокремлені підрозділи юридичних осіб, що знаходяться на території України;

відокремлені підрозділи юридичних осіб України, що знаходяться за межами України».

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважатимуться відповідно абзацами п'ятим і шостим;

2) у першому реченні частини четвертої статті 6 та абзаці четвертому частини першої статті 7 слова «банківської і фінансової статистики» замінити словами «банківської, фінансової і митної статистики»;

3) у статті 8:
частину третю викласти в такій редакції:

«Статистична методологія є основою для проведення статистичних спостережень, у тому числі створення і ведення реєстрів респондентів статистичних спостережень та складення звітно-статистичної документації»; після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Реєстр респондентів статистичних спостережень є автоматизованою інформаційною системою збирання, накопичення та опрацювання статистичних даних про респондентів, яка забезпечує відбір сукупностей респондентів за визначеними критеріями для проведення статистичних спостережень».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

4) у частині шостій статті 9 слова «на визначених цими рішеннями умовах» виключити;

5) у статті 10:
частину першу викласти в такій редакції:

«Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України (ЄДРПОУ) — автоматизована система збирання, накопичення та опрацювання даних про всіх юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичних осіб, що знаходяться на території України, а також відокремлені підрозділи юридичних осіб України, що знаходяться за межами України»;

у частині другій слово «державних» виключити;

6) у статті 12:
абзац другий викласти в такій редакції:

«участь у формуванні державної політики в галузі статистики та забезпечення її реалізації»;

абзац сьомий доповнити словами «та реєстрів респондентів статистичних спостережень»;

7) у статті 13:

абзац третій після слів «отримувати безкоштовно» доповнити словами «(за винятком проведення окремих вибіркових обстежень фізичних осіб або сукупностей таких осіб, за участь у яких респонденти отримують грошову компенсацію за витрату часу)»;

в абзацах третьому, четвертому і шостому слова «громадян — суб'єктів підприємницької діяльності» замінити словами «фізичних осіб — підприємців»;

у другому реченні абзацу четвертого слова «філій, відділень, представництв та інших відособлених структурних підрозділів» замінити словами «відокремлених підрозділів»;

8) абзац дванадцятій статті 14 викласти в такій редакції:

«забезпечувати ведення Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України та реєстрів респондентів статистичних спостережень, ідентифікацію та класифікацію включених до цих реєстрів суб'єктів»;

9) статтю 15 викласти в такій редакції:

«Стаття 15. Планування діяльності органів державної статистики

З метою визначення перспективних завдань та стратегічних напрямів розвитку державної статистики, забезпечення постійного підвищення якості статистичної інформації спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики спільно з іншими органами державної влади, Національним банком України і заінтересованими підприємствами, установами та організаціями за результатами вивчення попиту користувачів і міжнародного досвіду розробляє довгострокову програму розвитку державної статистики.

Довгострокова програма розвитку державної статистики розробляється на п'ять років.

Для забезпечення держави та суспільства статистичною інформацією спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики спільно з іншими органами державної влади, Національним банком України і заінтересованими підприємствами, установами та організаціями щороку розробляє план державних статистичних спостережень.

Довгострокова програма розвитку державної статистики та план державних статистичних спостережень затверджуються Кабінетом Міністрів України»;

10) доповнити статтею 15¹ такого змісту:

«Стаття 15¹. Фінансування діяльності органів державної статистики

Фінансове забезпечення виконання довгострокової програми розвитку державної статистики здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а також інших передбачених законом джерел.

Державні статистичні спостереження проводяться за рахунок коштів Державного бюджету України, інші — за наявності джерел фінансування або за рахунок коштів замовників цих спостережень.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики, територіальні органи державної статистики в Автономній Республіці Крим, областях, районах та містах утримуються за рахунок коштів Державного бюджету України»;

11) статтю 16 викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Відносини між суб'єктами цього Закону

Відносини органів державної статистики з респондентами та користувачами, у тому числі з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними особами, що проводять діяльність, пов'язану із збиранням та використанням адміністративних даних, базуються на принципах забезпечення надійності, об'єктивності та конфіденційності статистичної інформації, оптимізації витрат на її складання та відкритості статистичної методології, що передбачає:

моніторинг та оптимізацію звітного навантаження на респондентів;

здійснення органами державної статистики заходів, спрямованих на підвищення довіри респондентів, з метою забезпечення збирання надійної та об'єктивної статистичної інформації;

заохочення респондентів до участі у визначених Кабінетом Міністрів України державних вибіркових обстеженнях фізичних осіб або сукупностей таких осіб, а також у вибіркових обстеженнях фізичних осіб або сукупностей таких осіб, що проводять органи державної статистики за рахунок коштів замовників, шляхом виплати їм грошової компенсації за витрату часу, пов'язану з веденням записів та наданням відомостей відповідно до програм цих обстежень. Розмір грошової компенсації респондентам, які беруть участь у державних вибіркових обстеженнях, встановлюється Кабінетом Міністрів України, а її виплата здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Розмір грошової компенсації респондентам, які беруть участь у вибіркових обстеженнях, що проводяться органами державної статистики за рахунок коштів замовників, визначається у договорах на їх проведення;

моніторинг та задоволення потреб користувачів у статистичній інформації з дотриманням вимог захисту конфіденційних даних статистичних спостережень;

забезпечення рівного доступу користувачів до статистичної інформації та оприлюднення основних положень статистичної методології;

створення умов для зацікавлення користувачів в отриманні надійної та об'єктивної статистичної інформації;

погодження в органах державної статистики методології та звітної документації, пов'язаної із збиранням та використанням адміністративних даних, а також методології складання даних банківської, фінансової і митної статистики, статистики платіжного балансу тощо;

безкоштовне надання на вимогу органів державної статистики адміністративних даних, отриманих органами, що проводять діяльність, пов'язану з їх збиранням та використанням, а також даних банківської, фінансової і митної статистики, статистики платіжного балансу тощо»;

12) частину другу статті 18 викласти в такій редакції:

«Респонденти зобов'язані безкоштовно (за винятком проведення окремих вибіркових обстежень фізичних осіб або сукупностей таких осіб, за участь у яких респонденти отримують грошову компенсацію за витрату часу) в повному обсязі за формою, передбаченою звітно-статистичною документацією, у визначені строки подавати органам державної статистики достовірну інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, і дані бухгалтерського обліку»;

13) частину другу статті 22 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державних статистичних спостережень щодо стану навколишнього природного середовища, зокрема землі, води, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу, чинників, які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, за винятком обмежень, встановлених законодавством».

3. Підпункт 4.3.1 пункту 4.3 статті 4 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №37, ст. 308; 2004 р., №52, ст. 564; 2005 р., №№17-19, ст. 267; із змінами, внесеними Законом України від 15 січня 2009 року №879-VI) доповнити підпунктом «е» такого змісту:

«е) сума грошової компенсації за витрату часу, розмір якої встановлюється Кабінетом Міністрів України, яку отримують фізичні особи за ведення записів та подання відомостей відповідно до програм державних вибірко-вих обстежень, що проводяться органами державної статистики».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім пункту 3 розділу I цього Закону, який набирає чинності з 1 січня 2010 року.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

5 березня 2009 року.
№ 1070-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про природні монополії»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до статті 9 Закону України «Про природні монополії» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., №30, ст. 238; 2005 р., №9, ст. 182) такі зміни:

абзац другий частини другої доповнити словами «(крім витрат, визначених частиною третьою цієї статті)»;

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. При регулюванні цін (тарифів) на товари суб'єктів природних монополій не враховуються:

суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми коштів або вартість товарів, що добровільно перераховуються (передаються) іншим юридичним та фізичним особам, у тому числі у вигляді фінансової або матеріальної допомоги, включаючи благодійну, спонсорську та шефську допомогу;

суми нестачі та втрат від псування цінностей;

вартість реалізованих виробничих запасів;

витрати з утримання об'єктів соціально-культурного призначення, крім виняткових випадків, які визначаються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою.

2. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

5 березня 2009 року.
№ 1072-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про виноград та виноградне вино»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про виноград та виноградне вино» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №31, ст. 419; 2006 р., №26, ст. 214) такі зміни:

1) у статті 1:

пункт 14 доповнити словами «призначені для виробництва вин та іншої виноробної продукції»;

пункт 16 доповнити словами «і призначені для виробництва шампанського України та ігристих вин»;

пункт 25 виключити;

пункт 26 доповнити реченням такого змісту: «За спеціальними технічними умовами допускається випуск молодих столових вин, що виробляються з виноматеріалів окремих сортів винограду або їх суміші і реалізуються в рік урожаю або не пізніше завершення процесу бродіння суслу»;

пункт 29 викласти в такій редакції:

«29) вино спеціального типу — вино, яке згідно з видовою назвою за походженням належить до традиційного типу і має особливі смакові якості, набуті в результаті спеціальної технологічної обробки виноматеріалів відповідно до свого прототипу, назву якого воно носить»;

у пункті 34 слова «цукромісткими компонентами» замінити словами «при виробництві столових сухих і шампанських виноматеріалів»;

пункт 35 виключити;

у пункті 37 слова «витримкою вин» замінити словами «витримкою виноматеріалів»;

пункти 38 та 39 викласти в такій редакції:

«38) підприємства вторинного виноробства — підприємства, які займаються витримкою, дообробкою виноматеріалів та розливом вин або тільки розливом вин у посуд відповідно до нормативних документів;

39) коньяки України — міцні алкогольні напої з характерним букетом і смаком, виготовлені шляхом купажу спиртів коньячних, отриманих методом дистиляції коньячних виноматеріалів на спеціальних мідних апаратах з фракціонуванням, витриманих не менше трьох років у дубовій тарі або нержавіючих чи емальованих ємностях з дубовою клепокою. Залежно від строку витримки спиртів коньячних і їх якості коньяки України поділяються на ординарні, марочні і колекційні. Коньяки України можуть випускатися під власною назвою»;

2) у статті 5:

у третьому реченні частини першої слова «технологічні умови та технічні інструкції» замінити словами «технічні умови та технологічні інструкції»;

у частині третій слово «ординарних» виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Підприємства, які займаються витримкою виноматеріалів та розливом вин у тару відповідно до нормативних документів, можуть у разі необхідності здійснювати дообробку або обробку виноматеріалів за технологічними інструкціями»;

друге речення частини шостої викласти в такій редакції: «Не допускається виготовлення, обробка, витримка та зберігання виноградних виноматеріалів та вин в одному приміщенні (крім розливу та експедиції) з напоями плодово-ягідними, вермутами та іншими ароматизованими напоями»;

у частині дванадцятій слова «встановлює Кабінет Міністрів України» замінити словами «здійснюються у встановленому порядку»;

у частині п'ятнадцятій слова «родова назва» замінити словами «видова назва»;

доповнити частиною двадцятою такого змісту:

«Виготовлення етикеток для пляшок та інших елементів зовнішнього оформлення вин та коньяків України забороняється у разі відсутності у замовника — виробника виноробної продукції дозволу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з сільського господарства на виробництво відповідних категорій і марок виноробної продукції, підтвердженого нотаріально завіреною копією ліцензії, що додається до контракту на друкування етикеток»;

3) статтю 6 після частини п'ятої доповнити чотирма новими частинами такого змісту:

«Дозвіл на виготовлення сухих виноматеріалів у несприятливі для визрівання винограду роки видається безоплатно та діє протягом сезону переробки винограду. Рішення про видачу або відмову у видачі дозволу на виготовлення сухих виноматеріалів приймається протягом п'яти робочих днів після надання документів спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади з сільського господарства.

Підставами для відмови у видачі дозволу на виготовлення сухих виноматеріалів у несприятливі для визрівання винограду роки є:

подання неповного пакета документів, визначених у порядку видачі дозволу на виготовлення сухих виноматеріалів, затвердженому Кабінетом Міністрів України;

виявлення в поданих документах недостовірної інформації.

Підставою для анулювання дозволу на виготовлення сухих виноматеріалів у несприятливі для визрівання винограду роки є виготовлення сухих виноматеріалів в обсягах, більших ніж передбачено у дозволі.

Дозвіл на виготовлення сухих виноматеріалів анулюється та вважається недійсним з моменту прийняття рішення про його анулювання спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з сільського господарства».

У зв'язку з цим частини шосту та сьому вважати відповідно частинами десятою та одинадцятою.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

5 березня 2009 року.
№ 1103-VI.

Підводники, які відвернули війну

ЯК ЦЕ БУЛО

4 липня 1961 року на завершальному етапі військово-морських навчань під кодовою назвою «Полярне коло» перший радянський підводний атомохід «К-19» зазнав аварії: сталася розгерметизація контуру реактора. Це могло призвести до ядерного вибуху, а також спровокувати війну з боку США. Однак цього не сталося.

Про все, що відбувалося на субмарині у ті трагічні дні, пам'ятає колишній старшина команди гідроакустиків «К-19», нинішній житель села Василькова Шполянського району Валентин Саєнко.

Перший ракетносець

Покоління 60—70-х років минулого століття й досі в пам'ятку, як його ще зі шкільної парти на уроках цивільної оборони навчали правильно одягати протигази, як ховатися у підвалах, льохах, проваллях чи канавах на випадок ядерного вибуху, як грамотно захистити воду в криницях, продукти харчування від нищівної радіації. Ці знання були конче необхідні, адже величезна країна СРСР, що займала шосту частину суші планети, жила в постійному напруженні, в постійному очікуванні, що на неї ось-ось нападе зловісна капіталістична Америка.

То була холодна війна, яка проявлялася не лише в зловісних карикатурах на заокеанського «Дядька Сема», а й у шаленій гонці озброєнь. З обох сторін. Щоб не відстати від Америки, яка вже спустилася на воду атомну субмарину «Наутилус», Радянський Союз збудував на протипагу їй свій стратегічний підводний ракетносець, який увійшов в історію під назвою «К-19».

Радянську субмарину збудували за найостаннішими досягненнями вітчизняної військової науки: замість застарілих дизельних двигунів вона уже мала атомні, а на озброєнні — надсучасні балістичні ракети. Це був вражаючий підводний човен: висота рубки рівнялася висоті триповерхового будинку, довжина досягала 124 метрів. Поряд з ним есминець мав вигляд невеличкої шлюпки.

Вручну зупинили «кипіння» реактора

Перші години навчання проходили точно за графіком. Однак на четвертій годині походу гідроакустики почули шум надводного човна. Що це могло бути, адже виходили в море під завісою суворої секретності? Як з'ясувалося згодом, радянська субмарина стала об'єктом спостереження норвезького патрульного корабля. Відірвалися від нього лише спустившись глибше та надавши ходу. В Північному морі успішно здолали мінну загрозу, залишену німцями ще з часів Першої світової війни. З півночі повернули на південь, вийшли в океан, наблизилися до східних берегів США, де майже півмісяця вели патрулювання.

На зворотному шляху додому поблизу Гренландії потрапили в пастку — під величезний підковоподібний айсберг. Кілька спроб обійти підводну гору з боків чи спуститися нижче — нічого не дали. Довелося лягати на зворотний курс і там шукати виходу. Зрештою, з

пастки вибралися, але на цьому переживання екіпажу не закінчилися.

— Щоб повністю виконати програму навчань, нам залишалося зайти під льодовий покрив Північного моря, здолати мінні загородження, а наостанок здійснити запуск ракети, — пригадує колишній підводник Валентин Саєнко. — Після цього можна було брати курс на базу. Та рано-вранці 4 липня раптом спрацював аварійний захист лівого реактора й спалахнула рубіновим світлом тривожна сигналізація. Контрольно-вимірвальні прилади зафіксували підвищений рівень радіації по всьому човну й різке падіння тиску в першому контурі реактора. Явно відбулася його розгерметизація. Зупинилися насоси системи охолодження. Теплові елементи (уранові стержні) почали нагріватися. Розплавлений уран почав накопичуватися в піддоні реактора, що загрожувало тепловим вибухом, руйнуванням реактора, а також вибухом ракет із ядерними боеголовками. Постраждали

різке падіння тиску в першому контурі реактора. Явно відбулася його розгерметизація. Зупинилися насоси системи охолодження. Теплові елементи (уранові стержні) почали нагріватися. Розплавлений уран почав накопичуватися в піддоні реактора, що загрожувало тепловим вибухом, руйнуванням реактора, а також вибухом ракет із ядерними боеголовками. Постраждали

Валентин Саєнко (ліворуч) з бойовим побратимом під час служби на флоті.

б Норвегія, Ісландія, Гренландія. Та біда не оминула б інші країни.

Але катастрофи не сталося. Командир атомоходу, капітан II рангу Микола Затеєв прийняв рішення ліквідувати аварію своїми силами в екстремальних умовах. Вісім членів екіпажу — офіцерів, старшин, матросів — вручну збрали нештатну систему охолодження й зупинили «кипіння» реактора. Опромінені настільки, що на очах змінювалися їхня зовнішність, восьмеро героїв померли в страшних муках протягом тижня після аварії...

— Важливо пам'ятати, що 1961 рік — це час Карибської кризи, — продовжує розповідь Валентин Саєнко. — Світ балансував на межі ядерної війни. НАТО всюди активно розміщувало свої ракетні установки. На постійному бойовому чергуванні перебували всі атомні підводні човни Північноатлантичного блоку. Вибух, який міг статися на «К-19» в безпосередній близькості від бази НАТО — норвезького острова Ян-Майєн — міг бути розцінений не як аварія, а як воєнна провокація, завдання ядерного удару. Та ще й 4 липня, у День незалежності США. З відповіддю американці не забарилася б. Цілком імовірно, що Радянському Союзу не

вдалося б уникнути воєнних дій. Без зайвої скромності скажу, що радянські підводники врятували світ від реальної загрози ядерної війни.

Ветерани американцям вдячні

Одним із перших його глядачів був і шполянин Валентин Саєнко. В жовтні 2002 року його та інших членів екіпажу, хто ще залишився живий, запросила на прем'єру фільму «К-19» у Санкт-Петербурзі його режисер Кетрін Бігелоу. Кіностудія «Парамаунт» подарувала нашим ветеранам п'ятиденне свято: проживання в шикарному готелі, харчування, зустрічі з мистецьким бомондом, екскурсії містом, відвідини могил загиблих підводників у самому Санкт-Петербурзі й Зеленогорську.

Фільмові, що демонструвався в розкішному Маріїнському театрі, аплодували стоячи. Проте не з усім, що було показано в ньому, наші ветерани були згодні.

— Фільм загалом вийшов гарний, справедливий, — зауважує Валентин Іванович. — Але ж і не без художнього вимислу. Ну, на те, мабуть, мала повне право режисер. Бо кінокартина ж — художня. Насправді не було нам так страшно, як показано в ній, бо ми були добре вишколені й підготовлені до будь-яких позаштатних ситуацій, не було ніякого вертольота, не було американського есмінця, не демон-

Валентин Саєнко (ліворуч) з бойовим побратимом під час служби на флоті.

стрували ми уявним американцям свої голі сідниці — на елітному підводному човні ідіотів не тримають — не пробивав наш човен корпусом кригу під час виплиття, бо зазвичай це робиться торпедою, не заарештовували ми командира. Та попри всі ці вигадки, американці створили справді епічний фільм. І ми, ветерани, за це їм дуже вдячні.

Навіть шампанське не розбилося

Епізод з аварією субмарини «К-19» — не єдиний у ланцюзі нещастя, що супроводжували її впродовж життя. За те, що вона весь час була такою невезучою, отримала на флоті прізвисько «Хіросіма». Ще на етапі її будування четверо робітників задихнулися в випарах під час фарбування човна зсередини. Ще четверо робітників та один інженер за різних обставин загинули пізніше.

Коли, за традицією, дружина капітана під час спуску човна на воду метнула пляшку шампанського у борт, та не розбилася — певно, через те, що корпус судна задля шумопоглинання був покритий товстим шаром гуми. Однак

З дружиною Любов'ю Петрівною.

у цьому завбачили недобрий знак. Не обійшлося без казусів і під час виведення атомохода на причал. Коли шлюз повністю заповнився водою, човен не сплив. Виявилось — кораблебудівники забули спилити одну з пластин, якими човен кріпився до стапелів.

У ході перших випробувань під люк ракетної установки потрапив моряк, де й загинув. А ще човен мало не затонув з усім екіпажем, бо занурившись на критичну, 300-метрову глибину, чомусь продовжував занурюватися й далі. Тиск щохвилино зростав, уже навіть корпус почав тріщати від деформації. Та завдяки професіоналізмові й рішучим діям командира субмарини вдалося врятувати.

Нині ж першого радянського атомного підводного човна вже нема — його порізали на брукт. Хотіли було зробити з нього музей, та руки не дійшли. На що спромоглися, то це з вирізаного з нього шмату металу вилили кілька пам'ятних медалей колишнім членам екіпажу «К-19» — живим і померлим. Є така медаль і у Валентина Саєнка. А ще моряк-підводник нагороджений орденом «За мужність», медаллю «Захисник Вітчизни». У 2006 році Михайло Горбачов висунув екіпаж легендарної субмарини на здобуття Нобелівської премії Миру. Ця обставина знову привернула увагу світової громадськості до питання про крихітність гармонії між технічним прогресом та існуванням людства.

Після служби на флоті Валентин закінчив технікум, працював електромеханіком, інженером в обчислювальному центрі. Одружився. Разом з дружиною Любов'ю Петрівною виростили гарну доньку, Світлану. Тепер тішаться онуком Романом, котрий має вже дві вищі освіти.

— А про свою службу на «К-19» я не забуваю ніколи, — завершує розповідь Валентин Іванович. — Приходить вона до мене у сні, нагадує болячками. Я інвалід другої групи, по закону привіряний до учасників бойових дій. В Україні з нашого човна залишилося живими всього семеро, хоч служило на ракетноносці багато українців. Ми раніше зустрічалися, тепер тільки листуємося, телефонуємо один одному. Здоров'я не дозволяє подорожувати, «прив'язує» до рідного дому...

Володимир БЕЗУГЛИЙ,
Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото з архіву САЄНКІВ та Василя ДАВИДЕНКА.

ДОВІДКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Голівудська кіностудія «Парамаунт Пікчерз» у 2002 році випустила про радянських підводників художній фільм під назвою «К-19 — та, що залишає від». Кінострічка, в якій у головній ролі з'явився популярний американський актор Гаррісон Форд, стала помітним явищем світового кінематографа.

Герої з Кримківської школи

УРОК ПАМ'ЯТІ

У лютому 1943 року після десятиденного катування у камерах Голтянської в'язниці на околиці села Кримки фашисти розстріляли 26 учасників молодіжної підпільної організації «Партизанська іскра». Ще шістьох — неподалік сусідньої Петрівки.

Решту із 75 заарештованих юних месників, засуджених окупаційним режимом до 25-річного ув'язнення, німці стратили у квітні 1944-го у тираспольській в'язниці.

Наймолодшому учаснику підпілля було одинадцять, більшості хлопців і дівчат — по шістнадцять-сімнадцять...

Мої однолітки вчилися в Кримківській школі, що у Первомайському районі.

Після Великої Вітчизняної війни ім'ям «Партизанської іскри» названо ЗОШ, теплохід, парк та меморіальний музей у селі. А на місці страти школярів земляки встановили обеліск з іменами юних месників **(на знімку)**.

...Вони були звичайними дітьми звичайної сільської школи. Напевне, як і ми — дотепними, амбітними, здатними на безтурботні пустощі.

І все-таки вони — інші. Діти, які увійшли у безсмертя. Діти, у яких не було крутих мобілок і пристрасті до Інтернету та нічних клубів, які не розумілися на іномарках і не бачили, можливо, Чорного моря.

...Мальовничу Кримку фашисти захопили 16 серпня 1941 року. А 1 вересня старші учні зібрались в школі, де і обмінялися думками щодо своїх подальших дій. Більшість їхніх батьків воювали, тож і старшокласники вирішили не сидіти склавши руки.

Вночі Парфен Гречаний з друзями винесли із школи радіоприймач і друкарську машинку.

Згодом юнак зустрівся з учителем історії, директором десятирічки Володи-

миром Степановичем Моргуненком. Той підтримав хлопців і порадив почати боротьбу з клятви і налагодження суворої конспірації.

Наприкінці жовтня у Кодимському лісі семеро підлітків біля червоного прапора урочисто виголосили:

— Я, Парфен Гречаний, клянусь Батьківщині, що до останнього подиху буду її вірним бійцем. Ніколи не здригнеться моя рука в боротьбі з ненависними окупантами... Я, Дмитро Попик... Я, Олександр Кучер... Я, Михайло Кравець... Я, Іван Герасименко... Я, Юрій Ісаченко... Я, Володимир Білоус...

Так зародилося кримківське шкільне підпілля.

Хлопці увійшли до складу комітету організації, командиром якої обрали Гречаного. Іван Герасименко очолив агітаційно-пропагандистську групу, Михайло Кравець відповідав за диверсійну роботу. Трохи пізніше до комітету обрали зв'язкових Дашу Дяченко та Катерину Меркущенко, а також Полінку Попик, яка відповідала за випуск листівок.

Усього в організації на кінець 1941-го було 47 учнів 8—10 класів з Кримки та сусідніх сіл.

На рахунок патріотів не лише листівки, а й пущені під укис ворожі ешелони, пошкодження броньованих підземних кабелів зв'язку тощо. Юнаки та дівчата, зокрема, доставили військовополоненим у село Зелені Кошари 15 гвинтівок, 30 ручних гранат, патрони, карту півдня України. Щоб все це передати, Даша Дяченко і Катя Меркущенко влаштувались на роботу до табірної кухні. Так було підготовлено першу втечу 60 полонених. Загалом завдяки «іскрівцям» з військових таборів втекли близько 200 бійців.

У лютому юні месники спланували чергову диверсію на залізниці. Коли хлопці підкладали вибухівку під колії, їх помітив жандармський патруль.

...Наступної ночі в селі розпочалися масові арешти. 17 лютого сміливці на чолі з командиром атакували приміщення жандармерії, щоб визволити друзів, схоплених патрулем. Однак ворогам на підмогу прийшли есесівці. За ґратами опинилися майже всі члени підпільної молодіжної організації.

28 лютого дітей та підлітків з полами-ними руками і пальцями, спаленим роз-

печеним залізом тілом, чорним від побоїв обличчям вивели на подвір'я катівні.

На фотографію, яку нелюди зробили в останню хвилину життя підпільників, без сліз дивитись не можна. Зв'язаних колючим дротом, під посиленою охороною учнів погнали на розстріл...

Командир «Партизанської іскри» до початку березня 1943-го переховувався на горішці кузні. Йому якось вдалося вирватися з оточення. Але за кілька кроків до лісу ворожа куля наздогнала хлопця. Як пише у спогадах «Герої Кримки» Іван Павлович Герасименко, смертельно поранений юнак продовжував відстрілюватися. Останню кулю Гречаний приберіг для себе...

Пошастило вижити лише чотирьом «іскрівцям»: І. Герасименку, І. Васильєву, Ю. Ісаченку, Ю. Ющенку.

У липні 1958-го Володимиру Моргуненку, Парфену Гречаному, Даші Дяченко посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу, а сорок чотири юні підпільники удостоєні бойових орденів.

Мені дуже прикро, що останнім часом у деяких ЗМІ окремі горе-історики, зациклені на «гарячих» «архівних знахідках», намагаються пролити своє чорне світло на причину загибелі кримківського підпілля. За їхніми абсурдними припущеннями, група, схоплена під час завдання на залізниці, зламалася. Дітей називають мало не зрадниками. Але, на щастя, ще живі свідки тих подій...

У червні 2008 року Миколаївська обласна рада прийняла рішення про вшанування пам'яті героїв — членів підпільної молодіжної організації «Партизанська іскра». Зроблено ремонт музею у

селі Кримка, виготовлено буклети, брошури, календарі та дидактичні матеріали для оформлення куточків бойової слави у навчальних закладах, бібліотеках регіону.

Про кримківських школярів написано повісті, знято фільми. Прикладів мужності та героїзму в нашій історії багато, але стійкість і любов до рідної землі мої земляків, вважаю, не знає аналогів. На боротьбу із ворогом стали діти, яких позв'язачому вбили нелюди.

«Я не сказав ні слова. 18.02.1043 р.», — такий напис зберігся на стіні тюремної камери.

Ці слова — промовистий приклад істинного дитячого патріотизму.

Марія РУБАН,
одинадцятикласниця ЗОШ № 57.
Миколаїв.

Фото Дмитра ЛАСКІНА.

У НОМЕР

Розклали багаття над снарядом

Трагічний випадок стався в лісосмузі над автодорогою на Енергодар за кількост метрів від райцентру Велика Білозерка. Тут пролунав вибух, коли працівники місцевої філії Облавтотору прибирали узбіччя дороги і спалювали хмиз та обрізані гілки. Як з'ясувалося, дочекався свого часу 76-міліметровий артснаряд часів Великої Вітчизняної війни, що лежав під поверхнею ґрунту: саме над ним розпалили багаття. У результаті 20-річний працівник отримав тяжкі поранення — медики характеризують стан його здоров'я як критичний.

Рештки артснаряда вилучили працівники міліції, а прилеглу до місця вибуху територію обстежують піротехніки.

Микола МАНЬКО.
Запорізька область.

Нажилися на голодоморі

На Дніпропетровщині порушено кримінальну справу проти чиновників, які хотіли нажитися на будівництві меморіалу жертвам голодомору, повідомили в прес-службі прокуратури області. Якщо вірити підписаному ними офіційному документу, на спорудженні меморіалу упродовж трьох днів — з 23 по 25 грудня 2008 року — було виконано будівельних робіт на 1,2 мільйона гривень, зокрема, настилялися газони, висаджувалися дерева, облаштовувалася під'їзна дорога. Насправді все це було зроблено ще в серпні-вересні, а у вересні меморіал урочисто відкрив Президент України.

Службовим особам Дніпропетровської райдержадміністрації, які видали завідомо неправдивий документ, загрожує до шести років позбавлення волі.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Треба перебороти комплекс меншовартості

ТОЧКА ЗОРУ

3 лютого 2009 року С. Ківалов у газеті «Голос України» опублікував статтю під назвою «До 355-річчя Переяславської ради. Ким краще бути: братом чи холопом?»

Не маю наміру дискутувати з паном Ківаловим з усіх питань, порушених у статті, зупинюся лише на деяких принципових оцінках історичних подій.

Є твердження, що український і російський народи вийшли разом (?) з однієї легендарної держави зі звучною назвою Київська Русь.

Насправді події розвивались по-іншому. На рубежі VIII-IX ст. складається політичне об'єднання «Руська земля», що стало основою, соціальним і політичним ядром, навколо якого зростала держава Русь зі столицею в Києві. Термін Київська Русь виник пізніше, у XIX ст., і не в Києві, а в Москві і Санкт-Петербурзі.

У середині IX ст. на півночі постала держава, яка охоплювала землі словенської та фінської (мері, весі, муроми) народностей — Новгородська напівфінська держава.

До 882 року і після погрому Києва Андрієм Боголюбським (1169 р.) Південна і Північна Русь розвивались автономно, незалежно одна від іншої. Це стверджує російський історик В. Ключевський, який вважає Андрія Боголюбського першим росіянином.

У наукових працях «Восточные славяне в VI—VII вв.» та 20-томному виданні «Археология СССР» чітко зафіксовано походження трьох (не братських) народів і доведено, що на території України, Білорусі і землях північної федерації сформувалися і жили різні народи та

племена. Це підтверджує і хід державотворчих подій минулого тисячоліття.

Росія як держава з самого початку розвивалась як імперія. Про це свідчить висловлювання політика, державного діяча і друга царської родини графа С. Ю. Вітте (подається мовою оригіналу):

«Российская империя в течение тысячелетнего своего существования образовалась тем, что славянские племена, жившие в России, постепенно поглощали силою оружия и всякими другими путями целую массу других народностей и таким образом явилась Российская империя, а потому в сущности говоря, России нет, а есть Российская империя» (С. Ю. Витте. Воспоминания, т. 2, стр. 129—130).

Збирання земель Російська імперія з самого початку розвитку вважала своєю історичною місією. Журнал «Колокол» у 1928 році опублікував статтю «Війни Росії», починаючи з XIV ст. За 525 років Росія провела у війнах — 329, це близько 2/3 своєї історії.

Українці пам'ятають Батурин, Коноп, Броди... Уже в XXI ст. Росія на своєму рахунку має російсько-грузинську війну.

Останнє тисячоліття Україна існувала в стратегічному трикутнику: Росія, Польща, Туреччина, між ними точилися запекла боротьба за володіння Україною. Майже п'ять століть українців паплюжили і принижували, а також їхню історію, мову, релігію і традиції.

Після здобуття Україною незалежності Польща і Туреччина знайшли з Україною порозуміння і встановили дружні рівноправні відносини. З поляками ми вже ближче підійшли до вирішення питання за формулою «Прощаємо і вибачаємося».

З росіянами поки що так питання не стоїть і, судячи з усього, найближчим часом не стожитиме. Російська демократія закінчується там, де починається українське питання.

На боротьбу із ворогом стали діти, яких по-звірячому вбили нелюди

Управління моніторингу дотримання прав людини

Прошу надрукувати у «Голосі України» адресу Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ (ОВС), а також інформацію про те, чим саме займається це управління.

Денис КЛЕУТИН.

Одеса.

У Департаменті кримінального, адміністративного, цивільного права та пенітенціарних установ секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надали наступну інформацію.

Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності ОВС створено згідно з наказом МВС України від 18.01.2008 року № 15. Управління є структурним підрозділом апарату міністра МВС України.

Метою діяльності управління є налагодження системи відомчого контролю за дотриманням прав людини в роботі органів внутрішніх справ у відповідності з міжнародними стандартами в галузі правоохоронної діяльності.

Основні завдання діяльності управління:

1. Здійснення контрольно-спостережних функцій за дотриманням прав людини в діяльності служб та підрозділів ОВС.

2. Вивчення та аналіз проблемних питань у діяльності органів внутрішніх справ стосовно дотримання прав людини, підготовка аналітично-інформаційних матеріалів з цих питань для керівництва та членів колегії МВС України.

3. Участь у роботі з удосконалення нормативно-правової бази діяльності МВС України згідно з вимогами міжнародних та національних нормативних актів у галузі прав людини, а також з рішеннями Європейського суду з прав людини. Розроблення та внесення спільно зі структурними підрозділами міністерства необхідних пропозицій щодо вдосконалення проєктів нормативно-правових актів МВС України, відомчої статистики та форм звітності. Моніторинг чинного законодавства у галузі забезпечення прав людини в діяльності правоохоронних органів.

4. Участь в організації, проведенні та роботі громадських рад при МВС, ГУМВС, УМВС України з питань забезпечення прав людини, мобільних груп з моніторингу дотримання конституційних прав і свобод людини та громадянина в діяльності ОВС, координація їх взаємодії з підрозділами та службами органів внутрішніх справ.

5. Координація взаємодії МВС України, територіальних органів і підрозділів внутрішніх справ України з органами державної виконавчої влади, міжнародними та національними неурядовими організаціями в галузі прав людини.

Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ розташоване за адресою: 01024, м. Київ, вул. Богомольця, 10. Телефон: 256—14—06.

Де сурогат, а де самогон?

Часто в газетах читаю такі визначення алкогольних продуктів, як паленка, сурогат, самогон. Що таке паленка — я знаю, а от чим відрізняються сурогат і самогон?

Іван М.

Слов'янський район
Донецької області.

Сурогати алкоголю — це різні рідини, не призначені для внутрішнього споживання, але які використовуються замість алкогольних напоїв.

Види сурогатів:

Малонебезпечні: одеколони, лосьйони, нехарчовий етиловий спирт.

Средньонебезпечні: технічні рідини на основі етилового спирту.

Дуже небезпечні: метиловий спирт, етиленгліколь, дихлоретан і рідини, які їх містять.

Залежно від складу вони можуть завдавати істотної шкоди здоров'ю. Вживання сурогатів типово для пізніх стадій алкоголізму.

Самогон — міцний спиртний напій кустарного виробництва, виготовлений шляхом перегонки через саморобні самогонні агрегати маси, що містить спирт (браги),

яку отримують в результаті бродіння зернових продуктів, цукру, картоплі, буряків, фруктів або інших продуктів, що містять цукор і крохмальні речовини. У багатьох країнах світу виготовлення й особливо збут самогону заборонені державою й переслідуються правоохоронними органами відповідно до законодавства. Як сировину для виробництва самогону можна використовувати практично будь-які плоди, що містять цукор, або сам цукор у чистому вигляді. Основним етапом процесу приготування самогону є виготовлення браги шляхом бродіння. Від того, як воно відбувається, залежить якість готового продукту і його вихід. Після закінчення бродіння роблять перегонку отриманої браги за допомогою перегінного куба. Існує професійний термін «самогон», що охоплює всі продукти однократної перегонки суміші, яка містить спирт. Зокрема, до самогонів належать: коньяк, віскі, ром, сливовиця, ракія, чача, джін. Горілка у наш час самогоном не є, тому що виробляється зі спирту, отриманого методом ректифікації, на відміну від горілки, яка виготовлялася до XIX сторіччя.

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Фото Георгія МУЛЯРА
(з архіву «Голосу України»).

СЛОВНИЧОК ІНШОМОВНИХ СЛІВ

Рецесія

Останнім часом часто чую слово рецесія. Поясніть його значення.

Григорій ШОСТАК.

Полтава.

Рецесія (від лат. Recessus — відступ) — в економіці (зокрема в макроекономіці) термін означає відносно помірний, некритичний спад виробництва або вповільнення темпів економічного зростання. Спад виробництва характеризується нульовим ростом валового національного продукту (ВНП) (стагнація) або його падінням протягом більш як півроку. Рецесія є однією з фаз економічного циклу (кон'юнктура), що настає після буму і за якою йде депресія. Рецесія найчастіше веде до масивних падінь індексів на біржі. Як правило, економіка однієї країни залежить від економіки інших країн, тому економічний спад в одній або другій країні може призвести до спаду економік в інших країнах і навіть до краху на світових біржах. Рецесії властиві також багато інших ознак циклічних криз, приміром, зростання безробіття.

Рецесія може відбуватися під впливом трансформації економіки індустріально розвинених країн на новому етапі науково-технічного й соціально-економічного прогресу або ж у зв'язку з підвищенням цін на енергоносії, зокрема нафту.

Оминайте запліснявілі продукти

КУТОЧОК СПОЖИВАЧА

Нещодавно з чоловіком виникла суперечка: чи можна їсти запліснявілий хліб? Я категорична у цьому питанні, а чоловік не бачить нічого страшного: обрізав ту плісняву, та й їж далі. Скажіть, хто з нас правий?

Тетяна СИДОРЕНКО.

Харків.

Відповідає кандидат біологічних наук, провідний мікробіолог випробувального центру державного підприємства (ДП) «Івано-Франківськстандартметрологія» Михайло ДИЛЬОВИЙ:

— Пліснявими та іншими мікроскопічними грибами виробляються грибові отрути (мікотоксини). Відомо більше 200 видів мікроскопічних грибів, які виробляють мікотоксини, і вони становлять серйозну небезпеку для здоров'я людини та тварин. Серед мікотоксинів є речовини, здатні викликати мутації, рак, неpravильне внутрішньоутробне формування організму (народжуються діти з фізичними вадами) та інші наслідки.

Спори мікроскопічних грибів є скрізь, тому існує небезпека зараження грибами на всіх стадіях збирання, зберігання, переробки сільськогосподарської сировини та готової продукції. Типові приклади: запліснявіле сіно, пропріле зерно, зерно з фузаріозом (рожеві ямки на зернинах злаків),

запліснявілі качани кукурудзи, запліснявілий хліб, фрукти тощо.

Серед деяких людей панує думка, що якщо з плісняви добувають антибіотик пеніцилін, то вона корисна. Це помилкова думка. Мікотоксини — це теж антибіотики. Антибіотики міцно ввійшли в медичну практику, але це лише незначна частина досліджених анти-

біотиків, більшість з яких є дуже отруйними і ніколи не стане лікарськими засобами. Навіть ті антибіотики, які використовуються в медицині, мають цілий «букет» побічних ефектів: алергічна реакція, гематотоксична чи нейротоксична дія. Серед таких антибіотиків є мутагени, канцерогени, що негативно впливають на зір, слух та інші функції організму.

Мікотоксини стійкі до нагрівання, пастеризації, кулінарної обробки. Вони мають властивість із заражених грибками кормів надходити в м'ясо та молоко, що отримують від тварин. При використанні запліснявілої сировини для виробництва круп чи борошна мікотоксини в круп'яних і хлібобулочних виробах можуть досягти небезпечних концентрацій. Відомі випадки, коли однієї годівлі поганою кукурудзяною крупою було досить, щоб загубити цілу ферму перепелиць. У країнах Південно-

Східної Азії та Африки, де природні умови особливо сприятливі для росту пліснявих грибів (висока температура і волога), показано чітку залежність між вмістом мікотоксинів у харчових продуктах і частотою захворюваності на рак печінки в людей.

Отже, основними джерелами небезпеки надходження мікотоксинів у раціон людини є запліснявілі корми для сільськогосподарських тварин (сіно, солома, запліснявіле зерно злаків, комбікорми тощо) та запліснявілі продукти. Особливо хочеться відзначити кукурудзу. Це високоврожайна культура, добре шанована нашими земляками, але зберегти і використати її врожай дуже проблематично, особливо в дощову осінь. Незалежно від погодних умов заготовляти для зберігання треба тільки добре визрілі качани кукурудзи, негайно очистити їх і поставити на сушіння в добре провітрюваному місці. Корисно зробити заздалегідь під запланований урожай пристрої для сушіння кукурудзи. Кожен запліснявілий качан кукурудзи — це отрута. Те саме можна сказати і про сухофрукти, трав'яні чаї, хлібні вироби, домашні консерви, вражені фрукти та овочі. Оминайте запліснявілі продукти, і недуги оминатимуть вас.

За інформацією Порталу споживача.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Історія маленького капелюшка

Відомо, що з нічого жінка може зробити великий скандал та... маленький капелюшок. Але зважаючи на те, що капелюшники доводили до розорення поважні сімейства, не всі капелюшки робилися з нічого.

Батьківщиною цього головного убору вважається Італія, і Мілан зокрема. Хоч перша згадка про нього з'явилася в 1700 році у Великій Британії. Жіночий капелюшок був не просто частиною одягу, яка зігрівала взимку і захищала від сонця влітку, по ньому можна було багато чого дізнатися про його власницю: насамперед, про її соціальний стан, освіту, знання світського етикету, адже капелюшок, який можна було надіти на прогулянку, аж ніяк не міг «з'явитися» у театрі чи на балу. По головному убору ми можемо тепер упізнати епоху, країну, дізнатися про її географічне положення та кліматичні умови, про світогляд та релігійні вірування народу.

Колекція головних уборів Дніпропетровського історичного музею формувалася зусиллями багатьох поколінь колекціонерів, наукових співробітників, реставраторів. А початок їй поклав відомий історик і етнограф Дмитро Яворницький. Прикрасою колекції стали особисті речі, подаровані жителями міста. Наприклад, чепець із тютю й мережива, що був популярний у кінці 19-го — на початку 20 століття, належав дружині викладача катеринославської гімназії Надії Павлівни Лікоть, а подарований у 1955 році школяркою очіпок належав її прабабусі Пелагеї Лизогуб.

Чепець побутував у дворянському, чиновницькому, інколи купецькому середовищі як домашній головний убір та для виходу на вулицю або в гості. Літні пані надівали його й на офіційні прийоми та бали. Невеликий, легенький, із напівпрозорих тканин, він повністю

ХРАНИТЕЛІ ТРАДИЦІЇ

77 жіночих головних уборів представлено на виставці, яка нині експонується у Дніпропетровському історичному музеї імені Д. І. Яворницького. Загалом же колекція нараховує понад 500 одиниць. У їх числі народні головні убори українців, росіян, німців, угорців, татар, мундирні головні убори чиновників Російської імперії та військових, а також елегантні капелюшки модниць 20 століття.

закривав голову, носився із зав'язками і прикрашався рюшами, стрічками, мереживом, дрібними штучними квітами. А очіпки у 18-му — першій половині 19 століття носили заміжні селянки. Поверх очіпка пов'язували хустку — бавовняну, вовняну, шовкову, іноді мережану. В колекції музею є близько десятка очіпків, виготовлених із парчі, заткані великими червоними квітами, яка була надзвичайно популярна на Катеринославщині й Черкащині. З неї шили також керсетки, нею оздоблювали російські сарафани. Але найбільше цінилися золототкані очіпки. Навмисно скинути очіпок, тобто опростоволосити жінку, вважалося дуже важкою образою.

У той само період у заміжніх жінок, переважно селянок центральних та південних губерній Російської імперії, обов'язковим головним убором була кичка, яка теж є на виставці. Одягалася вона під час шлюбного обряду, у різних місцевостях носили різні кички. Об'єднувала їх складна структура, яка налічувала у святкових варіантах до 15—18 деталей, що надягалися одна за одною. В основі її був твердий околиш, покритий чохлам. Зовнішні деталі святкових кичок рясно обшивали золотом і бісером. На кичку схожий кокошник, який, на відміну від неї, — суцільний і являє собою шапочку, що повністю закриває волосся, з високим оздобленим напівкруглим щитком над чолом. Кокошник вважався святковим і навіть весільним головним убором, тому його розшивали орнаментами-оберегами та символами подружньої вірності і родючості, оздоблювали перлами і різнокольоровим склом. Поверх кокошника зазвичай накидали фату або пов'язували дорожку хустку. Вперше одягали в день весілля, а потім носили на великі свята до народження першої дитини, в сім'ї передавали у спадок.

З 19-го століття починається капелюшний бум: тюрбани і берети, шуте (з великими полями) і токи (без полів), прикрашені перлами і вуаллю, крихітний «бібі», який, з'явившись у 1830-му, був ознакою найвитонченішого смаку, а вже через два роки засвідчував його відсутність, і пристосовані під так звану амазонку чоловічі циліндри...

Тоді ж виробили й правила етикету, що дозволяли жінкам не знімати капелюха у приміщенні. Часом зняти його було просто неможливо, оскільки він буквально влітався у зачіску. А бувало, що разом з капелюхом красуні довелося б зняти і розкішні локони, які кріпилися до полів головного убору.

Нова доба зафіксувала нові образи. У 1919 році, згадує Ілля Еренбург, він бачив у Москві пані у солдатській шинелі і в капелюшку зі страусовим пір'ям. У 20-ті роки на таке

при здоровому глузді вже ніхто б не наважився: чоловіки заховали голови під картузи, а жінки — під хустки.

У повоєнний час мода на капелюшки повернулася і запропонувала жінкам фантастичні екземпляри, як от капелюшок-черевичок від Сальвадора Далі. Цей час називають останньою усмішкою капелюшної моди. І правда, представлені на дніпропетровській виставці фабричні капелюшки 50—60-х років не вирізняються особливою фантазією: практичність узяла гору над витонченістю, капелюшком насамперед стали прикривати голову, а не прикрашати її...

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Фото автора.

З ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОГО

По сусідству з туркменами

Харків, 90-ті роки. Гуртожиток інженерно-будівельного інституту №3. Нас із подругами переселили тимчасово в інший блок, бо в нашому закінчували робити ремонт. Ми почали обживати нове місце. Побачивши швабру й ганчірку, я стала активно мити підлогу. Раптом відкриваються двері, і хлопець-азіат шепоче мені, показуючи на ганчірку: «Дівчина, вибачте, але це штани мого брата сушилися, мотузок немає в нас...».

Щоб привітати нас, чотирьох дівчат, з новосіллям, сусіди-туркмени запросили до себе в гості.

— Як вас звуть? — запитала я.

Ми Михайли, молодший і старший. І брат Сашко. А на батьківщині ми Махмуд і Мазлум, а Сашко — Ахмед Мухамед Джамал Халія Аміна Алібан. Це від дідуся в нього так багато імен.

Роздивляючись фотографії, де в три ряди стояла дівтора, ми вгадували, де на фото вони й у якому таборі відпочивали.

Ні, це не табір, це наша родина, — з гордістю говорили нові знайомі.

Щоб не ображати господарів, доводилося час від часу пробувати їхні національні страви. Приміром, картопля пюре з підливою, де в томатному соку плавали ізіом і урюк. Усе це — без солі. Або м'ясо, тушковане в кислому молоці. Його ми їли по ниточках, а картоплю — чайною ложкою й ділили на три рази. Яйця вони називали «дітьми курки» і казали, що черепашчі смачніші. Особливо якщо зеленим чаєм запивати з жиром, «Гок-чай» — по-туркменськи. На цьому наше спілкування й закінчилося. Адаже, щоб підтримувати дружбу, ми мали пригощатися національними стравами, а це було нам не під силу...

Альжбетта ГРАЖИНОВСЬКА.

ХОЧЕТЕ — ВІРТЕ, ХОЧЕТЕ — НІ

* У Бразилії живуть метелики, які досить сильно, але приємно пахнуть, тому їх спеціально тримають удома, щоб вони ароматизували повітря.

* Дельфіни сплять, закривши тільки одне око.

* У 2003 році кількість людей, які живуть разом до шлюбу, трохи перевищувала 70% порівняно з 5% в 60-ті роки.

* Відповідно до останніх досліджень, увага людей, які розмовляють по мобільному телефону під час керування автомобілем, розсіяне настільки ж, як і в п'яних.

них. Навіть якщо вони використовують пристрої для розмови без участі рук.

* Кількість людей, що страждають на діабет, зросла з 30 до 230 мільйонів по всьому світу.

* У трьох найбагатших людей на світі статки, що дорівнюють багатствам 40 найбідніших країн.

* За останні 8 років щонайменше 130 тисяч дітей було викрадено з метою продажу, сексуального або трудового рабства або ж для використання їхніх органів.

* Протягом 2005 року в усьому

Язик кита важить як слон

світі відбулося 28 повномасштабних воєн і 11 збройних конфліктів.

* Відповідно до дослідження «The Wall Street Journal» (США), 50% опитаних пар зізналися у «фінансовій невірності» — вони брешуть своїм половинам про витрати.

* В Іспанії 25% дітей народжуються поза шлюбом, у Франції — 43%, 45% — у Данії та 55% — у Швеції.

* Близько третини британців сплять менше 5 годин на день. У результаті в них проявляється

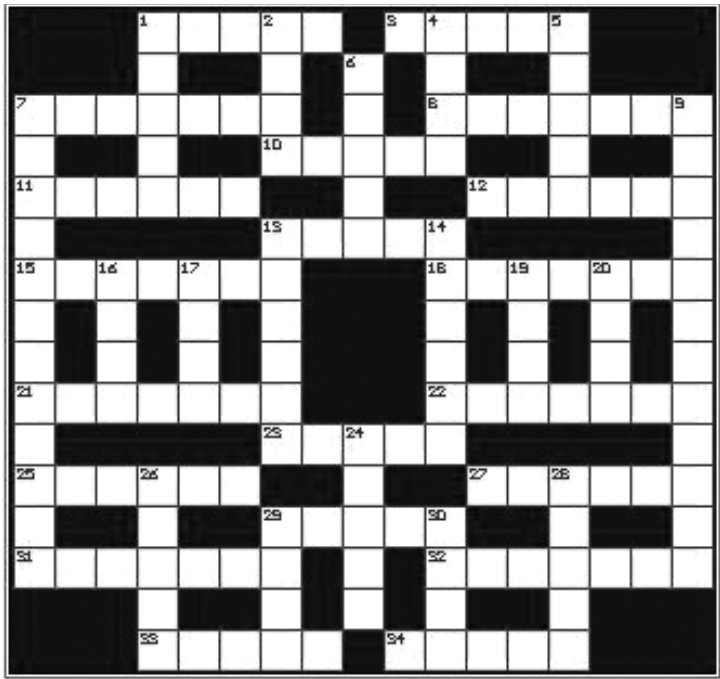
схильність до ослаблення уваги, провалів у пам'яті й змін настрою. Це також підвищує ризик ожиріння, виникнення діабету і депресії.

* Близько 18 тисяч шматків пластику плавають у кожному квадратному кілометрі світового океану (Екологічна програма ООН).

* 2004 року в Іспанії розпадалися кожні 2 шлюби з 3.

* Діти, які проводять багато часу перед екранами телевізорів, більш схильні до розвитку проблем у спілкуванні.

ВПРАВИ ДЛЯ РОЗУМУ

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Цілинна земля. 3. Коробка для зберігання ручок, олівців. 7. Зміна, перетворення, переробка. 8. Нещасливе, невідале закінчення чого-небудь. 10. Сировина для одержання бензину. 11. Домашня тварина. 12. Видатний італійський співак, тенор. 13. Густа молода трава. 15. Голівка маку. 18. Бог лікування в римській міфології. 21. Член органу державної влади, обраний виборцями. 22. Сорт винограду французького походження. 23. Стиль в архітектурі 19-го століття. 25. Уривок тексту, що наводиться усно чи письмово. 27. Ресторан з естрадною програмою. 29. Дрібна комаха з довгим хоботком. 31. Дружина брата чоловіка. 32. Індивідуальна автоматична зброя. 33. Буква латинського алфавіту. 34. Безтурботна, гуляща людина, гульвіса.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. М'який сріблясто-білий метал. 2. Держава в Південно-Західній Азії. 4. Діючий вулкан в Італії. 5. Керівник політичної партії. 6. Дієтичний молочний харчовий продукт. 7. Позитивна характеристика, порука. 9. Музичний супровід вокального твору. 13. Острів у Середземному морі. 14. Одиниця земельної площі. 16. Умовні позначки на гральних картах, що їх роблять шахраї. 17. Керівник місцевого самоврядування в Україні (15-18 ст.). 19. У деяких країнах Далекого Сходу — чорнороб, вантажник. 20. Пестлива назва чоловіка, дружини, дитини. 24. Механізм для накачування води. 26. Перебування в іншому місці як доказ непричетності до злочину. 28. Довгаста смужка волосся над очною ямкою. 29. Бойове шиккування піхоти у формі чотирикутника. 30. Колегіальний орган.

Склав Іван ОКОВИТИЙ.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Олив. 3. Пенал. 4. Обліт. 5. Етна. 6. Кефір. 7. Рекомєндация. 9. Акомпанємент. 13. Ятрілка. 32. Автотат. 21. Депутат. 22. Алітот. 23. Амшр. 25. Цитата. 27. Кабаре. 29. Комар. 31. Морп. 15. Маківка. 18. Ескурат. 21. Депутат. 22. Алітот. 23. Амшр. 25. Цитата. 27. Кабаре. 29. Комар. 31. ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Обліт. 3. Пенал. 4. Обліт. 5. Етна. 6. Кефір. 7. Рекомєндация. 9. Акомпанємент. 13. Ятрілка. 32. Автотат. 21. Депутат. 22. Алітот. 23. Амшр. 25. Цитата. 27. Кабаре. 29. Комар. 31.

Залишаючи слід на землі

Народна мудрість стверджує: «Господь створив землю, все решту на ній — будівельники. Головна будівельна організація обласного центру — фірма «Херсонбуд» нині відзначає своє 60-річчя.

Генеральний директор Олександр Сандик твердо переконаний: будівельник — найпочесніше ремесло. «Адже нічого не може бути приємнішим, ніж гордість за те, що збудував! Коли йдеш вулицями і милуєшся ошатними спорудами, пишаєшся, що тут є і твій труд.

Відкрите акціонерне товариство проектно-будівельна фірма «Херсонбуд» представляє сьогодні сучасний виробничий комплекс з багатьма підрозділами різноманітних будівельних напрямів. А починалося все в далекому 1949-му. Повоєнні темпи розвитку країни найперше вимагали будівництва. Належало відродити вкрай зруйнований німцями Херсон, отож тоді, у березні, Міністерство будівництва військових та військово-морських підприємств СРСР і створило будівельний трест, попередник нинішнього «Херсонбуду». За всі ці часи підприємство не раз змінювало назву, але завжди залишався його профіль — творити обличчя сучасного Херсона. Завжди залишалися його головні герої — люди, котрі гордо іменують себе будівельниками. Вони створювали місто, а разом з ним і своє власне життя, сповнене буднів і свят, радощів і тривоги. Доля людей тісно переплелися з долею міста. Підприємство дало путівку в життя багатьом відомим у галузі людям, котрі й нині пишаються, що починали трудову діяльність саме тут. Так, певний період фірму очолював Володимир Гусев, котрий перебував свого часу на відповідальних державних посадах: начальник будівництва Каховської ГЕС, міський голова Києва, заступник міністра промислового будівництва. Згадують будівельники і Миколу Шевченка — прийшовши молодим спеціалістом, він виріс до начальника БМУ, вісім років був головним інженером тресту, керував «Головківміськбудом», «Магаданбудом», трудився в «Укрнафтогазбуді».

Сьогодні «Херсонбуд» є найбільшим будівельним підприємством

області. Херсонбудівці — автори всього, що було зведено в місті за радянських часів, а в тому, що будується сьогодні, їх доля посідає двадцять відсотків. За підсумками минулого року фірма увійшла в число найбільших платників податку в регіоні. У виробничих підрозділах на постійній основі працює половина усіх будівельників міста. Для зручності та здешевлення робіт підприємство звело власний завод з виробництва бетону потужністю 12—15 тисяч кубометрів. Потребою дня виявилось й створення власного виробництва з виготовлення тротуарної плитки. Адже сьогодні замовник хоче одночасно з будівництвом мати й облаштовану навколишню територію, і вважає зручним довірити все це одному виконавцю. У структурі підприємства особливе місце посідають будівельно-монтажні управління «Житлопромбуд-1», очолюване Леонідом Баумом, та «Промжитлобуд-5», керівнику якого Олександру Каменюці вдячні мешканці мальовничого містечка Цюрупинськ: і промислові об'єкти, і житлові масиви, і Будинок культури, і школа зведені тут під його керівництвом. «Херсонбуд» звів село Володарка в Київській області та ще два села в Житомирській для переселенців із зони Чорнобильської АЕС, брав участь у відбудові зруйнованого землетрусом вірменського міста Спітак. Праця херсонських будівельників вкладає в спорудження стратегічного глиноземного комбінату в Миколаєві.

Якщо поглянути на портфель замовлень будівельників з точки зору призначення об'єктів, то рівно третина з них — будівництво житла. Ще третина — об'єкти промислового призначення: це й будівництво нафтогону, і електромашзаводу, і молокозаводу. Решта — об'єкти «соцкульту», серед яких переважають магазини та офіси. До речі, до нинішньої кризи житло було дуже гідним будівництвом і для інвесто-

рів, і для підрядників. Варто зазначити й ще про один момент. Не раз за вишукану архітектуру та стиль об'єкти «Херсонбуду» ставали переможцями всеукраїнських конкурсів. Так, серед останніх досягнень — призові місця та дипломи у номінаціях здобули, зокрема, житловий будинок на вул. Московській та водно-оздоровчий комплекс «Затеряний мир» в обласному центрі. Загалом понад 80 будівельників мають високі звання та урядові нагороди.

У сучасних ринкових умовах важливу роль відіграють злагоженість у стосунках з партнерами. З огляду на плідну співпрацю, у Херсоні й було створено Асоціацію «Будінвестсоюз», котра є інструментом для вирішення питань для розвитку галузі в бурхливому ринку сьогодні. Два роки поспіль, у день професійного свята будівельники проводять спеціальний парад будівельної техніки. Святково прикрашені екскаватори, бетономішалки, трактори, автомобілі, інша спецтехніка під звуки маршів урочисто проїжджають центральними вулицями міста. Треба бачити це видовище і зворушені погляди перехожих: як усе-таки чу-

дово, що на цій землі є будівельники!

Долаючи сьогоднішню скруту, у «Херсонбуді» розробили низку спеціальних заходів. Передусім вони спрямовані на те, щоб не втратити фахівців. Переглянули всі наявні активи, виділили пріоритети, оптимізували всі витрати — адже ринок будівництва помітно звужився. Зате, коли прийдуть кращі часи, будівельники переконані: відчують зміни раніше за всіх.

— У нашому бізнесі головну роль все-таки відіграють не гроші, а творчість, — зазначає Олександр Сандик, — творчість як наочний результат, виставлений на загальний огляд. Приємно робити справу, яка залишає по собі помітний слід. І я впевнений: криза мине, ми винесемо з неї нові уроки, вийдемо більш загартованими й зміцненими. І ще не одне покоління маленьких херсонців, проходячи вулицями міста, зможе гордо сказати: «А ось цей дім збудував мій тато!...»

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. О. О. БОГОМОЛЬЦЯ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад			Педіатрії № 2 та медичної генетики	-	1 ст.
ДЕКАНА			Фтизіатрії	-	1 ст.
Декан по інтернатурі і підвищенню кваліфікації лікарів	-	1 ст.	Комунальної гігієни та екології людини	-	1 ст.
ЗАВІДУВАЧІВ КАФЕДР			Гігієни та екології	-	1 ст.
Внутрішньої медицини № 4	-	1 ст.	Гігієни праці і професійних хвороб	-	1 ст.
Фтизіатрії	-	1 ст.	Мікробіології, вірусології і імунології	-	0,5 ст.
Фізичного виховання і здоров'я	-	1 ст.	Соціальної медицини та охорони здоров'я	-	1 ст.
Ортодонції та пропедевтики	-	1 ст.	Хірургії стоматологічного факультету	-	1 ст.
Ортопедичної стоматології	-	1 ст.	Дитячої терапевтичної стоматології	-	1 ст.
Аптечної та промислової технології ліків	-	1 ст.	та профілактики стоматологічних захворювань	-	1 ст.
ПРОФЕСОРА КАФЕДРИ			Хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії	-	3 ст.
Хірургії № 1	-	1 ст.	Ортопедичної стоматології	-	5 ст.
ДОЦЕНТІВ КАФЕДР			Хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії дитячого віку	-	1 ст.
Радіології та радіаційної медицини	-	1 ст.	Біоорганічної, біологічної	-	2 ст.
Оториноларингології	-	1 ст.	та фармацевтичної хімії	-	2 ст.
Внутрішньої медицини № 4	-	1 ст.	Біології	-	2 ст.
Педіатрії № 4	-	1 ст.	Фармакології та клінічної фармакології	-	2 ст.
Фтизіатрії	-	1 ст.	Хірургії № 3	-	1 ст.
Епідеміології	-	1 ст.	Загальної практики (сімейної медицини)	-	0,75 ст.
Фармакогнозії та ботаніки	-	1 ст.	Психіатрії та наркології	-	1 ст.
Фізіології	-	2 ст.	СТАРШИХ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР		
Хірургії № 3	-	1 ст.	Україністики	-	1 ст.
Хірургії стоматологічного факультету	-	1 ст.	Фізичного виховання і здоров'я	-	1 ст.
АСИСТЕНТІВ КАФЕДР			Фізіології	-	1 ст.
Патофізіології	-	2,25 ст.	ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР		
Анатомії людини	-	2,5 ст.	Іноземних мов	-	2 ст.
Оперативної хірургії та топографічної анатомії	-	1 ст.	Медичної інформатики та комп'ютерних технологій навчання	-	1 ст.
Акушерства і гінекології № 1	-	1 ст.	Загальної і медичної психології та педагогіки	-	1 ст.
Травматології та ортопедії	-	0,25 ст.			
Пропедевтики внутрішньої медицини № 1	-	1 ст.			
Внутрішньої медицини № 2	-	3 ст.			
Офтальмології	-	1 ст.			
Дитячої хірургії	-	1 ст.			

Ухвалою господарського суду АР Крим (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) від 17 березня 2009 року у справі № 2-6/858-2009 порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Муніципальна аптека» (юридична адреса: 98100, м. Феодосія, вул. Войкова, буд. 17; р/р 260070131388 в КФ ВАТ «Інпромбанк» м. Феодосії, МФО 324388; код ЄДРПОУ 31997363). Розпорядником майна призначено Герасимова Іллю Анатолійовича (95043, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, буд. 36, кв. 52).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) по справі № 44/87-6 від 17.03.2009 р. визнано банкрутом ТОВ «Енергогазінвестсоюз» (03022, м. Київ, вул. Амурська, 8; код ЄДРПОУ 30725645) та відкрито ліквідаційну процедуру в порядку ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Приватне підприємство «Юридична агенція Магістр» (29000, м. Хмельницький, вул. Гагаріна, 5, кім. 333; код ЄДРПОУ 32601163).

Вимоги кредиторів приймаються ліквідатором за адресою: 29000, м. Хмельницький вул. Гагаріна, 5, кім. 333.

Фонд Східна Європа

Програма UNITER у співпраці із своїми партнерами
Міжнародним фондом "Відродження" та Фондом Східна Європа
оголошує конкурс проектів

Конкурс проводиться в рамках програми "Об'єднаймося заради реформ!" (UNITER), що фінансується Агентством США з Міжнародного розвитку та реалізується за підтримки Міжнародного фонду "Відродження". Проекти будуть прийматися від організацій громадянського суспільства (ОГС) України Міжнародним фондом "Відродження" (МФВ), Фондом Східна Європа (ФСЄ) та ПАКТОм, який є основним виконавцем програми UNITER.

Основна мета програми UNITER - зміцнити та допомогти провідним ОГС України, які опікуються питанням розробки та впровадження реформ, посилити та консолідувати демократичні здобутки. Програма спрямована як на вирішення системних широких проблем громадянського суспільства, так і на підтримку моніторингових та адвокацій ініціатив у різних сферах громадського життя, які є важливими для поглиблення процесу реформ в Україні, зокрема, протидію корупції, підзвітність уряду, залучення громадян, ефективний внесок громадян до планування місцевого розвитку, права споживачів, управління відходами, місцевий громадський транспорт, енергоефективність, моніторинг передвиборчих обіцянок, прозорість місцевих фінансів, рівні можливості та економічну підтримку незаможних груп. Більшість з цих питань викликають потребу в посиленій децентралізації - особливо адміністративно-територіальній реформі, реформі місцевого самоврядування та реформі житлово-комунального господарства.

Конкурс ставить за мету підтримку змін на місцевому рівні для впливу на державну політику, захист прав громадян та підзвітність виконавчої влади перед активними громадськими організаціями та громадянами. Конкурс спрямований на підтримку реформ на місцевому рівні і може включати інші ініціативи, спрямовані на зміцнення організацій громадянського суспільства та впровадження демократичних реформ.

Загальна мета конкурсу:

- Забезпечення участі громадськості на місцевому рівні у процесах планування політики та реформ;
- Підвищення обізнаності громадськості щодо процесу децентралізації в Україні;
- Забезпечення стабільного розвитку провідних місцевих ОГС.

Гранти на місцевому рівні будуть надаватися в рамках таких загальних тем для громадської діяльності:

- Підвищення участі регіональних громадських організацій у процесах розробки, впровадження та оцінки політики, особливо щодо названих вище реформ.
- Просування політик та реформ щодо місцевого самоврядування.
- Підзвітність виборних та призначених органів місцевої влади.
- Зміцнення співпраці між ОГС, органами місцевої влади та іншими зацікавленими сторонами задля вирішення проблем.

У конкурсі можуть брати участь офіційно зареєстровані неприбуткові ОГС з усіх регіонів України, які мають досвід та спроможність реалізувати проект.

Детальна інформація про конкурс, а також інструкція, як писати заявку на грант, розміщені на сайтах МФВ, ФСЄ та ПАКТ: www.irf.kiev.ua, www.eef.org.ua та www.uniter.org.ua

Всі заявки, надіслані на конкурс, будуть оцінюватися відповідно до критеріїв відбору експертною комісією, яка підготує свої рекомендації для ФСЄ, МФВ та ПАКТу.

Розмір гранту: до \$25 000, середній розмір гранту планується у розмірі близько \$10 000-\$15 000.

Загальний бюджет конкурсу: \$340 000.

Орієнтовна тривалість проектів: до 12 місяців.

Остання дата подання заявки на грант: 27 квітня 2009 року.

Результати будуть оголошені не пізніше 10 червня 2009 року.

Всі заявки мають бути надіслані в одному примірнику не пізніше 27 квітня 2009 р. (за поштовим штемпелем) на адресу:

Фонд Східна Європа
Тема: "Програма UNITER"
вул. Велика Васильківська, 55, 3й поверх
м. Київ, 03680

Заявки також можуть бути надіслані до 24-ї години 27 квітня 2009 р. на адресу електронної пошти: uniter@eef.org.ua

Питання стосовно цього оголошення та процедури конкурсу можуть бути надіслані в письмовій формі на вказану вище електронну адресу до 10 квітня 2009 р. Відповіді будуть опубліковані впродовж п'яти днів з моменту отримання запиту на веб-сайтах МФВ, ФСЄ та ПАКТу: www.eef.org.ua, www.irf.kiev.ua та www.uniter.org.ua

Контактні особи:

МФВ: Олексій Орловський, директор програми Посилення впливу громадянського суспільства. Тел: (+380 44) 461-95-00, факс: (+380 44) 486-01-66, orlovsky@irf.kiev.ua

ФСЄ: Юрій Піскалюк, менеджер програм. Тел/факс: (+380 44) 200-38-24/25/26, yuriyp@eef.org.ua

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) в порядку статті 53 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» порушено провадження у справі № Б15/58-09 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «РУШ» (код ЄДРПОУ 32007740, 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Жуковського, 6-а, банківські реквізити: п/р 260082196201 у філії ДРУ «Банк «Фінанси та Кредит», МФО 307231). Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 12.03.2009 р. у справі № Б15/58-09 введено процедуру санації строком на 12 місяців. Керуючим санацією призначено директора ТОВ «РУШ» Шостака Руслана Станіславовича, адреса: 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Жуковського, 6-а. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Татаринову Юлію Вячеславівну, ліцензія АВ № 081099, тел.: (056) 740 32 54, адреса: 49082, м. Дніпропетровськ, вул. Рабкорівська, 47. Претензії кредиторів приймаються протягом місячного строку з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) по справі №Б-19/148-08 від 12.02.2009 Товариство з обмеженою відповідальністю "Лозова Лада" (код22667118, 64605, Харківська обл., м. Лозова, вул. Дикого, 15, р/р 2600212230004 в ХФ АКБ "Правекс банк", МФО 350493) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тищенко О.І., ліцензія АБ№216715 від 09.02.2005, 61002, м. Харків, вул. Мироносицька, 65, кв. 33.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 05.02.2009 р. порушив провадження по справі № Б-39/27-09 про банкрутство та відкрито процедуру санації Відкритого акціонерного товариства "Електромаш" (ЄДРПОУ 05405581, свідоцтво про держреєстрацію АОО № 173318 від 24.09.1996 р., адреса: 61038, м. Харків, вул. Академіка Павлова, 82) згідно ст. 53 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Боржник має рахунок № 260037176 у ХОД "Райфайзен Банк Аваль", МФО 350589. Керуючим санацією ВАТ "Електромаш" призначено голову ради директорів Койла Сергія Владиславовича, інд. код 2710208832, адреса: м. Харків, вул. Гарібальді, 4, кв. 18. Розпорядником майна ВАТ "Електромаш" призначено арбітражного керуючого Родзинського Анатолія Анатолійовича (ліц. АВ № 347316 від 29.11.2007 р., інд. код 2773309276, адреса: 62431, Харківська обл., Харківський район, с. Вільхівка, вул. 50 років СРСР, 2-А). Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) в порядку статті 53 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» порушено провадження у справі № Б15/59-09 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Омега» (код ЄДРПОУ 30982361, 49041, м. Дніпропетровськ, вул. Паніахи, 15, банківські реквізити: п/р 260072195801 у філії ДРУ «Банк «Фінанси та Кредит», МФО 307231). Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 12.03.2009 р. у справі № Б15/59-09 введено процедуру санації строком на 12 місяців. Керуючим санацією призначено директора ТОВ «Омега» Сердюк Ларису Михайлівну, адреса: 49041, м. Дніпропетровськ, вул. Паніахи, 15. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Татаринову Юлію Вячеславівну, ліцензія АВ № 081099, тел.: (056) 740 32 54, адреса: 49082, м. Дніпропетровськ, вул. Рабкорівська, 47. Претензії кредиторів приймаються протягом місячного строку з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 19.02.2009 р. порушено провадження у справі № 15/28-6 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Укрімпекс-2000» (м. Київ, вул. Металістів, 17, кв. 401, код ЄДРПОУ: 30931631, р/р 26007546354001в РЦ КБ «Приватбанк», МФО 320649). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (Ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, м. Київ, а/с 29. Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 17.03.2009 р. порушив провадження по справі № Б-39/65-09 про банкрутство та відкрито процедуру санації товариства з обмеженою відповідальністю "Куразький завод силікатних виробів" (ЄДРПОУ 32446368, свідоцтво про держреєстрацію АОО № 162409 від 19.05.2005 р., адреса: 62370, Харківська обл., Дергачівський р-н, смт Солонишівка, вул. Белгородська, 2-а) згідно ст. 53 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Боржник має рахунок № 26006301000247 у ХФ ВАТ "ВТБ Банк", МФО 350631. Керуючим санацією ТОВ "Куразький завод силікатних виробів" призначено директора Саєнка Олександра Михайловича, інд. код 2174700971, адреса: Харківська обл., Дергачівський р-н, смт. Солонишівка, вул. Енергетична, 5, кв. 53. Розпорядником майна ТОВ "Куразький завод силікатних виробів" призначено арбітражного керуючого Родзинського Анатолія Анатолійовича (ліц. АВ № 347316 від 29.11.2007 р., інд. код 2773309276, адреса: 62431, Харківська обл., Харківський район, с. Вільхівка, вул. 50 років СРСР, 2-А). Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

ЗАТ «Українські радіосистеми» повідомляє про внесення наступних змін до Правил надання послуг рухомого (мобільного) зв'язку ЗАТ «Українські радіосистеми»: Правила доповнено пунктами 6.1.3. та п. 7.19. у наступній редакції: «6.1.3. При непоповненні рахунку на суму та у строки, що вказані у Тарифних планах.», «7.19. Тарифні плани можуть передбачати можливість платної або безоплатної зміни одного тарифного плану на інший. У такому разі, тарифи на зміну Тарифного плану вказуються в умовах Тарифного плану, на який здійснюється зміна (перехід)

Акціонерне товариство закритого типу «Алчевське спеціалізоване управління №111
«Донбасстальконструкція» (Луганська область, м. Алчевськ, вул. Карла Маркса, №39, ідентифікаційний код 01413402) здійснює погашення заборгованості із заробітної плати колишнім працівникам підприємства. Для отримання заробітної плати прошу звертатись з заявою до ліквідатора АТЗТ «Алчевське спеціалізоване управління №111 «Донбасстальконструкція» Швидкого О. О. за адресою: 91054, м. Луганськ, кв. Норинського, буд. 5, кв. 132. Довідки за тел.:8 (0642) 53-81-18.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 17.03.2009 р. порушив провадження по справі № Б-39/64-09 про банкрутство та відкрито процедуру санації товариства з обмеженою відповідальністю "Завод залізобетонних конструкцій" (ЄДРПОУ 31437310, свідоцтво про держреєстрацію АОО № 172128 від 20.04.2001 р., адреса: 61102, м. Харків, вул. Достоевського, 1) згідно ст. 53 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Боржник має рахунок № 26004000121288 у філії ВАТ "Укресімбанк", МФО 351618. Керуючим санацією ТОВ "Завод залізобетонних конструкцій" призначено директора Маркова Ігоря Михайловича, інд. код 2308715196, адреса: м. Харків, вул. Метробудівників, 5, кв. 133. Розпорядником майна ТОВ "Завод залізобетонних конструкцій" призначено арбітражного керуючого Родзинського Анатолія Анатолійовича (ліц. АВ № 347316 від 29.11.2007 р., інд. код 2773309276, адреса: 62431, Харківська обл., Харківський район, с. Вільхівка, вул. 50 років СРСР, 2-А). Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

1 квітня в Україні хмарно з проясненням, без опадів. Вітер південний з переходом на північно-західний, 7—12 м/с, поривчастий. Температура вночі у західних та північних областях місцями 0—2° морозу, вдень 9—14° тепла, у південних областях, в Криму та на Закарпатті 13—18 градусів тепла.

Турнірна хроніка

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Чоловіки. 26-й тур. 28 березня. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Хімік» (Южний). 77:55 (25:14, 11:16, 20:12, 21:13). «Донецьк» — «Київ». 75:68 (14:16, 20:24, 22:19, 19:9). «Миколаїв» — «Полтава». 80:72 (19:12, 20:19, 22:20, 19:21). «Сумихімпром» — «Пульсар» (Рівне). 60:66 (14:19, 19:9, 15:17, 12:21).

«Азовмаш» — 23 перемоги, «Київ» — 21, «Донецьк» — 18, «Хімік» — 13, «Миколаїв» — 9, «Пульсар» — 7, «Полтава» — 6, «Сумихімпром» — 5.

Хокей. Чемпіонат України. Плей-оф. Матчі за третє місце. АТЕК (Київ) — «Харків». 2:1. Рахунок серії став 2:1. А це означає, що бронзові нагороди дісталися киянам. Раніше ми повідомляли про перемогу в чемпіонській серії київського «Сокола». Срібним призером став броварський «Білий Барс».

Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. Плей-оф. 1/4 фіналу. «Сокіл» (Київ) — «Югра» (Ханти-Мансійськ). 0:2 (0:1, 0:0, 0:1). «Автомобіліст» (Єкатиринбург) — МХК «Крилья Советов» (Москва). 3:4. «Дмитров» — «Мечел» (Челябінськ). 4:0. «Іжсталь» (Іжевск) — «Нефтянік» (Альметьевськ). 2:3 (б).

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 20-й тур. 29 березня. «Дністер» (Овідіополь) — «Кримтеплиця» (Молодіжне). 0:0. «Геліос» (Харків) — «Олександрія». 1:3. «Севастополь» — «Сталь» (Алчевськ). 0:0. «Фенікс-Іллічівець» (Калініно) — «ІгроСервіс» (Сімферополь). 0:0. «Нафтовик-Укрнафта» (Охтирка) — «Оболонь» (Київ). 0:1.

«Оболонь» — 43 очка, «Закарпаття» (Ужгород) — 38, «Севастополь» — 35, «ІгроСервіс», «Сталь», «Десна» — по 29, «Волинь», «Олександрія» — по 27, «Дністер» — 24, «Кримтеплиця» — 23, «Нафтовик», «Фенікс-Іллічівець» — по 22, «Динамо-2» — 21, «Княжа» — 20, «Геліос» — 18, «Прикарпаття» — 17, «Енергетик» (Бурштин) — 7. Команда «Княжа» (Шасливе) припинила виступи в турнірі.

«Проект» підготовлено

Як повідомила прес-служба Міністерства України у справах сім'ї, молоді і спорту, генеральний проектант реконструкції НСК «Олімпійський» німецька компанія ГМП завершила роботи з розробки проектної документації стадії «Проект». Після цього німецькі фахівці передали документацію вітчизняному архітектурному бюро «Ю. Серьогін» для адаптації до норм і вимог українського законодавства.

За інформацією міністерства, затверджений міжвідомчою робочою групою у жовтні минулого року графік робіт з підготовки НСК «Олімпійський» виконується у повній мірі та без затримок. Роботи з консультативного супроводу реконструкції стадіону виконують відомі європейські консалтингові компанії «Стратеджік Лежер» та «Порі». Повне закінчення усього комплексу будівельно-монтажних робіт заплановано на грудень 2010 року.

Сторінку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Лише результати

Футбол. Чемпіонат світу-2010. Відбірний раунд. 28 березня.

Група 1. Мальта — Данія. 0:3. Албанія — Угорщина. 0:1. Португалія — Швеція. 0:0. Данія, Угорщина — по 10 очок, Португалія, Швеція, Албанія — по 6, Мальта — 1.

Група 2. Люксембург — Латвія. 0:4. Молдова — Швейцарія. 0:2. Ізраїль — Греція. 1:1. Греція, Швейцарія — по 10, Ізраїль — 9, Латвія — 7, Люксембург — 4, Молдова — 1.

Група 3. Північна Ірландія — Польща. 3:2. Словенія — Чехія. 0:0. Північна Ірландія — 10, Словаччина — 9, Чехія, Словенія — по 8, Польща — 7, Сан-Маріно — 0.

Група 4. Росія — Азербайджан. 2:0. Уельс — Фінляндія. 0:2. Німеччина — Ліхтенштейн. 4:0. Німеччина — 13, Росія — 9, Фінляндія — 7, Уельс — 6, Азербайджан, Ліхтенштейн — по 1.

Група 5. Вірменія — Естонія. 2:2.

Бельгія — Боснія. 2:4. Іспанія — Туреччина. 1:0. Іспанія — 15, Боснія — 9, Туреччина — 8, Бельгія — 7, Естонія — 2, Вірменія — 1.

Група 7. Румунія — Сербія. 2:3. Литва — Франція. 0:1. Сербія — 12, Литва — 9, Франція — 7, Австрія, Румунія — по 4, Фарери — 1.

Група 8. Кіпр — Грузія. 2:1. Ірландія — Болгарія. 1:1. Чорногорія — Італія. 0:2. Італія — 13, Ірландія — 11, Кіпр, Болгарія — по 4, Чорногорія, Грузія — по 2.

Група 9. Нідерланди — Шотландія. 3:0. Нідерланди — 12, Ісландія, Шотландія — по 4, Македонія — 3, Норвегія — 2.

Команди **шостої групи** були вихідні. Але ми нагадаємо турнірне становище в ній:

	В	Н	П	М	О
1. Англія	4	0	0	14—3	12
2. Хорватія	2	1	0	8—4	7
3. Україна	2	1	0	4—1	7
4. Білорусь	1	0	2	4—5	3
5. Казахстан	1	0	3	5—11	3
6. Андорра	0	0	4	1—12	0

Генеральна репетиція і досягнення Бекгема

Контрольний матч (національних збірних). **Англія — Словаччина. 4:0.** Голи: Гескі, 7, Руні, 70, 90+2, Лемпард, 82.

Англія: Джеймс (Фостер, 46), Джонсон, Апсон, Террі, Ешли Коул, Леннон (Бекгем, 46), Лемпард, Баррі, Джеррард (Даунінг, 46), Гескі (Карлтон Коул, 15, Крауч, 35, Каррік, 74), Руні. **Тренер** — Фабіо Капелло.

Словаччина: Сенецький, Пекарик, Валахович, Шкртел, Чех (Генджишек, 46), Шестак (Якубка, 71), Потішник, Карган (Штрба, 83), Козак (Сапара, 61), Гамшик (Мінтал, 79), Віттек (Голошко, 46). **Тренер** — Владімір Вейсс.

Легко, без великої напруги, англійці обіграли словаків. Склалося враження, що господарі поля особливо викладатися не прагнули. Либонь, постійно думали, що вже в середу у них офіційний матч з Україною. Одне слово, збірна Англії мала чудовий спаринг, пограла в своє задоволення, зберегла сили і добрий настрій перед відповідальним іспитом.

Ця зустріч стала для Девіда Бекгема (**на знімку**) сто дев'ятою за збірну Англії. Він вийшов на друге місце, обійшовши легендарного Боббі Мура. А найбільше матчів за англійську команду провів воротар Пітер Шилтон — 125.

Одразу після матчу проти словаків на «Вемблі» дії підопічних прокоментував **Фабіо Капелло**:

— Зіграли дуже добре. Мали безліч моментів для взяття воріт в обох таймах. Натомість кілька разів чудово діяв наш воротар Джеймс. Я щасливий, бо досягли переконливої перемоги за гарної гри. Сподіваюся, проти збірної України ми зіграємо ще краще...

Стосовно травмованих футболістів, то як з'ясувалося, Крауч буде готовий до наступного матчу з українцями. А от ступінь ушкодження Гескі і Карлтона Коула виявилася серйознішою. Обох уже відправлено зі збірної.

Фото з сайту skysports. com.

І торти для іменинників

Футбол. Як відомо, завершальний етап підготовки до відбірного матчу ЧС-2010 з Англією збірна України проводить у Сент-Олбансі, передмісті Лондона. Готель Сапвел Хаус, де зупинилися «синьо-жовті», цілком можна вважати футбольним. Ось уже понад півсторіччя тут зупиняються команди, яким належить помірятися в Лондоні силами з родоначальниками найпопулярнішої на планеті гри.

Серед гостей цього чотиризіркового закладу, який розташований у парковій зоні віддалік чужих очей, були збірні Бразилії, Аргентини, Іспанії, Португалії, Німеччини, Нідерландів... Підтвердження цього — футболки з автографами, розвішані в коридорах готелю.

Національна команда України, до речі, тут теж уже встигла побувати — 2000 року, готуючись до товариського поєдинку з англійцями. А серед тих, хто виходив на поле легендарного старого «Вемблі», у нинішньому складі збірної залишилися Андрій Шевченко і Анатолій Тимошук. Перший із них, до речі, 1 квітня може стати одноосібним лідером збірної за кількістю проведених матчів (зараз в активі Шевченка і Шовковського по 85 ігор, у Тимошука — 83).

Щодня наш колектив проводив по два заняття. А от у п'ятницю — лише одне, бо здійснили екскурсію Лондоном. У суботу в готелі по телебаченню переглянули товариський матч Англія — Словаччина. А Олексій Михайличенко і Володимир Веремєєв спостерігали цю зустріч на стадіоні.

Учора збірна України провела тренування на «Вемблі» і привітала Олексія Михайличенка з 46-річчям, а Анатолія Тимошука — з 30-річчям. Іменинникам вручили торти.

На думку учасників

Перед завтрашньою зустріччю нашим читачам, мабуть, буде цікаво дізнатися, що про неї думають окремі гравці національної команди України.

Олександр Алєєв:

— У складі збірної я ще ніколи не забивав. Дуже хотілося б зробити це у найближчому матчі. Неодмінно налаштуватимемося на перемогу. Але й нічию з командою такого рівня можна вважати позитивним результатом.

Навіть важко виділити когось в англійській збірній — на кожній позиції грають великі футболісти.

Олексій Гай:

— Усі ланки англійської збірної дуже міцні. Мені особисто імпонує їхня середина поля. Гравці півзахисту агресивні, діють на високих швидкостях, індивідуально дуже добре підготовлені. Саме тому футболісти середини поля команди Англії у своїх клубах перебувають на провідних ролях. Потрібно налаштуватися на цей двобій, як на останній у кар'єрі. І забути про ставки у букмекерів або про оцінку своїх шансів.

Хочу похвалити англійських уболівальників. Вони дуже добре вміють підтримувати свою команду, живуть футболом. Але гравці збірної України не перший раз грають перед переповненими трибунами, тому нічого екстраординарного на «Вемблі» ми не побачимо...

Андрій Воронін:

— Збірна Англії — найсильніша в нашій групі. Це всі знають. Вона поки що не втратила жодного очка у відбірному циклі ЧС-2010. Майбутня гра стане особливою для всіх ще й тому, що відбудеться на «Вемблі». Треба дуже серйозно підготуватися до цього матчу, адже за кожну допущену помилку будемо покарані суперником.

Гадаю, саме англійці посядуть у нашій відбірній групі перше місце. Не найгіршим варіантом для збірної України вважаю нічию. Але не думаю, що нам варто закриватися в обороні, бо буде ще гірше. Треба зіграти так, щоб це була наша найкраща гра за останні роки. Необхідно повірити в себе і, найголовніше, не боятися суперника, прізвищ на футболках гравців збірної Англії й атмосфери на «Вемблі».

Потрібно не ховатися, а грати у свій футбол. Якщо ми закриємося і будемо грати від глухої оборони, то шансів навіть на нічию в нас буде обмаль. Збірна Англії дуже не любить, коли проти неї граєш у короткий пас — бігати без м'яча не любить жодна команда. То й спробуємо цим скористатися...

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 617

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

